

คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู : กรณีศึกษาโรงเรียน
มัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
THE CODE OF ETHICS OF TEACHING PROFESSION: A CASE
STUDY SECONDARY SCHOOLS IN MUAENG DISTRICT,
SAMUTPRAKARN PROVINCE.

พระครูปลัดไทรทอง สุธมฺโม (เหี่ยมมั่นคง)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๕

คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู : กรณีศึกษาโรงเรียน
มัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

พระครูปลัดไทรทอง สุธมฺโม (เนียมมันคง)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พ.ศ. ๒๕๕๕

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

**THE CODE OF ETHICS OF TEACHING PROFESSION: A CASE
STUDY SECONDARY SCHOOLS IN MUAENG DISTRICT,
SAMUTPRAKARN PROVINCE.**

Prakhru Palatthaithong Sudhammo (Naermmankhong)

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of
The Requirement for the Degree of
Master of Arts
(Education Administration)
Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Bangkok, Thailand
C.E. 2012

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้
วิทยานิพนธ์เรื่อง“คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู: กรณีศึกษาโรงเรียน
มัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

(พระสุธีธรรมานุนัตร์, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

(พระมหาทวี มหาปญโญ, ผศ.ดร.)

ประธานกรรมการ

(รศ.พิเศษ ดร.อำนาจ เดชชัยศรี)

กรรมการ

(ผศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย)

กรรมการ

(ผศ.ดร.อินตา ศิริวรรณ)

กรรมการ

(ผศ.ดร.สิน งามประโคน)

กรรมการ

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย

ประธานกรรมการ

ผศ.ดร.อินตา ศิริวรรณ

กรรมการ

ผศ.ดร.สิน งามประโคน

กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย

(พระครูปลัดไทรทอง สุขุมโม)

- ชื่อวิทยานิพนธ์ : คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู:กรณีศึกษาโรงเรียน
มัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
- ผู้วิจัย : พระครูปลัดไทรทอง สุขุมโม (เนียมมันคง)
- ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
- คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
- : ผศ.ดร. สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย พธ.บ., M.Ed., Ph.D.
 - : ผศ.ดร.อินตา ศิริวรรณ พธ.บ., M.Ed., Ph.D.
 - : ผศ.ดร. ลิน งามประโคน พธ.บ., M.A., Ph.D.
- วันสำเร็จการศึกษา : ๓๐ มกราคม ๒๕๕๖

บทคัดย่อ

การศึกษา เรื่อง คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู : กรณีศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษา
คุณลักษณะ ของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ๒) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของครูตาม
จรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามปัจจัยพื้นฐาน ๓) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับ
คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดสมุทรปราการ โดยกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารและครูสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน
เขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน ๑๗๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น
แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความ
แปรปรวนทางเดียว One – Way ANOVA

ผลการศึกษา

ความคิดเห็นผู้บริหารและครูตามคุณลักษณะจรรยาบรรณวิชาชีพครู : กรณีศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง ๓ โรงเรียน โดยภาพรวม
ทั้งหมด ๙ ด้าน อยู่ในระดับมาก และพิจารณารายด้านเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครู
มีความต้องอบรมสั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ให้กับตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด ครูมี
ความรักและเมตตาศิษย์ครูไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญต่อวิชาชีพตนเอง ครูต้อง

ประพฤติกปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ มีการพัฒนาตนด้านวิชาชีพ คอยช่วยเหลือ
เกื้อกูลเพื่อนครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์สามัคคี อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นผู้บริหารและครูตามคุณลักษณะตาม
จรรยาบรรณวิชาชีพครู ทั้ง ๓ โรงเรียน โดยภาพรวม ทั้ง ๙ ด้าน จำแนกตามปัจจัยพื้นฐาน
ทั่วไปของผู้บริหารและครู โดยเพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการ
ทำงานของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
ต่างมีความเห็นที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

ข้อเสนอแนะแนวทางทั้ง ๙ ด้าน โดยภาพรวม พบว่า ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝน
สร้างเสริมความรู้ให้ศิษย์ในโรงเรียนให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตามกฎและวินัยของโรงเรียน
มากกว่านี้ และต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ครูบางท่านทำตนเป็น
ปฏิปักษ์ต่อความเจริญต่อตนเอง ชอบแสวงหาประโยชน์อันมิชอบไม่มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ
ของตนเองและส่งเสริมครูให้มีศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรม

Thesis Title : The code of ethics of teaching Profession : A Case study
Secondary School in muaeng district, Samut prakarn Province.

Researcher : Prakhru Palatthraithong Sudammo (Naermmankhong)

Degree : Master of Arts (Educational Administration)

Thesis Advisory Committee

: Asst.,Prof.Dr. Suddhipong Srivichai B.A., M.Ed., Ph.D.

: Asst.,Prof.Dr. Intha Siriwan, B.A., M.Ed., Ph.D.

: Asst.,Prof.Dr. Sin Ngamprakhon B.A., M.A., Ph.D.

Date of Graduation : January 30, 2013

Abstract

The title of Research is the code of ethics of Teaching Profession: A case study of secondary schools in Muaeng district, Samut Prakarn province. The main Objectives: 1) to study the Characteristics of teachers on Professional ethics of teachers 2) to compare the Characteristics of teachers on Professional ethics of teachers 3) to study problems about the professional ethics of teachers by teachers in secondary schools. Samples group are administrators and teachers in secondary schools Muaeng district, Samut Prakarn province, out of 170 people. The tools used in this study was a questionnaire. The statistics used estimate of the average and mean and standard deviation. ANOVA One-Way ANOVA

The results showed that

The opinion of Administrators and teachers towards the code of ethics of teaching profession : A case study of secondary schools in Muaeng district, Samut Prakarn province .There are three schools by overall in the 9 items which were high level. When considering by each item was found that administrators and teachers need to teaching , training ,create knowledge for themselves were the highest level. The teachers love and compassion to their students . Teachers do not act against

their own progress towards their profession. Teachers must behave as a good role model for students, their professional development and support and assist teachers' friend in creating a harmonious community were high level respectively.

The comparison to the opinions of administrators and teachers by the characteristics of teachers on professional ethics of teachers of the three schools overall of ninth in fundamental factors of administrators and teachers by gender, age, position, qualifications, work experience of administrators and teachers in secondary School, muaeng district, Samut prakarn province which were not significantly different at .05 level.

The suggestion of the Characteristics of teachers on Professional ethics of teachers of 9 items by overall found that teachers should be trained the knowledge to teach the students in the school. Students must abide by the rules and discipline of the school's behavior over this and to behave as a role model for students. Some teachers do their enmity to their prosperity such as no code of conduct in their profession and encourage teachers to have morals and ethics

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะความเมตตาอนุเคราะห์จาก คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทุกท่านได้เมตตาแนะนำ ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย, ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.อินฉา ศิริวรรณ, และผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.สินงามประโคน ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำคอยให้ความช่วยเหลือในการปรับปรุงแก้ไขด้วยดี มาโดยตลอด จึงเจริญพรขอบคุณอาจารย์ที่ปรึกษาทุกท่านเป็นอย่างอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ คณาจารย์ เจ้าหน้าที่และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เจ้าหน้าที่หอสมุดแห่งชาติที่ให้ยืมหนังสือเก็บรวบรวมข้อมูล, ผู้อำนวยการ, รองผู้อำนวยการและครูโรงเรียนมัธยมวัดदानสำโรง, โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ ประดิษฐ์, โรงเรียนมัธยมวัดตำหนักมิตรภาพที่ ๖๕ โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณ โยมพ่อ-แม่ ญาติพี่น้องทุกคนเพื่อน ๆ ทุกรูป/คน คณาจารย์เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ประสาทวิทยาการ ประสพการณ์ ให้ความเมตตาเอื้อเฟื้อ ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ เป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัย ตลอดมา คุณความดีจากการทำประโยชน์ใด ๆ อันเกิดจากวิทยานิพนธ์นี้ช่วยเป็นกำลังใจและผู้มีอุปการคุณทุกท่าน ผู้วิจัยขอโอกาสขอบพระคุณทุก ๆ ท่าน มา ณ โอกาสนี้

พระครูปลัดไทรทอง สุทธิโม (เนียมมันคง)

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	ฎ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
๑.๓ ขอบเขตการวิจัย	๓
๑.๔ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๔
๑.๕ สมมติฐานการวิจัย	๕
๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๕
๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับ	๖
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗
๒.๑ ประวัติโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ	๗
๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู	๑๓
๒.๓ ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์	๒๗
๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	๓๑
๒.๔.๑ ครูต้องรักและเมตตาศิษย์	๓๒
๒.๔.๒ ครูต้องอบรม สั่งสอนฝึกฝน สร้างเสริมความรู้	๓๔
๒.๔.๓ ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์	๓๕
๒.๔.๔ ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ	๓๖
๒.๔.๕ ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง	๓๗

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า	
๒.๔.๖	ครูย่อมพัฒนาตน ทั้งในด้านวิชาชีพ	๓๘
๒.๔.๗	ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู	๔๐
๒.๔.๘	ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์	๔๑
๒.๔.๙	ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ	๔๒
๒.๕	มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา	๔๓
๒.๖	คุณธรรมและจริยธรรมวิชาชีพครู	๔๗
๒.๗	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕๔
๒.๘	กรอบแนวคิดในการวิจัย	๖๑
บทที่ ๓	วิธีดำเนินการวิจัย	๖๒
๓.๑	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	๖๒
๓.๒	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๖๓
๓.๓	การสร้างมือในการวิจัย	๖๓
๓.๔	การเก็บรวบรวมข้อมูล	๖๔
๓.๕	การวิเคราะห์ข้อมูล	๖๕
๓.๕	สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล	๖๕
บทที่ ๔	ผลการวิจัย	๖๖
๔.๑	ผลการศึกษาการข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้บริหารและครู	๖๗
๔.๒	ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	๗๐
๔.๓	ผลการศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู แต่ละด้านและรายข้อ โดยภาพรวม จำแนกตามเพศ หาค่าความแปรปรวนทางเดียว	
	One-Way ANOVA	๘๐
๔.๔	ผลการศึกษาข้อมูลเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	๘๖

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๘๘
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๘๘
๕.๒ การอภิปรายผล	๙๓
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๙๘
บรรณานุกรม	๙๙
ภาคผนวก	๑๐๓
ภาคผนวก (ก) แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๑๐๔
ภาคผนวก (ข) รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	๑๑๒
ภาคผนวก (ค) หนังสือติดต่อหน่วยงานราชการเพื่อขออนุญาต แจกแบบสอบถาม	๑๑๙
ประวัติผู้วิจัย	๑๒๔

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๓.๑ แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๖๒
๔.๑ จำนวนคำร้อยละของผู้บริหารและครูผู้สอน ตาม เพศ	๖๗
๔.๒ จำนวนคำร้อยละของผู้บริหารและครูผู้สอน ตาม อายุ	๖๗
๔.๓ จำนวนคำร้อยละของผู้บริหารและครูผู้สอน ตาม วุฒิการศึกษา	๖๘
๔.๔ จำนวนคำร้อยละของผู้บริหารและครูผู้สอน ตาม ตำแหน่งหน้าที่	๖๘
๔.๕ จำนวนคำร้อยละของผู้บริหารและครูผู้สอน ตาม ประสบการณ์การทำงาน	๖๙
๔.๖ ค่าเฉลี่ย(\bar{x})และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยภาพรวม	๗๐
๔.๗ ค่าเฉลี่ย(\bar{x})และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูต้องรักและเมตตาศิษย์	๗๑
๔.๘ ค่าเฉลี่ย (\bar{x})และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้	๗๒
๔.๙ ค่าเฉลี่ย(\bar{x})และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์	๗๓
๔.๑๐ ค่าเฉลี่ย (\bar{x})และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูไม่ทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ	๗๔
๔.๑๑ ค่าเฉลี่ย (\bar{x})และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง	๗๕
๔.๑๒ ค่าเฉลี่ย (\bar{x})และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูยอมพัฒนาตนทั้งในด้านวิชาชีพ	๗๖

สารบัญตาราง (ต่อ)

๔.๑๓	ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู	๗๗
๔.๑๔	ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์	๗๘
๔.๑๕	ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ	๗๙
๔.๑๖	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ทั้ง ๙ ด้าน เปรียบเทียบตามเพศ	๘๐
๔.๑๗	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง ๙ ด้าน เปรียบเทียบตามตำแหน่งหน้าที่	๘๑
๔.๑๘	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ทั้ง ๙ ด้าน เปรียบเทียบตามอายุ	๘๒
๔.๑๙	ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ทั้ง ๙ ด้าน เปรียบเทียบตามวุฒิการศึกษา	๘๓
๔.๒๐	ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ทั้ง ๙ ด้าน เปรียบเทียบประสบการณ์ทำงาน	๘๔
๔.๒๑	ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารและครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู รายคู่ จำแนกตามประสบการณ์ทำงานรักและเมตตาศิษย์	๘๕
๔.๒๓	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอแนะแนวเกี่ยวกับคุณลักษณะตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	๘๖

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

๓.๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

หน้า

๖๑

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระแสความเจริญทางเทคโนโลยีและการสื่อสารที่ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงทางสภาวะแวดล้อมและวิถีชีวิตของคนในสังคมอย่างมาก ทำให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมาหลายด้าน เช่น สิ่งแวดล้อม, ปัญหายาเสพติด, ปัญหาโรคเอดส์ ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เกิดขึ้นเนื่องจากความไม่สมดุลกันระหว่างความเจริญทางเทคโนโลยีและการสื่อสารกับความเจริญก้าวหน้าทางการศึกษาของคนไทยทำให้รัฐบาลไทยต้องเปลี่ยนนโยบายการพัฒนาประเทศ จากที่เคยมุ่งเน้นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจมาเป็นการพัฒนาคนแทน ดังนั้น ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบจึงได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคนเป็นพิเศษโดยกำหนดให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ท่านได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับครูไว้ว่าสนใจมาก “ครูเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาสติปัญญาของเยาวชนในชาติครูเป็นบุคคลที่สำคัญและมีความหมายอย่างมากต่อกระบวนการให้การศึกษาเพราะถ้าปราศจากครูซึ่งเป็นผู้สอนการศึกษาหาความรู้ของเยาวชนจะมีความยากลำบากขึ้นต้องใช้เวลาอย่างมากในการเรียนรู้แต่ถ้าได้ครูผู้สอนที่ดีมีความตั้งใจสอนและมีความรู้ดี มีวิธีการถ่ายทอดที่เหมาะสมจะช่วยให้การศึกษาบรรลุเป้าหมายได้สะดวก รวดเร็วและง่ายขึ้นซึ่งแนวพระราชดำรินี้สอดคล้องกับมาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ให้ความหมายของครูว่า “ครูเป็นบุคลากรวิชาชีพ ซึ่งทำหน้าที่หลักทางการศึกษาด้านการเรียนการสอนส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

นอกจากนี้สมัชชาเด็กให้ความเห็นเกี่ยวกับครูที่พวกเขาต้องการว่า “คือ” ครูที่ใจดี มีเหตุผล มีศีลธรรม ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย มีความมั่นใจในตัวเองพร้อมที่จะเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำไม่ลำเอียงไม่ข่มขู่แต่คอยเอาใจใส่ดูแลให้กำลังใจไม่ลงโทษด้วยวิธีรุนแรง ไม่ใช้อารมณ์ มีวิธีการสอนที่สนุกสนานไม่สอนเร็วหรือซ้ำเกินไป ไม่ให้งานมาก และครูจะต้องมีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสเป็นกัลยาณมิตรกับเด็ก”^๑

^๑ ยนต์ ชุ่มจิต, ความเป็นครู, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๙), หน้า ๑๖.

จากความคาดหวังของสังคม และบุคลากรหลายระดับที่หวังให้ครูมีบทบาทหน้าที่สำคัญและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นแบบอย่างและเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศและพัฒนาพลเมืองของชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยะประเทศทั้งทางด้านคุณธรรมความรู้และความสามารถต่าง ๆ แต่ก็ยังมีครูบางคนที่ยุติพยายามประพฤติปฏิบัติตนผิดวินัยจรรยาบรรณของครูที่ดีเป็นที่เสื่อมเสียต่อสถาบันวิชาชีพครูเป็นอย่างมากดังที่เป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์อยู่บ่อย ๆ เช่น ครูลงโทษนักเรียนด้วยวิธีรุนแรง ครูข่มขืนและทำอนาจารลูกศิษย์ครูชายยาเสพติด ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้เป็นพฤติกรรมที่ร้ายแรงที่สุด ที่นักเรียนทุกคนไม่พึงประสงค์ให้มีในตัวครู

แต่ยังมีพฤติกรรมบางอย่างที่ครูทำ ๆ ไป ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดที่โรงเรียนอื่น ๆ ชอบประพฤติปฏิบัติด้วยความเคยชิน เป็นพฤติกรรมที่นักเรียนไม่พึงประสงค์ให้ครูกระทำเช่นกัน ได้แก่ ด้านการสอน ครูสอนโดยยึดตัวครูเป็นสำคัญครูเป็นใหญ่แต่เพียงผู้เดียว ครูเป็นคนถูกเสมอครูไม่เคยเป็นผู้ผิด ด้านวิชาการ ครูสอนแต่ในตำราเรียนครูมีความรู้แคบไม่กว้างไกล ด้านสุขภาพกายและจิตใจ ครูชอบใช้อารมณ์ แสดงอารมณ์ฉุนเฉียวกับนักเรียนโดยไม่มีเหตุผล ด้านมนุษยสัมพันธ์ พูดจากับนักเรียนด้วยถ้อยคำที่ไม่สุภาพใช้คำที่รุนแรง ด้านบุคลิกลักษณะ ครูบางคนแต่งกายไม่สุภาพมุ่งกระโปรงสั้นเกินไปด้านการอบรมและการปกครอง ครูไม่ค่อยให้ความยุติธรรมกับนักเรียนเท่าที่ควร ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ครูบางคนไม่ค่อยมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ชอบละทิ้งหน้าที่และเข้าสอนไม่ตรงเวลา^๒

พฤติกรรมเหล่านี้ส่งผลต่อภาพพจน์ที่ดีของครูในสายตาของนักเรียนที่มองว่าครู คือ แม่พิมพ์ที่เป็นต้นแบบที่ดีของพวกเขาเป็นอย่างมาก ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจและต้องการทราบความคิดเห็นและความต้องการของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นพลเมืองของพวกเขาตามที่พวกเขาพึงประสงค์ และผู้วิจัยก็เป็นครูสนับสนุนการสอนรับทราบความต้องการของเขาเพื่อจะได้นำผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มาปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเพื่อให้เกิดผลดีต่อการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

^๒สมน อมรวิวัฒน์, สมบัติพิพัยของการศึกษาไทย, (กรุงเทพมหานคร:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๕), หน้า ๔.

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามปัจจัยพื้นฐาน

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

๑.๓ ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขต ดังนี้

๑.๓.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ มีเนื้อหา ๙ ด้าน ดังนี้

- ๒.๑. ครูต้องรักและเมตตาศิษย์
- ๒.๒. ครูต้องอบรม สั่งสอนฝึกฝน สร้างเสริมความรู้
- ๒.๓. ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์
- ๒.๔. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ
- ๒.๕. ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง
- ๒.๖. ครูย่อมพัฒนาตน ทั้งในด้านวิชาชีพ
- ๒.๗. ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู
- ๒.๘. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์
- ๒.๙. ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ

๑.๓.๒ ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ผู้บริหาร และครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน ๓ โรงเรียน มีจำนวนประชากร ๓๒๐ คน

๑.๓.๓ ขอบเขตด้านสถานที่

สถานที่ดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่

๑. โรงเรียนมัธยมวัดด่านสำโรง
๒. โรงเรียนมัธยมวัดตำหนักวัดเทพาภิ ๖๕
๓. โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์

๑.๓.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ รวมเป็นระยะเวลา ๖ เดือน

๑.๓.๕ ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

๑. ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ, อายุ, วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน
๒. ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง ๙ ด้าน ได้แก่ ๑) ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ ๒) ครูต้องอบรม สั่งสอนฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ๓) ครูต้องประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ๔) ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ ๕) ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง ๖) ครูย่อมพัฒนาตน ทั้งในด้านวิชาชีพ ๗) ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู ๘) ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชน ในทางสร้างสรรค์๙) ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ

๑.๔ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๔.๑ คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอย่างไร

๑.๔.๒ เปรียบเทียบคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานที่แตกต่างกัน

๑.๔.๓ ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ มีอะไรบ้าง

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ ครูที่มีเพศต่างกัน มีคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ที่ต่างกัน

๑.๕.๒ ครูที่มีอายุต่างกัน มีคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ที่ต่างกัน

๑.๕.๓ ครูที่มีวุฒิการศึกษา ต่างกัน มีคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ที่ต่างกัน

๑.๕.๓ ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน มีคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ที่ต่างกัน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

จรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง ประมวลมาตรฐานความประพฤติที่ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องประพฤติปฏิบัติเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติอย่างถูกต้องเพื่อผดุงเกียรติและสถานะของวิชาชีพนั้นก็ได้ผู้กระทำผิดจรรยาบรรณ จะต้องได้รับโทษโดยว่ากล่าว ตักเตือน ถูกพักงาน หรือถูกยกเลิกใบประกอบวิชาชีพได้

คุณลักษณะ หมายถึง เครื่องหมายหรือสิ่งที่ชี้ให้เห็นความดี หรือลักษณะที่ดีของครูและเป็นลักษณะที่ต้องการของสังคม มีความรักและความเมตตาต่อศิษย์ มีความเสียสละ หมั่นเพียรศึกษา ปรับปรุงวิธีการสอน เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ต้องมีความเข้าใจและเอาใจใส่ตัวศิษย์ทุกคน เป็นกำลังใจและช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้กับศิษย์เพื่อให้เขาเป็นคนใฝ่เรียนรู้ เป็นแบบอย่างที่ดีมีจรรยาบรรณในวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณของความเป็นครู สามารถถ่ายทอดความรู้ได้เป็นอย่างดี มีวิธีการสอนที่หลากหลาย มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความยุติธรรม ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมถึงยอมรับและเข้าใจความแตกต่างของเด็กแต่ละคนด้วย

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ที่รับผิดชอบตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน

ครูสอนโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง ครูสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการเรียน สำหรับนักเรียน หรือ นักศึกษาในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน มีหน้าที่ หรือมีอาชีพในการสอนนักเรียน เกี่ยวกับวิชาความรู้ หลักการคิดการอ่าน รวมถึงการปฏิบัติและแนวทางในการทำงาน โดยวิธีในการสอนจะแตกต่างกันออกไปโดยคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ ความสามารถ และเป้าหมายของนักเรียนแต่ละคน

ศิษย์ หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาหรือนิสิต นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการไปแล้วทุกคน

คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง กฎแห่งความประพฤติสำหรับสมาชิกวิชาชีพครู และมีความสำคัญต่อวิชาชีพครูเช่นเดียวกับที่จรรยาบรรณวิชาชีพครู ทั้ง ๙ ด้าน ดังต่อไปนี้

๑. ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ คือ ในการเรียนการสอนนั้นครูต้องรักและเมตตาศิษย์ เอาใจใส่ช่วงเหลือส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์เสมอด้วยความปรารถนาในอันที่จะก่อให้เกิดผลดีต่อบุคคลอื่นมีความสุขภาพ ไตร่ตรองแสดงออกอย่างจริงใจจะเป็นผลให้พฤติกรรมที่ครูแสดงออกต่อศิษย์เป็นไปในทางสุภาพเอื้ออาทรส่งผลดีต่อศิษย์การเห็นอกเห็นใจต่อลัทธิพื้นฐานของศิษย์จนเป็นที่ไว้วางใจเชื่อถือและชื่นชมได้รวมทั้งเป็นผลไปสู่การพัฒนารอบด้าน

๒. ครูต้องอบรม สั่งสอนฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ คือ ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ ตั้งแต่การเลือกกำหนดกิจกรรมการเรียนที่มุ่งผลต่อการพัฒนาในตัวศิษย์อย่างแท้จริงการจัดให้ศิษย์มีความรับผิดชอบ และเป็นเจ้าของการเรียนรู้ตลอดจนการประเมินร่วมศิษย์ ในผลของการเรียนและการเพิ่มพูนการเรียนรู้ภายหลังบทเรียนต่าง ๆ ด้วยความปรารถนาที่จะให้ศิษย์แต่ละคนและทุกคนพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพและตลอดไป

๓. ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ คือ การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นการแสดงออกอย่างสม่ำเสมอของครูที่ศิษย์สังเกตรับรู้ได้เองการแสดงที่เป็นไปตามมาตรฐานแห่งพฤติกรรมระดับสูงตามค่านิยมคุณธรรมและวัฒนธรรมอันดีงาม คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับศิษย์ทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ

๔. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ คือ การไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติ ปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ การตอบสนองต่อศิษย์ในการลงโทษหรือให้รางวัลการกระทำอื่นใด ที่นำไปสู่การลดพฤติกรรมที่พึงปรารถนาการเพิ่มพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา

๕. ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง คือ ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในวิชาชีพแสวงหาประโยชน์ตนโดยมิชอบ ย่อมทำให้เกิดความลำเอียงในการปฏิบัติหน้าที่

สร้างความไม่เสมอภาคนำไปสู่ความเสื่อมศรัทธาในบุคคลและวิชาชีพนั้นตั้งนั้น ครูจึงต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันมิควรได้จากศิษย์ หรือใช้ศิษย์ให้ไปแสวงหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ

๖. ครูย่อมพัฒนาตนทั้งในด้านวิชาชีพ คือ ครูในฐานะผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงต้องพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคตการพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ วิทยุทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง อยู่เสมอ หมายถึง การใฝ่รู้ ศึกษาค้นคว้าริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ให้ทันเหตุการณ์ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและเทคโนโลยี สามารถพัฒนาบุคลิกภาพและวิทยุทัศน์

๗. ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู คือ ครูเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู ต้องมีความเชื่อมั่นในอาชีพของตนยอมทำให้ทำงานอย่างมีความสุขและมุ่งมั่นอันจะส่งผลให้อาชีพนั้นเจริญรุ่งเรืองและมั่นคง ดังนั้นครูย่อมรักและศรัทธาในอาชีพครูด้วยความเต็มใจ ครูควรตระหนักว่าอาชีพนี้เป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีความสำคัญและจำเป็นต่อสังคม ครูพึงปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและภูมิใจ รวมทั้งปกป้องเกียรติภูมิของอาชีพครู เข้าร่วมกิจกรรมและสนับสนุนองค์กรวิชาชีพครู

๘. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู คือ ครูพึงให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์ครูเป็นสมาชิกของสังคมใดพึงผนึกกำลังพัฒนาสังคมนั้นและเกื้อกูลสังคมรอบข้าง ในวงวิชาชีพครูผู้ประกอบอาชีพครูพึงร่วมมือและช่วยเหลือเกื้อกูลกันด้วยความเต็มใจ อันจะยังผลให้เกิดพลังและศักยภาพในการพัฒนาวิชาชีพครู และการพัฒนาสังคม ด้านการช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์การให้ความร่วมมือแนะนำปรึกษาช่วยเหลือแก่เพื่อนครูทั้งเรื่องส่วนตัว ครอบครัว และการงานตามโอกาสอย่างเหมาะสม รวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน โดยการให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางวิธีการปฏิบัติตน ปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

๙. ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ คือ ครูพึงปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาวัฒนธรรมไทยให้มีความเจริญรุ่งเรืองสืบไป ตามหลักการหน้าที่สำคัญ คือ การพัฒนาคนให้มีภูมิปัญญา และรู้จักเลือกและพัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย การเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับ

๑.๗.๑ ได้ทราบถึงคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

๑.๗.๒ ทำให้ทราบถึงข้อเปรียบเทียบคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการจำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

๑.๗.๓ ทำให้ทราบถึงปัญหาอุปสรรคคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอแนวคิด ทฤษฎี วารสาร ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

- ๒.๑ ประวัติโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
- ๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู
- ๒.๓ ทฤษฎีเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู
- ๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู
 - ๒.๔.๑ ครูต้องรักและเมตตาศิษย์
 - ๒.๔.๒ ครูต้องอบรม สั่งสอนฝึกฝน สร้างเสริมความรู้
 - ๒.๔.๓ ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์
 - ๒.๔.๔ ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ
 - ๒.๔.๕ ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง
 - ๒.๔.๖ ครูย่อมพัฒนาตน ทั้งในด้านวิชาชีพ
 - ๒.๔.๗ ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู
 - ๒.๔.๘ ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์
 - ๒.๔.๙ ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ
- ๒.๕ มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา
- ๒.๖ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณครู
- ๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๘ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒.๑ ประวัติโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

๑. ประวัติโรงเรียนมัธยมด่านสำโรง

โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง มีชื่อเดิมว่า โรงเรียนด่านสำโรงก่อตั้งโดยพระสมุทร-เมธาจารย์ อดีตเจ้าอาวาสวัดด่านสำโรง ร่วมกับเจ้าคณะอำเภอเมืองสมุทรปราการ คณะสงฆ์วัดด่านสำโรงและประชาชนในตำบลสำโรงเหนือ เริ่มเปิดสอนเมื่อวันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๐

โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง เป็นโรงเรียนรัฐบาลประเภทโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ (ฉะเชิงเทราสมุทรปราการ) (สังกัดเดิมคือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต ๑) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่เลขที่บริเวณซอยวัดด่านสำโรง ถนนสุขุมวิท ตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ เปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

สัญลักษณ์ประจำโรงเรียนตราสัญลักษณ์ประจำโรงเรียน พระสมุทรเจดีย์แปลงรัศมี ๙ แฉกและอักษรย่อ ด.ส. หมายถึง โรงเรียนด่านสำโรง ซึ่งเป็นชื่อเดิมของโรงเรียน^๑

- ปรัชญา ความรู้คู่คุณธรรม
- คติพจน์ สุวิชาโน ภว โหติ แปลว่า ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ
- สีประจำโรงเรียน
- สีเขียว
- สีเหลือง
- พระพุทธรูปประจำโรงเรียน พระสมุทรเมธาจารย์
- ต้นไม้ประจำโรงเรียน ต้นราชพฤกษ์
- ดอกไม้ประจำโรงเรียน ดอกเฟื่องฟ้า
- เพลงประจำโรงเรียน เพลงประจำโรงเรียนสมุทรปราการ

๒. ประวัติโรงเรียนโรงเรียนวัดตำหรุ มิตรภาพที่ ๖๕

โรงเรียนวัดตำหรุมิตรภาพที่ ๖๕ ตั้งอยู่เลขที่ ๕๕๘ หมู่ที่ ๔ ตำบลบางปูใหม่ อำเภอเมืองสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต ๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการก่อตั้งเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๗๗ โดยหลวงกัลยานุรักษ์ นายอำเภอเมืองสมุทรปราการ เดิมอาศัยศาลาวัดตำหรุ ตั้งอยู่หลังโรงเรียน เป็นสถานที่เรียน โดยมีนายรักษ์ ร่มโพธิ์ เป็นครูใหญ่คนแรก เปิดสอนชั้นเตรียมประถมและชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ต่อมาขยายถึงชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๔

พ.ศ. ๒๕๑๒-จังหวัดสมุทรปราการ ร่วมกับ มูลนิธิการศึกษามิตรภาพไทยอเมริกัน ร่วมหาทุนเพื่อก่อสร้างอาคารเรียน โดยการโคตรมตั้งพสุธา ได้เงินจำนวน

^๑ โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง: ๘๗๓ หมู่ ๘ ซอย วัดด่านสำโรง ถนนสุขุมวิท ตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมืองฯ จังหวัด สมุทรปราการ, <http://www.mdsr.ac.th> E-mail:mdsr@mdsr.ac.th.(15 ต.ต.55).

๗๔,๗๒๔ (เจ็ดหมื่นสี่พันเก้าร้อยยี่สิบสี่บาทถ้วน) และกระทรวงมหาดไทย ได้จัดสรรงบประมาณสมทบอีก ๑๒๐,๐๐๐บาท (หนึ่งแสนสองหมื่นบาทถ้วน) สร้างอาคารเรียนเรียนขึ้นอีก ๑ หลังแบบ ป. ๑(มิตรภาพไทย - อเมริกัน) กว้าง ๗x ๓๖ เมตร ขนาด ๔ ห้องเรียน และจัดพิธีมอบและเปิดป้ายอาคารเรียนเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ โดยมีพลโทสายหยุด เกิดผล และพลอากาศพลยศ ที ไวน์ เป็นผู้มอบ นายเจือ อัมพันธ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ เป็นผู้รับมอบและเปลี่ยนชื่อโรงเรียนเป็น "โรงเรียนวัดตำหนักมิตรภาพที่ ๖๕"

พ.ศ. ๒๕๑๗ - ขยายชั้นเรียน เปิดทำการสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

พ.ศ. ๒๕๓๖ - เปิด ทำการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ตามโครงการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๔๒- พ.ต.ท. สันติ ศตะกูริ และนายสมพงษ์ นรินทร์สุขสันติ ได้ร่วมกันบริจาคเงินคนละ ๓,๙๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านเก้าแสนบาทถ้วน) เพื่อก่อสร้างอาคารเรียนแบบ สปช. ๒/๒๘ ปรับปรุงชั้นขนาด ๑๘ ห้องเรียน นายสมพงษ์ นรินทร์สุขสันติ ได้ดำเนินการถมดินบริเวณก่อสร้างและรื้อย้ายโรงอาหารมาก่อสร้างตามรูปแบบเดิมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๖๘,๐๐๐ (หนึ่งแสนหกหมื่นแปดพันบาทถ้วน)

๓. ประวัติโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์

พุทธศักราช ๒๕๐๙^๒

๘ มีนาคม ๒๕๐๙ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์เสด็จลงเรือพระที่นั่งชื่อ "เศษกระดาน" เลียบชายฝั่งปากอ่าวไทยมาถึงหมู่บ้านคลองคอต้อย ตำบลบางปูใหม่ ทอดพระเนตรเห็นหมู่บ้านชาวประมงซึ่งราษฎรส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ชาวบ้านพากันทูลเกล้าฯ ถวายสิ่งของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ ทรงมีพระราชเสาวนีย์ถามถึงวัดและโรงเรียน ของหมู่บ้าน ชาวบ้านจึงกราบบังคมทูลขอให้สร้างโรงเรียนมัธยมศึกษา

เสด็จลงเรือพระที่นั่งชื่อ "เศษกระดาน" เลียบชายฝั่งปากอ่าวไทยมาถึงหมู่บ้านคลองคอต้อย ตำบลบางปูใหม่ ทอดพระเนตรเห็นหมู่บ้านชาวประมงซึ่งราษฎรส่วนใหญ่มีฐานะยากจน

^๒ โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์(Mattayomwatsrichanpradit School) ๔ หมู่ ๒ ถ.สุขุมวิท ต.บางปูใหม่ อ.เมืองสมุทรปราการ จ.สมุทรปราการ ๑๐๒๘๐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต ๖ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ,

ชาวบ้านพากันทูลเกล้าฯ ถวายสิ่งของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ ทรงมีพระราชเสาวนีย์ถามถึงวัดและโรงเรียน ของหมู่บ้าน ชาวบ้านจึงกราบบังคมทูลขอให้สร้างโรงเรียนมัธยมศึกษา

พุทธศักราช ๒๕๑๑

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระราชทานเงินทุนเริ่มแรก จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน ได้ร่วมสมทบทุนสร้างอาคารเรียนหลังแรก ชื่อว่า อาคาร ภปร.

พุทธศักราช ๒๕๑๓ เปิดทำการสอนครั้งแรกในระดับประถมศึกษาตอนปลาย จนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

พุทธศักราช ๒๕๑๙ คณะกรรมการโรงเรียนมีมติให้เปิดทำการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเท่านั้น

พุทธศักราช ๒๕๒๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระราชทานเงิน จำนวน ๔๔๐,๔๐๐ บาท เป็นทุนสร้าง

อาคารเรียน สก. สมทบกับเงินของข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน เป็นอาคารเรียน ๒ ชั้น ขนาด ๑๐ ห้องเรียน ราคา ๒,๖๓๕,๐๐๐ บาท

พุทธศักราช ๒๕๓๕ ก่อสร้างอาคารเรียนโรงฝึกงาน ๑ หลัง

พุทธศักราช ๒๕๓๕ ได้รับงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชน(สช.) ก่อสร้างอาคารเรียน แบบ ๓๑๘ ล/พิเศษ ขนาด ๔ ชั้น จำนวน ๑๘ ห้องเรียน ราคา ๑๕,๐๐๐,๐๐๐บาท และได้ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารภปร. และ สก. พร้อมกัน

พุทธศักราช ๒๕๔๖ ได้รับงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชน(สช.) จำนวน ๘,๗๐๐,๐๐๐บาท

ก่อสร้างอาคารหอประชุม - โรงอาหาร(แบบ ๑๐๑/๒๗) เป็นอาคาร ๒ ชั้น (อเนกประสงค์)

พุทธศักราช ๒๕๔๗ ได้รับโอนเป็นโรงเรียนรัฐบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสมุทรปราการ เขต ๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยมี นายอภิชาติ พลธรรม เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน มีคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดูแลการบริหารจัดการศึกษาและสมาคมผู้ปกครอง และครูโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ซึ่งมีนางสาวสุวรรณา เอมประดิษฐ์ เป็นประธานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนายกสมาคมผู้ปกครองและครู

พุทธศักราช ๒๕๔๙ ได้รับงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ก่อสร้างอาคารเรียนแบบ ๒๑๖ ล້าน ปรับปรุง ๔๖ ราคา ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอาคาร ๓ ชั้น ขนาด ๑๖ ห้องเรียน ส้วมมาตรฐาน ๖ ที่/๒๗ จำนวน ๑ หลัง ราคา ๒๙๓,๐๐๐บาท

พุทธศักราช ๒๕๕๐ ปัจจุบันโรงเรียนมีนักเรียน จำนวน ๑,๔๕๒ คน ผู้บริหาร ๒ คน ครู ๖๒ คน และลูกจ้าง ๖ คน เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๓๐ ห้องเรียน และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน ๕ ห้องเรียน โดยมีแผนการเรียนที่เปิด ดังนี้ วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์,วิทย์-คอมพิวเตอร์,วิทย์-กีฬา, ศิลป์-จีนและศิลป์-ญี่ปุ่น

๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู

๒.๒.๑ ความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครู

จรรยาบรรณในวิชาจะเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะจำแนกอาชีพว่าเป็นวิชาชีพหรือไม่ อาชีพที่เป็น “วิชาชีพ” นั้นกำหนดให้มีองค์กรรองรับ และมีการกำหนดมาตรฐานของความประพฤติของผู้อยู่ในวงการวิชาชีพซึ่งเรียกว่า “จรรยาบรรณ” ส่วนลักษณะ “วิชาชีพ” ที่สำคัญคือ เป็นอาชีพที่มีศาสตร์ชั้นสูงรองรับ มีการศึกษาค้นคว้าวิจัยและพัฒนา วิชาชีพมีการจัดการสอนศาสตร์ดังกล่าวในระดับอุดมศึกษาทั้งการสอนด้วยทฤษฎีและการปฏิบัติจนผู้เรียนเกิดความชำนาญ และมีประสบการณ์ในศาสตร์นั้น นอกจากนี้จะต้องมีองค์กรหรือสมาคมวิชาชีพ ตลอดจนมี “จรรยาบรรณในวิชาชีพ” เพื่อให้สมาชิกในวิชาชีพดำเนินชีวิตตามหลักมาตรฐานดังกล่าวหลักที่กำหนดในจรรยาบรรณวิชาชีพทั่วไป คือ แนวความประพฤติปฏิบัติที่มีต่อวิชาชีพต่อผู้เรียน ต่อตนเอง และต่อสังคมสังคม ดังนี้^๓

๑) จรรยาบรรณต่ออาชีพ

ผู้ที่อยู่ในวงวิชาชีพต้องยึดถือจรรยาบรรณดำรงวิชาชีพให้เป็นที่ยอมรับ คือ

๑. ศรัทธาต่อวิชาชีพ ผู้ที่อยู่ในวงการวิชาชีพครู ต้องมีความรักและศรัทธาต่อวิชาชีพครู เห็นว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีคุณค่า มีประโยชน์ต่อประเทศชาติ ในฐานะที่เป็นอาชีพที่สร้างคนให้มีความรู้ความสามารถ และเป็นคนที่พึงประสงค์ของสังคม ผู้อยู่ในวิชาชีพจะต้องมั่นใจ ในกาประกอบวิชาชีพนี้ด้วยความรัก และชื่นชมในความสำคัญของวิชาชีพ

๒. ชำรงและปกป้องวิชาชีพ สมาชิกของสังคมวิชาชีพต้องมีจิตสำนึกในการ ชำรง ปกป้อง และรักษาเกียรติภูมิของวิชา ไม่ให้ใครมาดูหมิ่นดูแคลน หรือเหยียบย่ำ

^๓ <http://www.kroobannok.com>. (สืบค้นเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม พศ.๒๕๕๕).

ทำให้สถานะของวิชาชีพต้องตกต่ำ หรือ มัวหมองการชำระปกป้องต้องกระทำทันทีเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงปรารถนาหรือต้องมีการแก้ไขข่าวหรือประท้วงหากมีข่าวคราวอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อวิชาชีพ

๓. พัฒนางค์ความรู้ในวิชาชีพ หน้าที่ของสมาชิกในวงการวิชาชีพคือ การที่ต้องรับผิดชอบในการศึกษา ค้นคว้าวิจัย สร้างความรู้และเผยแพร่ความรู้ เพื่อให้วิทยาการในศาสตร์สาขาวิชาชีพก้าวหน้าทันสมัยทันเหตุการณ์ ก่อประโยชน์ต่อประชาชนในสังคม ทำให้คนเก่ง และฉลาดขึ้น โดยวิธีการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรักเรียน ใฝ่รู้ ช่างคิด ที่วิจารณ์ญาณ มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ มากขึ้น

๔. สร้างองค์กรวิชาชีพให้แข็งแกร่งสมาชิกในวงวิชาชีพต้องถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องสร้างองค์กรวิชาชีพให้คงมั่นดำรงอยู่ได้ด้วยการเป็นสื่อกลางระหว่างสมาชิก และเป็นเวทีให้คนในวงการได้แสดงฝีมือและความสามารถทางการสร้างรูปแบบใหม่ของการเรียนการสอนตลอดจนการเผยแพร่ผลงานทางด้านการสร้างแบบเรียนใหม่ ๆ การเสนอแนวความคิดหาในเรื่องของการพัฒนาคน การเรียนการสอน และการประเมินผล

๕. ร่วมมือในกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพ สมาชิกในสังคมวิชาชีพต้องร่วมมือกันในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเคลื่อนไหวในเรื่องของความคิด หรือการจัดประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนแนวความคิดเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง กิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร หากไม่ได้รับความสนับสนุนจากสมาชิกแล้ว ทำให้องค์กรวิชาชีพขาดความสำคัญลงและไม่สามารถดำเนินภารกิจขององค์กรวิชาชีพต่อไปได้บทบาทของการชำระมาตรฐานและการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการก็ย่อมจะลดลงด้วยถ้าไม่มีปริมาณสมาชิกที่สนับสนุนเพียงพอ

๒) จรรยาบรรณต่อผู้เรียน

ครูจะต้องมีความประพฤติปฏิบัติต่อผู้เรียน ๙ ประการ คือ

๑. ตั้งใจถ่ายทอดวิชาการ บทบาทของครูต้องพยายามที่จะทำให้ลูกศิษย์เรียนด้วยความสุข เรียนด้วยความเข้าใจ และเกิดความมานะพยายามที่จะรู้ในศาสตร์นั้น ครูจึงต้องตั้งใจอย่างเต็มที่ที่จะศึกษาวิชาการทั้งทางศาสตร์ที่จะสอน ศาสตร์ที่จะถ่ายทอดหรือวิธีการสอน ครูต้องพยายามที่จะหาวิธีการใหม่ ๆ มาลองทดลองสอน

๒. รักและเข้าใจศิษย์ ครูต้องพยายามศึกษาธรรมชาติของวัยรุ่น ว่ามีปัญหา มีความไวต่อความรู้สึก (sensitive) และอารมณ์ไม่มั่นคง ครูจึงควรให้อภัย เข้าใจ และหาวิธีการให้ศิษย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ครูต้องพยายามทำให้ลูกศิษย์รักและ

ไว้ใจเพื่อที่จะได้กล้าปรึกษาในสิ่งต่างๆ แล้วครูก็จะสามารถช่วยให้ศิษย์ประสบความสำเร็จในการเรียน และการดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้อง

๓. ส่งเสริมการเรียนรู้ปัจจุบันการส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเองหรือการเรียนรู้จากการช่วยเหลือกันในกลุ่มอาจจะทำให้ผู้เรียนมีวิธีการหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ด้วยตนเองมากขึ้นมากกว่าจะคอยให้ครูบอกให้แต่ฝ่ายเดียว ครูจึงจำเป็นต้องชี้ช่องทางให้ผู้เรียนหาวิธีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น

๔. ยุติธรรมอาชีพครูเป็นอาชีพที่จะต้องฝึกฝนตนเองให้เป็นคนซื่อสัตย์ ยุติธรรม ไม่มีอคติลำเอียงต่อลูกศิษย์ ไม่เห็นว่าคนที่มีปัญหาเป็นคนน่ารังเกียจหรือพอใจแต่เฉพาะศิษย์ที่เรียนเก่ง ไม่สร้างปัญหาเท่านั้น ครูต้องมีความเป็นธรรมในการให้คะแนน และพร้อมที่จะอธิบายวิธีการให้คะแนน และการตัดเกรดได้ ครูต้องรอบคอบในการออกคะแนน เพราะถ้าผิดพลาดแล้วบางครั้งก็จะทำให้ผู้เรียนที่ควรได้คะแนนดี ๆ กลับได้คะแนนเกือบจะสอบตกไป

๕. ไม่แสวงหาประโยชน์จากผู้เรียน ลักษณะของครูจะต้องเป็นผู้ไม่แสวงหาอามิสสินจ้าง เงินไม่ใช่สิ่งสร้างสุขเสมอไปครูจึงจะต้องมีความระมัดระวังเป็นพิเศษในการกระทำใด ๆ อันจะก่อให้เกิดความเข้าใจได้ว่าครูกำลังหาประโยชน์จากศิษย์อย่างไม่เป็นธรรม

๖. ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี ครูมีอิทธิพลต่อศิษย์ทั้งด้านวาจา ความคิด บุคลิกภาพ และความประพฤติ ครูจึงจะต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้ลูกศิษย์ได้ซึมซับสิ่งที่ทำจากตัวครูไป เมื่อศิษย์เกิดศรัทธาในความสามารถของครู ศิษย์อาจจะเลียนแบบความประพฤติของครูไปอย่างไม่ได้เจตนา เช่น การตรงต่อเวลา การพูดจาชัดเจน การแสดงความคิดเห็นที่ตรงไปตรงมา สุภาพเรียบร้อย เป็นต้น

๗. ให้เกียรติผู้เรียน การยกย่องให้เกียรติผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ และเกรงใจผู้สอน ครูไม่ควรใช้อำนาจในทางที่ผิด เช่น พูดจาข่มขู่ ใช้คำพูดไม่สุภาพ เปลี่ยนชื่อผู้เรียน เหยะหยันหรือดูถูกผู้เรียน การเคารพผู้เรียนในฐานะปัจเจกบุคคลเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความเข้าใจ และการเรียนรู้ที่ดี เมื่อผู้เรียนได้รับการปฏิบัติอย่างดี ย่อมก่อให้เกิดพลังในการศึกษาต่อไป

๘. อบรมบ่มนิสัย ม.ล. ปิ่น มาลากุล อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีบทบาทหน้าที่ในการอบรมบ่มนิสัยเด็ก โดยท่านเชื่อว่า “การอบรมบ่มนิสัยใคร ๆ นั้นเพียงแค่วันละนาทีก็ดีถม” ดังนั้นครูควรแบ่งเวลาในการอบรมบ่มนิสัยผู้เรียน เช่น ก่อนการสอนแต่ละชั่วโมงอาจชี้แนะหรือให้ความคิดที่ดีแก่ผู้เรียนได้ ครูควรถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องสอนคนให้เป็นคนดี

๙. ช่วยเหลือศิษย์ผู้เรียนมาอยู่ในสถานศึกษาพร้อมด้วยประสบการณ์และปัญหาที่แตกต่างกันออกไปดังนั้นครูจึงมีหน้าที่ที่จะต้องสังเกตความผิดปกติหรือข้อบกพร่องของศิษย์ และพร้อมที่จะให้การช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงที ไม่ให้ศิษย์ต้องก้าวถลาลึกลงไปในพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

นอกจากจรรยาบรรณต่อศิษย์แล้ว ครูจะต้องมีความประพฤติปฏิบัติต่อตนเองด้วยคือ จรรยาบรรณต่อตนเอง ครูจะต้องพัฒนาตนเองตลอดเวลาเพื่อให้มีลักษณะพฤติกรรม ดังนี้

๑. ประพฤติชอบ ครูต้องตั้งตนไว้ในที่ถูกต้องที่ควรสามารถบังคับตนเองให้ประพฤติแต่สิ่งที่ดีงามถูกต้อง

๒. รับผิดชอบ ครูต้องฝึกความรับผิดชอบต่อ โดยตั้งใจทำงานให้สำเร็จลุล่วง มีความผิดพลาดน้อย

๓. มีเหตุผล ครูต้องฝึกถามคำถามตนเองบ่อย ๆ ฝึกความคิดวิเคราะห์หาเหตุหาผล หาข้อดีข้อเสียของตนเอง และเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองเป็นคนมีเหตุผลที่ดี

๔. ใฝ่รู้ การติดตามข่าวสารข้อมูลอยู่เสมอ ๆ ทำให้ครูนี้นิสัยใฝ่รู้ อยากทราบคำตอบในเรื่องต่าง ๆ ครูควรมีความรู้รอบตัวอย่างดีทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง เพื่อให้ครูดำรงชีพในสังคมได้อย่างเป็นสุข ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ และชี้แนะสิ่งที่ถูกต้องให้ศิษย์ได้

๕. รอบคอบ ครูต้องฝึกฝนตนเองให้เป็นคนรอบคอบ ละเอียดและประณีต ในการดำเนินกิจการต่าง ๆ การทำกิจกรรม เช่น ควบคุมบัญชีการเงินต้องรอบคอบ ต้องเห็นตัวเลขชัดเจนไม่ตกหล่น ทำให้เกิดการผิดพลาดที่เป็นผลร้ายทั้งของตนเองและผู้อื่น

๖. ฝึกจิต การพัฒนาจิต ทำให้ครูอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและส่งผลทำให้ครูทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นครูจึงต้องหมั่นฝึกจิตของตนให้สูงส่ง สูงกว่ามาตรฐาน ระวังอารมณ์ไม่ดี คิดอะไรได้สูงกว่ามาตรฐานและคิดเป็นบวก มากกว่าคิดลบหรือคิดร้าย

๗. สนใจศิษย์ การสนใจพัฒนาการของผู้เรียน เป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้วิชาชีพครูก้าวหน้า เพราะถ้าไม่มีผู้เรียนก็ไม่มีวิชาชีพครู ครูจึงจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับลักษณะธรรมชาติผู้เรียน การแก้ปัญหาผู้เรียน การส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

สรุปได้ว่า จรรยาบรรณ คือ ประมวลพฤติกรรมที่กำหนด ลักษณะมาตรฐานการกระทำของครู อันจะทำให้วิชาชีพครูก้าวหน้าอย่างถาวร โดยที่ครูจะต้องดำเนินการเรียนการสอนโดยการยึดจรรยาบรรณต่อวิชาชีพต่อผู้เรียน และต่อตนเอง ในการทำหน้าที่ของครูให้สมบูรณ์

พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ ได้กล่าวถึง จรรยาบรรณวิชาชีพครูไว้ว่า คือ กฎแห่งความประพฤติสำหรับสมาชิกวิชาชีพครู ซึ่งองค์กรวิชาชีพครูเป็นผู้กำหนด และสมาชิกในวิชาชีพทุกคนต้องถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด หากมีการละเมิดจะมีการลงโทษ จรรยาบรรณวิชาชีพครู มีความสำคัญต่อวิชาชีพครูเช่นเดียวกับที่จรรยาบรรณวิชาชีพ มีความสำคัญต่อวิชาชีพอื่น ๆ ซึ่งสรุปได้ ๓ ประการ คือ ^๔

๑. ปกป้องการปฏิบัติงานของสมาชิกในวิชาชีพ
๒. รักษามาตรฐานวิชาชีพ
๓. พัฒนาวิชาชีพ

จรรยาบรรณครู หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับความประพฤติหรือการปฏิบัติตน ของผู้ประกอบการวิชาชีพครู เพื่อรักษาหรือส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของความเป็นครูไทย ได้มีบัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษร และกฎหมายรองรับเป็นครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๖ โดยอาศัยอำนาจบังคับของพระราชบัญญัติครู พ.ศ. ๒๔๘๘ ที่กำหนดให้คุรุสภาเป็นสถาบันผู้ออกระเบียบข้อบังคับ ได้เรียกว่า ระเบียบประเพณีของครูว่าด้วยจรรยาบรรณครู ๑๐ ข้อ และระเบียบว่าด้วยวินัยครู ๑๐ ข้อ จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๓๙ คุรุสภาได้ปรับปรุงข้อบังคับเกี่ยวกับจรรยาบรรณของครูขึ้นใหม่ โดยตัดข้อความที่มีลักษณะเป็นวินัยออกไปเหลือเพียงบทบัญญัติที่มีลักษณะเป็นจริยธรรมหรือจรรยาบรรณ เรียกว่า ระเบียบคุรุสภาว่าด้วย จรรยาบรรณครู พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๙ มีทั้งหมด ๙ ข้อ ดังนี้ ^๕

๑. ครูต้องรักศิษย์และเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจ ในการศึกษาแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า
๒. ครูต้องอบรม สั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงาม ให้แก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ
๓. ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ
๔. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์

^๔ พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์, **จรรยาบรรณวิชาชีพครู**, สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครู พ.ศ. ๒๕๓๙. (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๑), หน้า ๓.

^๕ <http://www.pirun.ku.ac.th> (สืบค้นเมื่อ วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๕๓),

๕. ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้ศิษย์กระทำการใดๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ

๖. ครูย่อมพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ

๗. ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครูเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู

๘. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์

๙. ครูพึงประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทย

จรรยาบรรณในวิชาชีพหมายถึงประมวลมาตรฐานความประพฤติที่ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องประพฤติปฏิบัติเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติอย่างถูกต้องเพื่อผดุงเกียรติและสถานะของวิชาชีพนั้นก็ได้ผู้กระทำผิดจรรยาบรรณ จะต้องได้รับโทษโดยว่ากล่าว ตักเตือน ถูกพักงาน หรือถูกยกเลิกใบประกอบวิชาชีพได้^๖

๒.๒.๒ ความหมายของลักษณะจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ลักษณะคือประจำตัวหรือ ลักษณะทั้ง ๙ ด้านที่มีความแปรผันในการชี้วัดปรากฏการณ์ต่างๆตามธรรมชาติ โดยจะระบุถึงสถานที่ที่ทำการศึกษา ในช่วงระยะเวลาหนึ่งๆ ลักษณะข้อมูลเชิงคุณลักษณะ อาจมีลักษณะที่ต่อเนื่องกัน เช่น เส้นชั้นระดับความสูงหรือเป็นลักษณะที่ไม่ต่อเนื่อง เช่น จำนวนพลเมือง และชนิดของสิ่งปกคลุมดินเป็นต้น ค่าความแปรผันของลักษณะข้อมูลเชิงคุณลักษณะนี้ จะทำการชี้วัดออกมาในรูปของตัวเลข โดยกำหนดเกณฑ์การวัดออกเป็นระดับ

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต) กล่าวว่าไว้ว่า คนผู้สั่งสอนหรือให้การศึกษา ผู้ทำหน้าที่สั่งสอน ให้การศึกษาแก่ผู้อื่น โดยเฉพาะครูอาจารย์ พึงประกอบด้วยคุณสมบัติ และประพฤติตามหลักปฏิบัติเป็นกัลยาณมิตร คือ ประกอบด้วยองค์คุณ ๗ ดังนี้^๗

๑. ปิโย น่ารัก คือ มีเมตตากรุณา ใส่ใจคนและประโยชน์สุขของเขา เข้าถึงจิตใจ สร้างความรู้สึกสนิทสนมเป็นกันเอง ชวนใจผู้เรียนให้อยากเข้าไปปรึกษาไต่ถาม

๒. ครู คือ นำเคารพ คือ เป็นผู้หนักแน่นถือหลักการเป็นสำคัญและมีความประพฤติสมควรแก่ฐานะทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจเป็นที่พึ่งได้และปลอดภัย

^๖ <http://www.kroobannok.com>. (สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๕),

^๗ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), **ธรรมนุญชีวิต**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖), หน้า ๙๐-๙๑.

๓. ภาวนีโย คือ นำเจริญใจ คือ มีความรู้จริง ทรงภูมิปัญญาแท้จริง และเป็นผู้ฝึกฝนปรับปรุงตนอยู่เสมอ เป็นที่นายกองควรเอาอย่าง ทำให้ศิษย์เอ๋ยอ้างและรำลึกถึงด้วยความซาบซึ้ง มั่นใจ และภาคภูมิใจ

๔. วตฺตา คือ รู้จักพูดให้ได้ผล คือ รู้จักชี้แจงให้เข้าใจ รู้ว่าเมื่อไรควรพูดอะไร อย่างไร คอยให้คำแนะนำว่ากล่าวตักเตือน เป็นที่ปรึกษาที่ดี

๕. วจนฺทฺขโม อตฺทนตอถอยคํ คือ พร้อมทั้งจะรับฟังคำปรึกษาซักถาม แม้จักจิกตลอดจนคำล่วงเกินและคำตักเตือนวิพากษ์วิจารณ์ต่างๆ อตฺทนฟังได้ ไม่เบื่อหน่าย ไม่เสียอารมณ์เป็นผู้มีความมานะในการตักเตือนสั่งสอน โดยไม่กลัวว่าจะเกลียดหรือโกรธ มีความฉลาดในการใช้คำพูด (กับศิษย์)

๖. คมฺภีรณฺจ กถํ กตฺตา คือ แดงเรื่องล้าลึกได้ คือ กล่าวชี้แจงเรื่องต่างๆ ที่ยุ่งยากลึกซึ้งให้เข้าใจได้ และสอนศิษย์ให้ได้เรียนรู้เรื่องราวที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นไป การรู้จักสอนจากง่ายไปหายาก หรือมีความลึกซึ้งขึ้นโดยลำดับ

๗. โน จฏฺฐาเน นโยชเย คือ ไม่ชักนำในอฐาน คือ ไม่ชักจูงไปในทางที่เสื่อมเสีย หรือเรื่องเหลวไหลไม่สมควร

ถวิล มาตรการเยี่ยม ได้กล่าวถึงคุณลักษณะส่วนตัวของครูที่มีประสิทธิภาพควรมี และได้สรุปไว้ดังนี้^๔

๑. เอาใจใส่ อาหาร และเห็นอกเห็นใจ เพราะครูนั้นเกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคคล (นักเรียน) ให้เจริญงอกงามตามอัธยาของแต่ละคน ดังนั้น ครูต้องเห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ที่อยู่รวมในสังคม ให้ความสนใจและตระหนักถึงบทบาทของคนอื่น ยอมรับในความมีศักดิ์ศรีและเกียรติยศ ของแต่ละบุคคลโดยไม่มีเงื่อนไขอื่น

๒. อุดหนุน อุดหนุน กับความหลากหลายของวัฒนธรรม เชื้อชาติ ความเชื่อ และศาสนานั้นคือ ครูจะต้องเคารพในวัฒนธรรมประเพณี เชื้อชาติ ศาสนาที่แตกต่างกันไป เพราะสังคมมนุษย์ในสมัยปัจจุบันนี้เป็นสังคมที่นับวันจะมีความหลากหลาย ซึ่งอาจเนื่องด้วยการพัฒนาการสื่อสาร คมนาคม และเทคโนโลยีสาขาต่างๆ ครูจึงต้องเป็นผู้ที่มองเห็นข้อเท็จจริงของการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นและฝึกจิตใจตนเองให้มีความเป็นประชาธิปไตย (Democratic Mind) ให้มากขึ้น ลดความคิดในลักษณะเผด็จการและพร้อมที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลง

^๔ ถวิล มาตรการเยี่ยม, คุณภาพกับคุณภาพการสอน, วารสารวิชาการ, ๒ (๔), ๒-๘, หน้า ๔-๖.

๓. มีอารมณ์ขัน การมีอารมณ์ขันเป็นสมบัติสำคัญประการหนึ่งของครู เพราะครูต้องเกี่ยวข้องกับนักเรียน เพื่อนครู ตลอดจนผู้ปกครอง อารมณ์ขันช่วยให้เกิดบรรยากาศในการสื่อสารที่ดี แต่ทั้งนี้จะต้องเป็นอารมณ์ซึ่งเกิดขึ้นโดยธรรมชาติไม่ใช่เกิดจากสิ่งแวดล้อมภายนอกมายั่ว เป็นรูปแบบของความรู้สึกที่สอดคล้องกับสถานการณ์ ทำให้เกิดความรู้สึกผ่อนคลายชวนหัว ไม่เครียด ปราศจากการต่อสู้ต่อต้านการกระทบกระทั่ง รวมถึงความสามารถทำให้คนอื่นหัวเราะและขบขันความรื่นเริง สดชื่น และมองโลกในแง่ดี

๔. ความมั่นคงในอารมณ์ และความสามารถควบคุมอารมณ์ ครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความยุติธรรมและคงเส้นคงวาจะไม่ปกครองโดยใช้อารมณ์และฝังตัวอยู่กับความคับข้องใจ และความยุ่งยากในแต่ละวันจะต้องรู้ถึงวิธีปล่อยอารมณ์ผ่อนคลายความตึงเครียดและแสวงหาความสนุกสนาน รื่นเริงไม่หย่อนยาน หรือตึงเครียดสุดขอบใดขอบหนึ่งอย่าอ่อนไหวกับเหตุการณ์จนเกินความสามารถควบคุมตนเองมีสติยั้งคิด ตลอดจนต้องเป็นผู้ที่มีความคิดอิสระเป็นของตนเอง

๕. ได้รับการศึกษาและอบรมดี จะต้องมีความรู้ความสามารถทั้งความรู้ทั่วไป และความรู้วิชาเฉพาะที่ตนเองรับผิดชอบ ตลอดจนรอบรู้ในเหตุการณ์แวดล้อมอย่างกว้างขวางนั่นคือ ต้องเป็นผู้อ่านหนังสือ ศึกษาค้นคว้าอยู่เสมอ ทันสมัย ทันเหตุการณ์

๖. มีทักษะการสื่อข้อความ โดยต้องคำนึงถึงองค์ประกอบ ดังนี้

๖.๑ การแสดงออกด้วยการพูด ครูจะต้องพูดด้วยน้ำเสียงชัดเจน แจ่มใส แยกแยะประเด็นได้พูดสำเนียงถูกต้อง ระดับการใช้เสียงมีความหมาย นุ่มนวล ไม่พูดจากระโชกโฮกฮากหรือเจือด้วยอารมณ์โกรธซึ่ง ตลอดจนไม่พูดตะกุกตะกักหรือติดอ่าง

๖.๒ การถ่ายทอดสู่บุคคลอื่น ครูจะต้องสามารถเข้าใจและจับประเด็นการพูดของคนอื่นได้ มีความตั้งใจและสนใจที่จะฟังความคิดเห็นของคนอื่นอย่างแท้จริง โดยปราศจากการขัดจังหวะหรือรบกวน ต้องเป็นผู้ฟังที่ดี มีเจตคติความรู้สึกและอารมณ์ที่แสดงออก และรับฟังคนอื่น

๖.๓ มีกาลเทศะ สามารถที่จะเลือกใช้คำพูดของคนอื่นได้ให้ถูกกับสภาพและเหตุการณ์ คือ สอดคล้องกับเรื่องสถานที่ เวลา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ฟังหรือผู้เกี่ยวข้อง

๗. มีตรรกในการคิด มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดดี และแสดงออกอย่างชัดเจน มีเหตุผล มีขั้นตอนและต่อเนื่อง มีความคิดหรือจิตใจแบบวิทยาศาสตร์ สามารถวิพากษ์ วิचारณ์และแยกแยะประเด็นได้ถูกต้อง แม่นตรง

๘. สุขภาพอนามัยและบุคลิกภาพดี คุณจะต้องเป็นผู้ที่มีสุขภาพพลานามัยดีทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่มีข้อบกพร่องทั้งทางร่างกายและจิตใจรวมถึงลักษณะท่าทางการแสดงออกดี

๙. มีความริเริ่มสร้างสรรค์ และเสาะแสวงหานวัตกรรมคือ มีความริเริ่มและทดลองปฏิบัติแนวใหม่ สามารถที่จะตอบคำถามแก้ปัญหาด้วยตนเอง จนสามารถกำหนดสถานการณ์ต่างๆด้วยตัวเอง การริเริ่มสร้างสรรค์ทำให้เกิดสิ่งใหม่และมีทิศทางในการกำหนดและพิจารณาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง คนที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และค้นหานวัตกรรมจะเป็นผู้สร้างแนวคิดใหม่ๆอยู่เสมอ

๑๐. พึ่งพาตนเอง มีความเชื่อมั่นตนเอง และมีความรับผิดชอบ คุณที่มีศักยภาพสูงจะไม่ขึ้นอยู่กับแนวทางปฏิบัติ หรือคำแนะนำที่คนอื่นกำหนดให้เพียงอย่างเดียว แต่เขาจะต้องรู้และเข้าใจในภาระหน้าที่ที่เขาเองจะต้องกำหนดเอง และปฏิบัติได้อย่างประสบผลสำเร็จ เขาจะต้องมีความเชื่อมั่นในความสามารถของเขาเอง สามารถที่จะพึ่งพาตนเองได้ และสามารถที่จะกำหนดและยอมรับในพฤติกรรมใดๆที่เขาปฏิบัติเป็นคนกระตุนตนเอง เตือนตนเอง แนะนำตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อการกระทำหรือผลที่เกิดจากการกระทำของเขา

๑๑. มีความกล้าหาญและซื่อตรง ประเมินตนเองและมีทิศทางในการทำงาน คุณจะต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีหลักการทำงานยืนหยัดในแนวทางที่ถูกต้อง ซื่อสัตย์ต่อแนวความคิดของตน มีค่านิยมและเจตคติที่ดีต่อการกระทำใดๆที่อยู่บนพื้นฐานของความถูกต้องภายใต้กฎเกณฑ์และสภาพการณ์ต่างๆ การกระทำใดๆ ลงไปย่อมมีจุดประสงค์ชัดเจน และทิศทางที่จะนำไปสู่จุดประสงค์นั้น มีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานหรือกิจกรรมใดๆให้สำเร็จถึงแม้จะเผชิญกับอุปสรรคและปัญหา

๑๒. มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ คุณจะต้องเป็นผู้ที่รักการสอน รักวิชาชีพคุณแท้จริงมีความต้องการส่งเสริมให้อาชีพก้าวหน้ามีเกียรติ และมีความปรารถนาที่จะช่วยและบริการคนอื่น

๑๓. มีความสามารถ การวางแผน การจูงใจและเป็นผู้นำ คือ เป็นผู้ที่มีความริเริ่มงานใหม่ กำหนดแผนงานอย่างเป็นระบบ มีผลงานที่สามารถตรวจสอบและประเมินได้ มีความกระตือรือร้นในการทำงานประสานงานร่วมมือกับบุคคลและกลุ่มบุคคลในการทำงาน และยังสามารถแนะนำแนวทางปฏิบัติและดึงศักยภาพของงานอื่นออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการทำงานร่วมกัน นอกจากนี้ยังสามารถจูงใจให้บุคคลอื่นหรือเพื่อนร่วมงานได้ร่วมมือในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่เขาต้องการและจำเป็น นั่นคือ จูงใจให้คนอื่นเกิดความกระหายและสนใจในการทำงาน

๑๔. มีความเด็ดขาด คือ เป็นผู้ที่ตัดสินใจรวดเร็ว เด็ดขาด สามารถแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้

๑๕. ยืดหยุ่นและปรับตัว ครูต้องเป็นผู้ไม่แข็งทื่อ สามารถปรับปรุงยืดหยุ่นการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับเวลา สถานการณ์ ให้เป็นคนใจกว้าง ไม่ยึดมั่นในคำตอบเดียวหรือทางเลือกเดียว

๑๖. ถ่อมตน คือ เป็นผู้ที่อ่อนน้อมถ่อมตนไม่เย่อหยิ่ง มีความรู้สึกว่าคุณคนจะต้องเรียนรู้และปรับปรุงตนเอง พัฒนาตนเองอยู่เสมอ ไม่มีใครเก่งไปเสียทุกอย่าง จำเป็นจะต้องไฝ่หาความรู้เพิ่มพูนประสบการณ์อยู่เรื่อยๆ ไม่หยุดนิ่งและขณะเดียวกันก็มองตนเองว่าเป็นปัจเจกบุคคล ซึ่งย่อมมีผิดมีถูกมีการเปลี่ยนแปลงได้

๑๗. มีความกระตือรือร้น ครูจะต้องเป็นผู้มีความกระตือรือร้นในการทำงานไม่เฉื่อยชา มีพลังที่จะทำงานตามความคิดและแนวทางที่กำหนด ทำงานอย่างมีชีวิตชีวา สดชื่นมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ทำให้เกิดความเคลื่อนไหวคึกคัก กระตุ้นให้นักเรียนขยันและมุ่งมั่น

วิรัตน์ ไวยกุล ได้กล่าวถึงลักษณะของครูที่มีประสิทธิภาพเอาไว้ว่า มีลักษณะทั่วไปและคุณสมบัติต่างๆสรุปได้ดังนี้^๙

๑. เป็นผู้ที่จัดการดูแลชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ สามารถควบคุมชั้นเรียนดูแลกำกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาด้วยการรบกวนนักเรียนคนอื่นๆ ในชั้นน้อยที่สุด และสามารถใช้เวลาเรียนของชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เป็นผู้มีเทคนิควิธีสอนได้อย่างเหมาะสม เสนอบทเรียนในลักษณะที่รักษาความสนใจของนักเรียนได้ดี

๓. เป็นผู้ที่ช่วยเด็กสร้างอัตมโนทัศน์

๔. เป็นผู้ที่สอนมากกว่าทักษะเบื้องต้น และสอนให้เด็กคิดวิพากษ์วิจารณ์ และทักษะการแก้ปัญหาที่จะเป็นประโยชน์ในสถานการณ์นอกห้องเรียน

๕. เป็นผู้ที่ประเมินผลความก้าวหน้าของนักเรียนของตนเอง และให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์

๖. เป็นผู้ตระหนักถึงความต้องการพิเศษของนักเรียนบางคน และทำงานเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการเหล่านั้นทุกเมื่อที่จะทำได้

^๙ วิรัตน์ ไวยกุล, หลักการเรียนรู้ของเด็กประถมศึกษา, (คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๗), หน้า ๗.

๗. เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผลงานวิจัย เพื่อที่จะสามารถใช้ประโยชน์แก่นักเรียน
ของตน

ชาญชัย อาจินสมาจาร ได้กล่าวถึงลักษณะของครูที่ดีว่าลักษณะดังนี้^{๑๐}

๑. ปฏิบัติตามกฎหมายแห่งจรรยาบรรณครู และกฎระเบียบอื่นๆ ของโรงเรียน
๒. เป็นตัวอย่างในด้านศีลธรรม และพฤติกรรมทางจรรยาบรรณแก่นักเรียน
กลุ่มเพื่อนและชุมชน

๓. เข้ากับนักเรียน และชุมชนได้เป็นอย่างดี

๔. แต่งตัวเหมาะสมอยู่ตลอดเวลา

๕. มีความคิดสร้างสรรค์ และเฉียบแหลมในการปฏิบัติงาน

๖. ทำงานตามเวลาราชการ และพร้อมที่จะทำงานนอกเวลาหากถูกร้องขอ

๗. ใช้เวลาอย่างฉลาด

พรณี ข. เจนจิต ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของครูที่ดี ตามแนวคิดของกลุ่ม
มานุษยนิยมว่ามี ๖ ประการ ดังนี้^{๑๑}

๑. เป็นครูที่มีความรู้ดี

๒. เป็นผู้ที่มีความไวต่อความรู้สึกของนักเรียน และเพื่อนร่วมงาน

๓. มีความศรัทธา และเชื่อว่า เด็กทุกคนมีความศรัทธาที่เรียนได้

๔. เป็นผู้ที่มีความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ในทางบวกซึ่งจะนำไปสู่ความรู้สึก
นึกคิดในทางให้กับผู้อื่นด้วย

๕. มีความเชื่อว่าจะสามารถช่วยเหลือเด็กทุกคนให้ทำดีที่สุดเท่าที่เขาจะทำได้

๖. รู้จักที่จะนำแนวคิดจากหลายทฤษฎีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

สุนน อมรวิวัฒน์ ได้เสนอหลักที่แสดงถึงคุณธรรมของครู และเป็นหลักการที่
สถาบันฝึกหัดครูต้องปลูกฝังแก่นิสิตนักศึกษา ด้วยวิธีการสร้างสังคมการเรียนรู้ การให้เห็น
แบบอย่างที่ดี และวิธีการซึมซับจากกิจกรรมการเรียนการสอนว่า มี ๔ ประการ ดังนี้^{๑๒}

^{๑๐} ชาญชัย อาจินสมาจาร, ครูและอาชีพของครู, ประชาศึกษา, ๔๕(๙), ๓๔-๔๐, หน้า ๗๕.

^{๑๑} พรณี ข. เจนจิต, อ่างในสมหวัง พันธะลี, การจัดการเรียนการสอนที่เห็นนักเรียนเป็น
ศูนย์กลางหัวใจของการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน, วิทยาจารย์, หน้า ๗๗.

^{๑๒} สุนน อมรวิวัฒน์, คุณธรรมและคุณลักษณะความเป็นครูในสังคมข่าวสาร, คณะ
ศึกษาศาสตร์ (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๓๔), หน้า ๗.

๑. คุณธรรมที่เกิดขึ้นจากหลักของการยอมรับ หมายถึง การยอมรับและการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ศิษย์ทุกระดับของครูย่อมต้องการการยอมรับจากครู ดังนั้นคุณธรรมของครูตามหลักการข้อนี้ คือ การยอมรับว่า

๑.๑ ศิษย์เป็นมนุษย์ ย่อมมีความคิด มีความรู้สึก และอยากมีบทบาทในการเรียนครูต้องทำให้ศิษย์เกิดความภาคภูมิใจรู้สึกว่าเขาเป็นคนที่มีความค่า

๑.๒ ศิษย์มีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านความสามารถ ความสนใจ และความถนัด ครูจึงต้องจัดวิธีสอนที่หลากหลาย

๑.๓ ศิษย์ทุกคนมีความเท่าเทียมกัน คือ มีโอกาสเท่าเทียมกันที่จะพัฒนาและได้รับการพัฒนาไปจนสุดความสามารถที่เขามี ครูจึงต้องไม่ถือคติ ต้องให้ความสำคัญ ยุติธรรมแก่ศิษย์

๒. คุณธรรมที่เกิดจากความไว้วางใจ การที่ครูและศิษย์ต่างไว้วางใจซึ่งกันและกันนั้น คุณธรรมที่มีหลักการนี้เป็นฐาน คือความจริงใจ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่บทบาทของตน และความมีสุจริตทางกาย วาจา ใจ

๓. คุณธรรมที่เกิดความหลักความผูกพัน ความผูกพันเกิดขึ้นจากการสำนึกในคุณค่า ความสำนึกในการเป็นส่วนหนึ่งของสถาบัน ความสำนึกในภารกิจที่ทุกฝ่ายต่างอำนวยความสะดวกเอื้ออาทรต่อกันมาเนิ่นนาน ความผูกพันเกิดขึ้นจากความรักและความเข้าใจซึ่งกันและกัน ดังนั้นคนเป็นครูจึงทำงานในหน้าที่ของตนด้วยความรัก รักศิษย์ รักการสอน มุ่งความเจริญของศิษย์มากกว่าตนเอง

๔. คุณธรรมที่เกิดขึ้นจากหลักของการช่วยเหลือเกื้อกูล เนื่องจากว่าครูนั้นเป็นผู้นำทาง เป็นผู้คุ้มครอง เป็นที่ปรึกษา และเป็นผู้ที่พร้อมที่จะช่วยเหลือศิษย์ การช่วยเหลือเกื้อกูลนั้นทำได้หลายวิธี เช่น การแนะนำทางที่ถูกต้องทำนองคลองธรรม การป้องกันการกระทำชั่ว การเสนอทางเลือกและทางออกในการแก้ปัญหา การช่วยเหลือทางกำลังใจ และทางทุนทรัพย์ การรับฟังความทุกข์ของศิษย์อย่างเห็นใจและพร้อมที่จะเข้าใจ การสนับสนุนเมื่อศิษย์มุ่งสู่จุดหมาย การประคับประคองเมื่อศิษย์พลาดพลั้ง คุณธรรมในหลักการนี้คือ เมตตา และกรุณานับว่าเป็นแก่นของคุณธรรมทั้งหลายสำหรับความเป็นครู

เสริมศรี ไชยศรี ได้กล่าวว่า ครู ที่ดีต้องปฏิบัติหรือมีลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม และบุคลิกภาพ ดังต่อไปนี้^{๑๓}

๑. มีคุณธรรม เช่นเมตตา กรุณา ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ และยุติธรรม เป็นต้น

^{๑๓}เสริมศรี ไชยศรี, **พื้นฐานการสอน**, (เชียงใหม่ : ลานนาการพิมพ์, ๒๕๓๙), หน้า ๖-๗.

๒. มีความสุภาพ อ่อนโยน
 ๓. วางตัวได้เหมาะสมกับกาลเทศะ
 ๔. ประพฤติตัวให้เป็นตัวอย่างที่ดีของผู้เรียน
 ๕. จริงใจและเป็นกันเองกับผู้เรียน
 ๖. มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
 ๗. เชื่อมั่นในตนเอง เคารพตนเอง และผู้อื่น
 ๘. เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
 ๙. แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้
 ๑๐. ใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 ๑๑. สามารถควบคุม อารมณ์ได้ มีความสุขุมรอบคอบ และคำนึงถึงเหตุผล
 ๑๒. มีอารมณ์ขัน
 ๑๓. ตรงต่อเวลา
 ๑๔. ทำประโยชน์ให้แก่ชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ เช่น พัฒนาหมู่บ้าน หรือให้ความร่วมมือในกิจกรรมสังคมต่างๆ
 ๑๕. สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ
 ๑๖. พยายามเข้าใจปัญหาและแก้ปัญหาของผู้เรียน เป็นที่ฟัง และที่ปรึกษาของผู้เรียนในด้านต่างๆ
 ๑๗. ทำตนให้เป็นที่น่าเชื่อถือแก่คนทั่วไป
 ๑๘. มีบุคลิกดีสง่างามฟังชัด ไม่ทู่ทอพลภาพ อันเป็นอุปสรรคต่อการสอน
 ๑๙. มีสุขภาพดีทั้งกายและใจ
- สรุปได้ว่า คุณลักษณะของครูเป็นคุณลักษณะประจำตัวหรือเอกลักษณ์เป็นครูที่มีความรู้ดี มีความไวต่อความรู้สึกของนักเรียนและเพื่อนร่วมงาน มีความศรัทธา เชื่อว่าเด็กทุกคนมีความศรัทธาที่เรียนได้ รู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองในทางบวกที่จะนำไปสู่ความรู้สึกนึกคิดในทางให้กับผู้อื่นด้วยความเชื่อว่าจะสามารถช่วยเหลือเด็กทุกคนให้ทำดีที่สุด

๒.๒.๓ ความหมายของจรรยาบรรณวิชาชีพครู

จรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง ประมวลมาตรฐานความประพฤติที่ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องประพฤติปฏิบัติเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติอย่างถูกต้องเพื่อผดุงเกียรติและสถานะของวิชาชีพนั้นก็ได้ผู้กระทำผิดจรรยาบรรณ จะต้องได้รับโทษโดยว่ากล่าว ตักเตือน ถูกพักงาน หรือถูกยกเลิกใบประกอบวิชาชีพได้

จรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง กฎแห่งความประพฤติสำหรับสมาชิกวิชาชีพครู มีความสำคัญต่อวิชาชีพครูเช่นเดียวกับที่จรรยาบรรณวิชาชีพจรรยาบรรณวิชาชีพครู โรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ใน ๙ ด้าน ได้แก่

๑. ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า

๒. ครูต้องอบรม สั่งสอนฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

๓. ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

๔. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์

๕. ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติและไม่ใช้ให้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ

๖. ครูย่อมพัฒนาตน ทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

๗. ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู

๘. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์

๙. ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์พัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้กำหนดจรรยาบรรณครู ตามระเบียบคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณครู พ.ศ. ๒๕๓๙ ไว้ ๙ ข้อ ดังนี้^{๑๔}

๑. ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า

๒. ครูต้องอบรม สั่งสอนฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

๓. ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

^{๑๔} สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครู พ.ศ. ๒๕๓๙, (กรุงเทพมหานคร : คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๐), หน้า๒๑-๒๒.

๔. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิบัติภักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์

๕. ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติและไม่ใช้ให้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ

๖. ครูย่อมพัฒนาตน ทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

๗. ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู

๘. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์

๙. ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์พัฒนาภูมิปัญญาวัฒนธรรมไทย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี ได้กำหนดจรรยาครูปี ๒๕๒๓ มี ๓ หมวด ๒๔ ข้อ ดังนี้^{๑๕}

หมวดที่ ๑ อุดมการณ์ของครู

๑. ศรัทธาในอาชีพครู อุทิศตนเพื่อศิษย์และการศึกษา
๒. ดำรงและเสริมสร้างเกียรติแห่งอาชีพครู
๓. บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

หมวดที่ ๒ เอกลักษณ์ของครู

๑. อุดมการณ์ก่อนปรนต้อปัญหา สามารถควบคุมอารมณ์ได้
๒. รับผิดชอบต่อหน้าที่และต่อตนเอง สามารถร่วมงานเป็นหมู่คณะได้
๓. เอาใจใส่ต่อการเรียน ความประพฤติความเป็นอยู่และพิจารณาคุณค่าของศิษย์ แต่ละคนด้วยเหตุผล

๔. ใฝ่หาความรู้ สืบค้น ปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอมีเชาวน์ไหวพริบในด้าน การอบรมสั่งสอน

๕. ขยันหมั่นเพียร รู้จักคิดริเริ่ม

๖. มีความยุติธรรม และทำให้ศิษย์เกิดความอบอุ่นใจ

๗. ดำรงตนอย่างเรียบง่าย ประหยัดเหมาะสมกับสภาพอาชีพครู

^{๑๕} สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี, อ่างในเอกสารคัดค้านกระทรวง, เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา, วารสารข้าราชการครู, ๑๙ (๑), ๒-๑๗, ๒๕๔๑, หน้า ๕-๖.

๘. เป็นผู้มีความดีมีคุณธรรมและศีลธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือ

๙. สุขภาพเรียบร้อย ประพฤติดีสม่ำเสมอ เหมาะสม เป็นตัวอย่างที่ดี

หมวดที่ ๓ มาตรฐานการปฏิบัติตนของครู

๑. ต้องรักษาความสามัคคี ชื่อเสียงของหมู่คณะ และสถานศึกษาที่สังกัดอยู่

๒. ต้องไม่ลบหลู่ดูหมิ่นศาสนา

๓. ต้องรักษาชื่อเสียงมิให้ขึ้นชื่อว่าประพฤติชั่ว

๔. ไม่ละทิ้งการสอน อุทิศเวลาให้แก่ศิษย์และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ

เสียสละ

๕. ต้องรักษาความลับของศิษย์ เพื่อนร่วมงาน และสถานศึกษา

๖. ต้องถือและปฏิบัติตามธรรมเนียมที่ดีของสถานศึกษา

๗. ต้องประพฤติปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม โดย

ไม่เห็นแก่ประโยชน์อันมิชอบ

๘. ต้องไม่ปิดบังอำพราง หรือบิดเบือนเนื้อหาสาระทางวิชาการ

๙. ต้องไม่ดูหมิ่นเหยียดหยาม เพื่อนร่วมงานและบุคคลใดๆ เชื้อพ้อง และไม่กระด้างกระเดื่องต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งการในหน้าที่การงานโดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา

๑๐. ต้องไม่เบียดบังใช้แรงงานหรือนำผลงานของศิษย์ไปเพื่อประโยชน์

ส่วนตน

๑๑. ต้องไม่นำหรือยอมให้นำผลงานทางวิชาการของตนไปใช้ในทางทุจริตหรือเป็นภัยต่อมนุษยชาติ

๑๒. ต้องไม่นำผลงานของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นผลงานของตน

สรุปความได้ว่า ครูที่ใจดี มีเหตุผล มีศีลธรรม ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย มีความมั่นใจในตัวเองพร้อมที่จะเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำไม่ลำเอียง ไม่ข่มขู่แต่คอยเอาใจใส่ดูแลให้กำลังใจ ไม่หลงโทษด้วยวิธีรุนแรง ไม่ใช้อารมณ์ มีวิธีการสอนที่สนุกสนาน ไม่สอนเร็วหรือช้าเกินไปไม่ให้งานมาก ครูจะต้องมีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส เป็นกัลยาณมิตรกับเด็ก

๒.๓ ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์

การพัฒนาการทางจริยธรรมส่วนใหญ่ยอมรับว่าจริยธรรมของมนุษย์จะมีพัฒนาการขึ้นเป็นลำดับอย่างเห็นได้ชัดจากวัยทารกถึงวัยผู้ใหญ่ แม้ว่ามนุษย์จะมีการพัฒนาทางจริยธรรมที่แตกต่างกัน แต่นักทฤษฎีทั้งหลายก็ยังเชื่อว่าการพัฒนานี้ในบุคคลต่าง ๆ กันมีลำดับขั้นตอนเป็นแบบอย่างที่คล้ายคลึงกันนอกจากนี้ยังค้นคว้าทางจริยธรรมส่วนมากยังลงความเห็นว่าต้นกำเนิดและแหล่งที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทางจริยธรรมนั้นอยู่ที่การเรียนรู้จากสังคมเป็นสำคัญ แต่ก็มีความคิดที่แตกต่างกันออกไปอยู่มาก เป็นเหตุให้เกิดทฤษฎีในด้านนี้มากมายซึ่งในที่นี้จะกล่าวถึงเพียงบางทฤษฎีเท่านั้น ดังต่อไปนี้ ^{๑๖}

๑. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ ได้กล่าวถึง ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม การเรียนรู้เป็นกระบวนการในการพัฒนาความสามารถ และศักยภาพของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ เป็นต้น ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของมนุษย์ได้รับความสนใจจากนักปรัชญาและนักจิตวิทยามาตั้งแต่ในอดีต ซึ่งต่างก็มีแนวคิดหรือทัศนะที่หลากหลาย และได้พัฒนาไปเป็นรากฐานในการจัดการศึกษาในปัจจุบัน ^{๑๗}

ฉะนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการออกแบบและพัฒนาระบบการสอนจึงต้องศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญา ทฤษฎี หลักการ และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ในเชิงจิตวิทยา โดยในรายงานฉบับนี้จะนำเสนอเกี่ยวกับ “ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม” (Learning Theory: Behaviorism) ซึ่งเป็นทฤษฎีการเรียนรู้จาก ๔ ทฤษฎีได้แก่ ^{๑๘}

๑. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism)
๒. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพุทธินิยม หรือกลุ่มความรู้ความเข้าใจ
๓. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมนุษยนิยม (Humanism)
๔. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มผสมผสาน (Eclecticism)

^{๑๖} กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. จิตวิทยาการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.๒๕๒๓),

^{๑๗} กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. จิตวิทยาการศึกษา. เรื่องเดียวกัน.

^{๑๘} ทิศนา ขัมมณี. ศาสตร์การสอน :องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ ๔, กรุงเทพมหานคร : บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.๒๕๔๘), หน้า ๕๐.

วารินทร์ รัตมีพรหม ได้นำเสนอว่าทฤษฎีการเรียนรู้แบ่งออกเป็น ๔ ทฤษฎีหลัก คือ^{๑๙}

๑. ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behavioral Theories)
๒. ทฤษฎีปัญญานิยม (Cognitive Theories)
๓. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)
๔. ทฤษฎีสร้างความรู้ใหม่โดยผู้เรียนเอง (Constructivism)

โดยทฤษฎีการเรียนรู้ข้างต้น เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ ซึ่งเป็นช่วงที่มีนักคิดและนักจิตวิทยาเกิดขึ้นจำนวนมาก และแนวคิดด้านการเรียนรู้มีความหลากหลายมากขึ้น รวมทั้งเริ่มมีลักษณะเป็น “วิทยาศาสตร์” มากขึ้น มีการทดลองตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อเป็นหลักฐานยืนยันแนวคิดอย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

๒. ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theories)

การเรียนรู้เป็นกระบวนการทั้งด้านสมรรถภาพ ทักษะและทัศนคติที่คนเราได้รับตั้งแต่เป็นทารก จนเป็นผู้ใหญ่กระบวนการเรียนรู้จึงเป็นส่วนสำคัญของความสามารถของคนเรานี้ นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวว่า “การเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม” ซึ่งในการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ได้มีการศึกษาค้นคว้าด้านความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ จนเกิดเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ ทิศนา แชมมณี ที่กล่าวว่า “ทฤษฎีการเรียนรู้ เป็นแนวความคิดที่ได้รับการยอมรับว่าสามารถใช้อธิบายลักษณะของการเกิดการเรียนรู้ หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้”^{๒๐}

สุรางค์ ไคว้ตระกูล กล่าวว่า การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่คนเราเคยมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม หรือจากการฝึกหัด รวมทั้งปริมาณการเปลี่ยนความรู้ของผู้เรียน ดังนั้น งานสำคัญของครู คือ การช่วยนักเรียนแต่ละคนเกิดการเรียนรู้หรือมีความรู้และมีทักษะตามที่หลักสูตรวางไว้ ดังนั้น กระบวนการเรียนรู้จึงเป็นรากฐานของการสอนที่มีประสิทธิภาพ^{๒๑}

^{๑๙} วารินทร์ รัตมีพรหม. การออกแบบและพัฒนาระบบการสอน. (กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ๒๕๔๒), หน้า ๑๕๓.

^{๒๐} วารินทร์ รัตมีพรหม. การออกแบบและพัฒนาระบบการสอน. หน้า ๑๘.

^{๒๑} สุรางค์ ไคว้ตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๓), หน้า ๑๘๖

๓. หน้าที่ของทฤษฎีการเรียนรู้

ทฤษฎีการเรียนรู้ที่นักคิด นักการศึกษาได้รวบรวมจากงานวิจัย หลักการและแนวคิด ต่าง ๆ มีหน้าที่สำคัญ ๔ ประการ คือ ^{๒๒}

๑. เป็นกรอบของงานวิจัยโดยเป็นการป้องกันการรวบรวมข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเข้าใจสถานการณ์การเรียนรู้ออกไป เป็นการทำให้มีกรอบที่กระชับรัดกุมขึ้น

๒. เป็นการจัดระบบของความรู้ เป็นกรอบของข้อมูลที่เกี่ยวข้องข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง

๓. เป็นการระบุเหตุผลการเรียนรู้ที่ซับซ้อน โดยมีการให้ตัวอย่างขององค์ประกอบที่หลากหลายที่มีผลต่อการเรียนรู้

๔. เป็นการจัดระบบใหม่ของประสบการณ์เดิมที่มีมาก่อน เนื่องจากความรู้ทั้งหลายที่เป็นประสบการณ์เดิมจะต้องมีการจัดระบบใหม่อยู่เสมอ

หลักการของทฤษฎีการเรียนรู้นอกเหนือจากหน้าที่ทั้ง ๔ ประการแล้ว ยังเป็นพื้นฐานความรู้อีก ๒ แนวทาง คือ

๑) เป็นแนวทางในการวิเคราะห์กระบวนการของการปฏิบัติการในห้องเรียน และ

๒) เป็นการวิเคราะห์วิจารณ์การนำเอาผลงานวิจัยมาใช้ในกระบวนการในห้องเรียนด้วย

สรุปแล้ว ทฤษฎีการเรียนรู้ จึงหมายถึง แนวความคิด หลักการรวมทั้งกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า และทดลองจนเป็นที่ยอมรับว่า สามารถอธิบายถึงลักษณะของการเกิดการเรียนรู้ หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ๙ ด้าน

จรรยาบรรณในวิชาจะเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะจำแนกออาชีพว่าเป็นวิชาชีพหรือไม่อาชีพที่เป็น “วิชาชีพ” นั้นกำหนดให้มีองค์ประกอบรับ และมีการกำหนดมาตรฐานของความประพฤติของผู้อยู่ในวงการวิชาชีพซึ่งเรียกว่า “จรรยาบรรณ” ส่วนลักษณะ “วิชาชีพ ” ที่สำคัญคือ เป็นอาชีพที่มีศาสตร์ชั้นสูงรองรับ มีการศึกษาค้นคว้าวิจัยและพัฒนาวิชาชีพมีการจัดการสอนศาสตร์ดังกล่าวในระดับอุดมศึกษาทั้งการสอนด้วยทฤษฎี

^{๒๒} วารินทร์ รัตมีพรหม. การออกแบบและพัฒนาระบบการสอน, หน้า ๑๕๒.

และการปฏิบัติจนผู้เรียนเกิดความชำนาญ และมีประสบการณ์ในศาสตร์นั้น นอกจากนี้จะต้องมีองค์กรหรือสมาคมวิชาชีพ ตลอดจนมี “จรรยาบรรณในวิชาชีพ” เพื่อให้สมาชิกในวิชาชีพดำเนินชีวิตตามหลักมาตรฐานดังกล่าวหลักที่กำหนดในจรรยาบรรณวิชาชีพทั่วไปคือ แนวความประพฤติปฏิบัติที่มีต่อวิชาชีพต่อผู้เรียนต่อตนเองและต่อสังคม ดังนี้

๒.๔.๑ ครูต้องรักและเมตตาศิษย์

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ ได้กล่าวถึง ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วงเหลือส่งเสริม ให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า หลักการ การแสดงออกของบุคคลในทางที่ดีเป็นผลมาจากสภาวะจิตใจที่ดีงาม และความเชื่อถือที่ถูกต้องของบุคคลที่มีความรักและเมตตาต่อย่อมแสดงออกด้วยความปรารถนาในอันที่จะก่อให้เกิดผลดีต่อบุคคลอื่นมีความสุขภาพ ไตร่ตรองถึงผลแล้วจึงแสดงออกอย่างจริงจัง ครูจึงต้องมีความรักและเมตตาต่อศิษย์อยู่เสมอ ซึ่งจะเป็นผลให้พฤติกรรมที่ครูแสดงออกต่อศิษย์ เป็นไปในทางสุภาพเอื้ออาทร ส่งผลดีต่อศิษย์ในทุก ๆ ด้าน ^{๒๓}

ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือ ให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า หมายถึง การตอบสนองต่อความต้องการ ความถนัด ความสนใจของศิษย์อย่างจริงจัง สอดคล้องกับการเคารพ การเห็นอกเห็นใจต่อลัทธิพื้นฐานของศิษย์จนเป็นที่ไว้วางใจเชื่อถือและชื่นชมได้รวมทั้งเป็นผลไปสู่การพัฒนารอบด้านอย่างเท่าเทียมกัน ดังนี้

๑. สร้างความรู้สึกเป็นมิตร เป็นที่พึ่งพาและไว้วางใจได้ของศิษย์ แต่ละคน และทุกคนตัวอย่าง เช่น

- ให้ความเป็นกันเองกับศิษย์
- รับฟังปัญหาของศิษย์และให้ความช่วยเหลือศิษย์
- ร่วมทำกิจกรรมกับศิษย์เป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม
- สนทนาไต่ถามทุกข์สุขของศิษย์ ฯลฯ

๒. ตอบสนองข้อเสนอและการกระทำของศิษย์ในทางสร้างสรรค์ตามสภาพปัญหาความต้องการและศักยภาพของศิษย์แต่ละคนและทุกคน ตัวอย่างเช่น

- สนใจคำถามและคำตอบของศิษย์ทุกคน

^{๒๓} ไพฑูรย์ สินลารัตน์, การกวาดวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย. รายงาน การวิจัย.สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.๒๕๔๕). หน้า ๒๒.

- ให้ออกโอกาสศิษย์แต่ละคนได้แสดงออกตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ

- ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของศิษย์

- รับการนัดหมายของศิษย์เกี่ยวกับการเรียนรู้ก่อนงานอื่น ๆ

๓. เสนอและแนะแนวทางการพัฒนาของศิษย์แต่ละคนและทุกคนตามความถนัด ความสนใจ และศักยภาพของศิษย์ ตัวอย่างเช่น

- มอบหมายงานตามความถนัด

- จัดกิจกรรมหลากหลายตามสภาพความแตกต่างของศิษย์เพื่อให้แต่ละคนประสบความสำเร็จ เป็นระยะ ๆ อยู่เสมอ

- แนะนำแนวทางที่ถูกต้องให้แก่ศิษย์

- ปรึกษาหารือกับครู ผู้ปกครอง เพื่อน นักเรียน เพื่อหาสาเหตุและวิธีแก้ปัญหาของศิษย์

๔. แสดงผลงานที่ภูมิใจของศิษย์แต่ละคนและทุกคนทั้งในและนอกสถานศึกษาตัวอย่างเช่น

- ตรวจสอบผลงานของศิษย์อย่างสม่ำเสมอ

- แสดงผลงานของศิษย์ในห้องเรียน (ห้องปฏิบัติการ)

- ประกาศหรือเผยแพร่ผลงานของศิษย์ที่ประสบความสำเร็จ

สรุปได้ว่า ในการเรียนการสอนนั้นครูต้องรักและเมตตาศิษย์ เอาใจใส่ช่วงเหลือส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์เสมอด้วยความปรารถนาในอันที่จะก่อให้เกิดผลดีต่อบุคคลอื่นมีความสุขภาพ ไตร่ตรองแสดงออกอย่างจริงจังจะเป็นผลให้พฤติกรรมที่ครูแสดงออกต่อศิษย์เป็นไปในทางสุภาพเอื้ออาทรส่งผลดีต่อศิษย์การเห็นอกเห็นใจต่อลัทธิพื้นฐานของศิษย์จนเป็นที่ไว้วางใจเชื่อถือและชื่นชมได้รวมทั้งเป็นผลไปสู่การพัฒนาารอบด้าน

๒.๔.๒ ครูต้องอบรม สั่งสอนฝึกฝน สร้างเสริมความรู้

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้กล่าวถึง ครูต้องอบรม สั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้แก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ^{๒๔}

หลักการครูที่ดีต้องมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาศิษย์ให้เจริญได้อย่างเต็มศักยภาพ และถือว่าความรับผิดชอบของตนจะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อศิษย์ได้แสดงออกซึ่งผลแห่งการพัฒนานั้นแล้ว ครูจึงต้องเรียนรู้เกี่ยวกับศักยภาพของศิษย์แต่ละคนและทุกคน เลือกกิจกรรมการเรียนที่หลากหลายนั่นเอง เหมาะสมสอดคล้องกับการพัฒนาตามศักยภาพนั้น ๆ ดำเนินการให้ศิษย์ได้ลงมือทำกิจกรรมการเรียน จนเกิดผลอย่างแจ่มชัด และยังกระตุ้นช่วยยั้งให้ศิษย์ทุกคนได้ทำกิจกรรมต่อเนื่องเพื่อความเจริญงอกงามอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ หมายถึง การดำเนินงานตั้งแต่การเลือกกำหนดกิจกรรมการเรียนที่มุ่งผลต่อการพัฒนาในตัวศิษย์อย่างแท้จริงการจัดให้ศิษย์มีความรับผิดชอบ และเป็นเจ้าของการเรียนรู้ ตลอดจนการประเมินร่วมศิษย์ ในผลของการเรียนและการเพิ่มพูนการเรียนรู้ภายหลังบทเรียนต่าง ๆ ด้วยความปรารถนาที่จะให้ศิษย์แต่ละคนและทุกคนพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพและตลอดไป ดังนี้

๑. อบรม สั่งสอน ฝึกฝนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาศิษย์อย่างมุ่งมั่นและตั้งใจ ตัวอย่างเช่น

- สอนเต็มเวลา ไม่เบียดบังเวลาของศิษย์ไปหาผลประโยชน์ส่วนตัว
- เอาใจใส่ อบรม สั่งสอนศิษย์จนเกิดทักษะในการปฏิบัติงาน
- อุทิศเวลาเพื่อพัฒนาศิษย์ตามความจำเป็นและเหมาะสม
- ไม่ละทิ้งชั้นเรียนหรือขาดการสอนฯลฯ

๒. อบรม สั่งสอน ฝึกฝนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาศิษย์อย่างเต็มศักยภาพ ตัวอย่างเช่น

- เลือกใช้วิธีการที่หลากหลายนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของศิษย์
- ให้ความรู้โดยไม่ปิดบัง
- สอนเต็มความสามารถ
- เปิดโอกาสให้ศิษย์ได้ฝึกปฏิบัติอย่างเต็มความสามารถ

^{๒๔} สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครู พ.ศ. ๒๕๓๙, ค้นหาออนไลน์ <http://www.edu.chula.ac.th/knowledge/rule/rule.2539>. (สืบค้น ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕).

- สอนเต็มความสามารถและด้วยความเต็มใจ
- กำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย พัฒนาขึ้น
- ลงมือจัดเลือกกิจกรรมที่นำสู่ผลจริง
- ภูมิใจเมื่อศิษย์พัฒนา ฯลฯ

๑.๓ อบรม สั่งสอน ฝึกฝนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศิษย์ด้วยความบริสุทธิ์ใน ตัวอย่างเช่น

- สั่งสอนศิษย์โดยไม่ปิดป้องหรือปิดบังอำพราง
- อบรมสั่งสอนศิษย์โดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง
- มอบหมายงานและความผลงานด้วยความยุติธรรม ฯลฯ

สรุปได้ว่า ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ ตั้งแต่การเลือกกำหนดกิจกรรมการเรียนที่มุ่งผลต่อการพัฒนาในตัวศิษย์อย่างแท้จริงการจัดให้ศิษย์มีความรับผิดชอบ และเป็นเจ้าของการเรียนรู้ ตลอดจนการประเมินร่วมศิษย์ ในผลของการเรียนและการเพิ่มพูนการเรียนรู้ภายหลังบทเรียนต่าง ๆ ด้วยความปรารถนาที่จะให้ศิษย์แต่ละคนและทุกคนพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพและตลอดไป

๒.๔.๓ ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์

ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ หลักการการเรียนรู้อันดีในด้านค่านิยมและจริยธรรมจำเป็นต้องมีตัวแบบที่ดี เพื่อให้ผู้เรียนยึดถือและนำไปปฏิบัติตาม ครูที่ดีจึงถ่ายทอดค่านิยมและจริยธรรมด้วยการแสดงตนเป็นตัวอย่างเสมอ การแสดงตนเป็นตัวอย่างนี้ถือว่าครูเป็นผู้นำในการพัฒนาศิษย์อย่างแท้จริง และการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี หมายถึง การแสดงออกอย่างสม่ำเสมอของครูที่ศิษย์สามารถสังเกตเห็นได้เอง และเป็นการแสดงที่เป็นไปตามมาตรฐานแห่งพฤติกรรมระดับสูงตามค่านิยม คุณธรรมและวัฒนธรรมอันดีงาม^{๒๕} มีดังนี้

๑. ตระหนักว่าพฤติกรรมกรรมการแสดงออกของครูมีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมของศิษย์อยู่เสมอ ตัวอย่างเช่น

- ระมัดระวังในการกระทำ และการพูดของตนเองอยู่เสมอ
- ไม่โกรธง่ายหรือแสดงอารมณ์ฉุนเฉียวต่อหน้าศิษย์
- มองโลกในแง่ดี

^{๒๕} <http://www.edu.chula.ac.th/knowledge/rule/rule>. (สืบค้น ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕).

๒. พุดจาสุภาพและสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับศิษย์และสังคม ตัวอย่างเช่น

- ไม่พุดคำหยาบหรือก้าวร้าว
- ไม่นินทาหรือพุดจาต่อเสียด
- พุดชมเชยให้กำลังใจศิษย์ด้วยความจริงใจ ฯลฯ

๓. กระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีสอดคล้องกับคำสอนของตน และวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม ตัวอย่าง เช่น

- ปฏิบัติตนให้มีสุภาพ และบุคลิกภาพที่ดีอยู่เสมอ
- แต่งกายสะอาดสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ
- แสดงกริยามารยาทสุภาพเรียบร้อยอยู่เสมอ
- ตรงต่อเวลา
- แสดงออกซึ่งนิสัยในการประหยัดซื้อสัตย์ อดทน สามัคคี มีวินัย ฯลฯ

สรุปได้ว่า การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นการแสดงออกอย่างสม่ำเสมอของครูที่ศิษย์สังเกตเห็นได้เอง และเป็นการแสดงที่เป็นไปตามมาตรฐานแห่งพฤติกรรมระดับสูงตามค่านิยมคุณธรรมและวัฒนธรรมอันดีงาม

๒.๔.๔ ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ

ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกายสติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์

หลักการ การแสดงออกของครูใด ๆ ก็ตามย่อมมีผลในทางบวกหรือลบ ต่อความเจริญเติบโตของศิษย์เมื่อครูเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงต่อการพัฒนาทุกด้านของศิษย์จึงต้องพิจารณาเลือกแสดงแต่เฉพาะการแสดงที่มีผลทางบวก ฟังระงับและละเว้นการก้าวหน้าของศิษย์ทุก ๆ ด้าน การไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติ ปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ หมายถึง การตอบสนองต่อศิษย์ในการลงโทษหรือให้รางวัลการกระทำอื่นใดที่นำไปสู่การลดพฤติกรรมที่พึงปรารถนา และการเพิ่มพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา เช่น

๑. ละเว้นการกระทำที่ทำให้ศิษย์เกิดความกระทบกระเทือนต่อจิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคมของศิษย์ ตัวอย่างเช่น

- ไม่นำปมด้อยของศิษย์มาล้อเลียน
- ไม่ประจานศิษย์

- ไม่พูดจาหรือกระทำการใด ๆ ที่เป็นการซ้ำเติมปัญหาหรือข้อบกพร่อง
ของศิษย์

- ไม่นำความเครียดมาระบายต่อศิษย์ไม่ว่าจะด้วยคำพูด หรือสีหน้าท่าทาง
- ไม่เปรียบเทียบฐานะความเป็นอยู่ของศิษย์
- ไม่ลงโทษศิษย์เกินกว่าเหตุ

๒. ละเว้นการกระทำที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและร่างกายของศิษย์
ตัวอย่างเช่น

- ไม่ทำร้ายร่างกายศิษย์
- ไม่ลงโทษศิษย์เกินกว่าระเบียบกำหนด
- ไม่ใช้ศิษย์ทำงานเกินกำลังความสามารถ ฯลฯ

๓. ละเว้นการกระทำที่สกัดกั้นพัฒนาการทาง สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และ
สังคมของศิษย์

- ไม่ตัดสินคำตอบถูกผิดโดยยึดคำตอบของครู
- ไม่ดูค่าซ้ำเติมศิษย์ที่เรียนช้า
- ไม่ขัดขวางโอกาสให้ศิษย์ได้แสดงออกทางสร้างสรรค์
- ไม่ตั้งฉายาในทางลบให้แก่ศิษย์

สรุปได้ว่า การไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติ ปัญญา
จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ การตอบสนองต่อศิษย์ในการลงโทษหรือให้รางวัลการ
กระทำอื่นใด ที่นำไปสู่การลดพฤติกรรมที่พึงปรารถนาการเพิ่มพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา

๒.๔.๕ ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง

ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่
ตามปกติ และไม่ใช้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ

หลักการ การใช้ตำแหน่งหน้าที่ในวิชาชีพแสวงหาประโยชน์ตนโดยมิชอบ ย่อม
ทำให้เกิดความลำเอียงในการปฏิบัติหน้าที่ สร้างความไม่เสมอภาคนำไปสู่ความเสื่อม
ศรัทธาในบุคคลและวิชาชีพนั้นดังนั้น ครูจึงต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันมิควรได้จากศิษย์
หรือใช้ศิษย์ให้ไปแสวงหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ ^{๒๖}

การไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่
ตามปกติ และไม่ใช้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ

^{๒๖} <http://www.edu.chula.ac.th/knowledge/rule/rule.2539>. (สืบค้น ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕).

หมายถึง การไม่กระทำการใด ๆ ที่จะได้มาซึ่งผลตอบแทนเกินสิทธิที่พึงได้จากการปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบ เช่น

๑. ไม่รับหรือแสวงหาอามิสสินจ้างหรือผลประโยชน์อันมิควรจากศิษย์ ตัวอย่างเช่น

- ไม่หารายได้จากการนำสินค้ามาขายให้ศิษย์
- ไม่ตัดสินผลงานหรือผลการเรียน โดยมีสิ่งแลกเปลี่ยน
- ไม่บังคับหรือสร้างเงื่อนไขให้ศิษย์มาเรียนพิเศษเพื่อหารายได้ ฯลฯ

๒. ไม่ใช่ศิษย์เป็นเครื่องมือหาประโยชน์ให้กับคนโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ขนบธรรมเนียม ประเพณีหรือความรู้สึกของสังคม ตัวอย่างเช่น

- ไม่นำผลงานของศิษย์ไปแสวงหากำไรส่วนคน
- ไม่ใช่แรงงานศิษย์เพื่อประโยชน์ส่วนตน
- ไม่ใช่หรือจ้างวานศิษย์ไปทำสิ่งผิดกฎหมาย ฯลฯ^{๒๗}

สรุปได้ว่า ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช่ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในวิชาชีพแสวงหาประโยชน์ตนโดยมิชอบ ย่อมทำให้เกิดความลำเอียงในการปฏิบัติหน้าที่ สร้างความไม่เสมอภาคนำไปสู่ความเสื่อมศรัทธาในบุคคลและวิชาชีพนั้นดังนั้น ครูจึงต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันมิควรได้จากศิษย์ หรือใช้ศิษย์ให้ไปแสวงหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ

๒.๔.๖ ครูย่อมพัฒนาตน ทั้งในด้านวิชาชีพ

ครูย่อมพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ

หลักการ สังคมและวิทยาการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ดังนั้น ครูในฐานะผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงต้องพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต

การพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง อยู่เสมอ หมายถึง การใฝ่รู้ ศึกษา

^{๒๗} ไพฑูรย์ สินลารัตน์, การกวาดวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย.

คิดว่า ริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ให้ทันสมัย ทันเหตุการณ์ และทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและเทคโนโลยี สามารถพัฒนาบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์

๑. ใส่ใจศึกษาค้นคว้า ริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับวิชาชีพอยู่เสมอ ตัวอย่างเช่น

- หาความรู้จากเอกสาร ตำรา และสื่อต่าง ๆ อยู่เสมอ
- จัดทำและเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ ตามโอกาส
- เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา หรือฟังการบรรยายหรืออภิปรายทาง

วิชาการ

๒. มีความรอบรู้ ทันสมัย ทันเหตุการณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ กำหนด เป้าหมาย แนวทางพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การอาชีพ และเทคโนโลยี ตัวอย่างเช่น

- นำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ประกอบการเรียนการสอน
- ติดตามข่าวสารเหตุการณ์ด้านการเมืองเศรษฐกิจ สังคม การเมืองอยู่

เสมอ

- วางแผนพัฒนาตนเองและพัฒนางาน ฯลฯ

๓. แสดงออกทางร่างกาย กริยา วาจา อย่างสง่างาม เหมาะสมกับ กาลเทศะ ตัวอย่างเช่น

- รักษาสุขภาพและปรับปรุงบุคลิกภาพอยู่เสมอ
- มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- แต่งกายสะอาดเหมาะสมกับกาลเทศะและทันสมัย
- มีความกระตือรือร้น ไวต่อความรู้สึกรับของสังคม ฯลฯ

สรุปได้ว่า ครูในฐานะผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงต้องพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคตการพัฒนาตนเองทั้งในด้าน วิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ วิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง อยู่เสมอ หมายถึง การใฝ่รู้ ศึกษา ค้นคว้า ริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ให้ทัน เหตุการณ์ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและเทคโนโลยี สามารถพัฒนาบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์

๒.๔.๗ ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู

ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู หลักการ ความรักและเชื่อมั่นในอาชีพของตนย่อมทำให้ทำงานอย่างมีความสุขและมุ่งมั่น อันจะส่งผลให้อาชีพนั้นเจริญรุ่งเรืองและมั่นคง ดังนั้นครูย่อมรักและศรัทธาในอาชีพครูด้วยความเต็มใจ ความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู หมายถึง การแสดงออกด้วยความชื่นชมและเชื่อมั่นในอาชีพครูด้วยตระหนักว่าอาชีพนี้เป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีความสำคัญและจำเป็นต่อสังคม ครูพึงปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและภูมิใจปกป้องเกียรติภูมิของอาชีพครู เข้าร่วมกิจกรรมและสนับสนุนองค์กรวิชาชีพครู เช่น

๑. เชื่อมมั่นชื่นชม ภูมิใจในความเป็นครูและองค์กรวิชาชีพครูว่ามีความสำคัญและจำเป็นต่อสังคม ตัวอย่างเช่น

- ชื่นชมในเกียรติและรางวัลที่ได้รับและรักษาไว้อย่างเสมอ
- ยกย่องชมเชยเพื่อนครูที่ประสบความสำเร็จเกี่ยวกับการสอน
- เผยแพร่ผลสำเร็จของตนเองและเพื่อนครู
- แสดงตนว่าเป็นครูอย่างภาคภูมิใจ ฯลฯ

๒. เป็นสมาชิกขององค์กรวิชาชีพครูและสนับสนุนหรือเข้าร่วมหรือเป็นผู้นำในกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครู ตัวอย่างเช่น^{๒๘}

- ปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อกำหนดขององค์กร
- ร่วมกิจกรรมที่องค์กรจัดขึ้น
- เป็นกรรมการหรือคณะทำงานขององค์กร ฯลฯ

๓. ปกป้องเกียรติภูมิของครูและองค์กรวิชาชีพ ตัวอย่างเช่น

- เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานของครูและองค์กรวิชาชีพครู
- เมื่อมีผู้เข้าใจผิดเกี่ยวกับวงการวิชาชีพครูก็ชี้แจงทำความเข้าใจให้

ถูกต้อง

สรุปได้ว่า ครูเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู ต้องมีความเชื่อมั่นในอาชีพของตนยอมทำให้ทำงานอย่างมีความสุขและมุ่งมั่น อันจะส่งผลให้อาชีพนั้นเจริญรุ่งเรืองและมั่นคง ดังนั้นครูย่อมรักและศรัทธาในอาชีพครูด้วยความเต็มใจ ครูควรตระหนักว่าอาชีพนี้เป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีความสำคัญและจำเป็นต่อสังคม ครูพึงปฏิบัติงานด้วยความ

^{๒๘} ไพฑูรย์ สินลารัตน์, การกวาดวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย. หน้า

เต็มใจและภูมิใจ รวมทั้งปกป้องเกียรติภูมิของอาชีพครูเข้าร่วมกิจกรรมและสนับสนุนองค์กรวิชาชีพครู

๒.๔.๘ ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์

ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์ หลักการ สมาชิกของสังคมใดพึงผินีกกำลังพัฒนาสังคมนั้นและเกื้อกูลสังคมรอบข้าง ในวงวิชาชีพครูผู้ประกอบอาชีพครูพึงร่วมมือและช่วยเหลือเกื้อกูลกันด้วยความเต็มใจ อันจะยังผลให้เกิดพลังและศักยภาพในการพัฒนาวิชาชีพครู และการพัฒนาสังคมการช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์ หมายถึง การให้ความร่วมมือ แนะนำปรึกษาช่วยเหลือแก่เพื่อนครูทั้งเรื่องส่วนตัว ครอบครัว และการงานตามโอกาสอย่างเหมาะสม รวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน โดยการให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางวิธีการปฏิบัติตน ปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ดังนี้

๑. ให้ความร่วมมือแนะนำ ปรึกษาแก่เพื่อนครูตามโอกาสและความเหมาะสม ตัวอย่าง เช่น

- ให้คำปรึกษาการจัดทำผลงานทางวิชาการ
- ให้คำปรึกษาแนะนำการผลิตสื่อการเรียนการสอน

๒. ให้ความช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ สิ่งของแก่เพื่อนครูตามโอกาสและความเหมาะสม ตัวอย่างเช่น

- ร่วมงานกุศล
- ช่วยทรัพย์เมื่อเพื่อนครูเดือนร้อน
- จัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ฯลฯ

๓. เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนรวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำ แนวทางวิธีการปฏิบัติตน ปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยชุมชน ตัวอย่างเช่น

- แนะนำแนวทางการป้องกัน และกำจัดมลพิษ
- ร่วมกิจกรรมตามเพณีของชุมชน

สรุปได้ว่า ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์ครูเป็นสมาชิกของสังคมใดพึงผินีกกำลังพัฒนาสังคมนั้นและเกื้อกูลสังคมรอบข้าง ในวงวิชาชีพครูผู้ประกอบอาชีพครูพึงร่วมมือและช่วยเหลือเกื้อกูลกันด้วยความเต็มใจ อันจะยังผลให้เกิดพลังและศักยภาพในการพัฒนาวิชาชีพครู และการพัฒนาสังคม ด้านการช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์การให้ความร่วมมือ แนะนำปรึกษาช่วยเหลือแก่เพื่อนครูทั้งเรื่องส่วนตัว ครอบครัว และการงานตามโอกาสอย่างเหมาะสม รวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมของ

ชุมชน โดยการให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางวิธีการปฏิบัติตน ปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

๒.๔.๙ ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ

ครูพึงประสงค์ และปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาวัฒนธรรมไทยให้มีความเจริญรุ่งเรืองสืบไป หลักการ หน้าที่สำคัญประการหนึ่งของการศึกษาคือการพัฒนาคนให้มีภูมิปัญญา และรู้จักเลือกและพัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย การเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย หมายถึง การริเริ่มดำเนินกิจกรรม สนับสนุนส่งเสริมภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย โดยรวบรวมข้อมูล ศึกษาวิเคราะห์เลือกสรร ปฏิบัติตนและเผยแพร่ศิลปะ ประเพณีดนตรี กีฬา การละเล่น อาหาร เครื่องแต่งกาย เพื่อใช้ในการเรียนการสอน การดำรงชีวิตตนและสังคม และวิธีการดำเนินชีวิตที่ดีงาม ในฐานะที่ครูเป็นบุคลากรทางการศึกษา ครูจึงควรเป็นผู้นำในการอนุรักษ์^{๒๙} ดังนี้

๑. รวบรวมข้อมูลและเลือกสรรภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมที่เหมาะสม ใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตัวอย่างเช่น^{๓๐}

- เชิญบุคคลในท้องถิ่นเป็นวิทยากร
- นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้จัดการเรียนการสอน
- นำศิษย์ไปศึกษาในแหล่งวิทยาการชุมชน ฯลฯ

๒. เป็นผู้นำในการวางแผน และดำเนินการเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรม ตัวอย่างเช่น

- ฝึกการละเล่นท้องถิ่นให้แก่ศิษย์
- จัดตั้งชมรม สนใจศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- จัดทำพิพิธภัณฑ์ในสถานศึกษา ฯลฯ

๓. สนับสนุนส่งเสริมเผยแพร่และร่วมกิจกรรมทางประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

- รณรงค์การใช้สินค้าพื้นเมือง
- เผยแพร่การแสดงศิลปะพื้นบ้าน
- ร่วมงานประเพณีของท้องถิ่น ฯลฯ

^{๒๙} ไพฑูรย์ สินลารัตน์, การกวาดวิชาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย, หน้า ๒๕.

^{๓๐} <http://www.edu.chula.ac.th/knowledge/rule/rule.2539>. (สืบค้นวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕).

๔. ศึกษาวิเคราะห์ วิจัยภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อนำผลมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตัวอย่างเช่น

- ศึกษาวิเคราะห์ วิจัยภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อนำผลมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตัวอย่างเช่น

- ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับการละเล่นพื้นบ้าน นิทานพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก ตำนาน และความเชื่อถือ

- นำผลการศึกษาวิเคราะห์มาใช้ในการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า ปัญหาการกวดวิชาของผู้เรียนในปัจจุบัน ทำให้ส่งผลสะท้อนถึงภาพรวมการศึกษาไทยว่ามีความเหลื่อมล้ำ แตกต่างและมีความไม่เท่าเทียมกันสูง การศึกษาไทยยังเน้นการเรียนการสอนที่ยังเน้นการสอนสูง มีการแข่งขันตามมาก และการเรียนการสอนในโรงเรียนยังมีปัญหามากโดยเฉพาะในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ระบบดังกล่าวนำไปสู่ค่านิยมของการเลือกสถาบันมีชื่อ ทางแกจึงกลับมาอยู่ที่พื้นฐานหลัก คือการส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาการสอนอย่างแท้จริงและมีคุณภาพสูงกว่าครูปฏิบัติได้ตามจรรยาบรรณดังกล่าวได้ ปัญหาระดับชาติก็จะไม่เกิดขึ้น หรือว่าเกิดขึ้นก็เกิดขึ้นในระดับที่น้อยมาก ในสมัยก่อนไม่มีการกวดวิชา ก็ยังสามารถผลิตบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพได้มากมายหลายคน ในขณะที่เดี๋ยวนี้รัฐก็ต้องทำให้ความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษานั้นลดน้อยลง โดยภาพรวมจึงต้องดู ๒ แนวทางหลัก คือในส่วนของ การกวดวิชา รัฐจะต้องร่วมมือกับเด็ก ผู้ปกครอง โรงเรียนกวดวิชาเอง กำหนดเกณฑ์คุณภาพของโรงเรียนกวดวิชาขึ้นมาแล้วดูแลให้ปฏิบัติได้ ส่งเสริมโครงการระยะสั้น เตรียมความพร้อมให้เด็กที่ขาดโอกาสเรียนเสริม ในส่วนของระบบการศึกษาโดยรวมจะต้องปรับระบบการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยหรือเข้าศึกษาต่อในระดับ ชั้นต่าง ๆ ใหม่ รวมถึงการกระจายคุณภาพ

๒.๕ มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา คือ ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ และคุณภาพ ที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพ สามารถสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาให้แก่ผู้รับบริการจากวิชาชีพได้ว่าเป็นบริการที่มีคุณภาพ ตอบสังคมได้ว่าการที่กฎหมายให้ความสำคัญกับวิชาชีพทางการศึกษาและกำหนดให้เป็นวิชาชีพควบคุม นั้น เนื่องจากเป็นวิชาชีพที่มีลักษณะเฉพาะต้องใช้ความรู้ ทักษะ และความ

เชี่ยวชาญในการประกอบวิชาชีพ ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๔๙ กำหนดให้มีมาตรฐานวิชาชีพ ๓ ด้านประกอบด้วย ^{๓๑}

๑. มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง ข้อกำหนดสำหรับผู้ที่จะ เข้ามาประกอบวิชาชีพ จะต้องมีความรู้และมีประสบการณ์วิชาชีพเพียงพอที่จะประกอบวิชาชีพ จะสามารถขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเพื่อใช้เป็นหลักฐานแสดงว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์พร้อมที่จะประกอบวิชาชีพทางการศึกษาได้

๒. มาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ให้เกิดผลเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด พร้อมกับมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ ทั้งความชำนาญเฉพาะด้านและความชำนาญตามระดับคุณภาพของมาตรฐานการปฏิบัติงาน หรืออย่างน้อยจะต้องมีการพัฒนาตามเกณฑ์ที่กำหนดว่ามีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญ เพียงพอที่จะดำรงสถานภาพของการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพต่อไปได้หรือไม่ นั่นก็คือการกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องต่อใบอนุญาตทุกๆ ๕ ปี

๓. มาตรฐานการปฏิบัติตน หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประพฤติตนของผู้ประกอบวิชาชีพ โดยมีจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นแนวทางและข้อพึงระวังในการประพฤติปฏิบัติ เพื่อดำรงไว้ซึ่งชื่อเสียง ฐานะ เกียรติ และศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ ตามแบบแผนพฤติกรรม ตามจรรยาบรรณของวิชาชีพที่คุรุสภาจะกำหนดเป็นข้อบังคับต่อไปหากผู้ประกอบวิชาชีพผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นจนได้รับการร้องเรียนถึงคุรุสภาแล้ว ดังนี้ ^{๓๒}

- ๑) ยกข้อกล่าวหา
- ๒) ตักเตือน
- ๓) ภาคทัณฑ์
- ๔) พักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกิน ๕ ปี
- ๕) เพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ (มาตรา ๕๔)

^{๓๑} พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖, หน้า ๑๑.

^{๓๒} ไพฑูรย์ สินลารัตน์, กวดวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในปณระเทศไทย. หน้า ๒๕.

๒.๕.๑ มาตรฐานวิชาชีพครู

มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรองโดยมีความรู้ ดังต่อไปนี้^{๓๓}

๑. ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู
๒. การพัฒนาหลักสูตร
๓. การจัดการเรียนรู้
๔. จิตวิทยาสำหรับครู
๕. การวัดและประเมินผลการศึกษา
๖. การบริหารจัดการในห้องเรียน
๗. การวิจัยทางการศึกษา
๘. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา
๙. ความเป็นครู

๒.๕.๒ มาตรฐานการปฏิบัติงาน

มาตรฐานที่ ๑ ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่องค์กรหรือหน่วยงาน หรือสมาคมจัดขึ้น เช่น การประชุมการอบรมการสัมมนา และการประชุมปฏิบัติการ เป็นต้น ทั้งนี้ต้องมีผลงานหรือรายงานที่ปรากฏชัดเจน

มาตรฐานที่ ๒ ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน หมายถึง การเลือกอย่างชาญฉลาด ด้วยความรัก และหวังดีต่อผู้เรียน ดังนั้นในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่นๆ ครูต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นหลัก

มาตรฐานที่ ๔ มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ การมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การใช้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถของ ครูที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด ตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการ โดยวิเคราะห์วินิจฉัยปัญหาความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่จะให้ได้ผลดีกว่าเดิม รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเป็นระบบ การพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง หมายถึง การเลือกใช้ปรับปรุงหรือ

^{๓๓} พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖, หน้า ๑๒

สร้างแผนการสอน บันทึกการสอน หรือ เตรียมการสอนในลักษณะอื่นๆ ที่สามารถนำไปใช้ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๕ พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ หมายถึง การประดิษฐ์คิดค้น ผลิต เลือกลงมือปรับปรุงเครื่องมืออุปกรณ์เอกสารสิ่งพิมพ์เทคนิควิธีการต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุ จุดประสงค์ของการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๖ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการแสวงหาความรู้ ตามสภาพความแตกต่าง ของบุคคลด้วยการปฏิบัติจริง และสรุปความรู้ทั้งหลายได้ด้วยตนเอง ก่อให้เกิดค่านิยม และนิสัยในการปฏิบัติจนเป็นบุคลิกภาพถาวรติดตัวผู้เรียนตลอดไป

มาตรฐานที่ ๗ รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ หมายถึง การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียนการสอนให้ครอบคลุมสาเหตุปัจจัย และการ ดำเนินงานที่เกี่ยวข้องโดยครุณาเสนอรายงานการปฏิบัติในรายละเอียด ดังนี้

๑. ปัญหาความต้องการของผู้เรียนที่ต้องได้รับการพัฒนาเป้าหมายของการ พัฒนาผู้เรียน

๒. เทคนิควิธีการหรือนวัตกรรมการเรียนการสอนที่นำมาใช้เพื่อการพัฒนา คุณภาพของผู้เรียน และขั้นตอนวิธีการใช้เทคนิควิธีการหรือนวัตกรรมนั้นๆ

๓. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการที่กำหนด ที่เกิดกับผู้เรียน

๔. ข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ๆ ในการปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

สรุปความได้ว่า จากบทบาทและความสำคัญดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดแนวทางในการดำเนินงานกำกับดูแลรักษาและ พัฒนาวิชาชีพทางการศึกษาโดยกำหนดให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และ ผู้บริหารการศึกษาให้มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพออกและเพิกถอนใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของ วิชาชีพ

๒.๖ หลักคุณธรรมและจริยธรรมวิชาชีพครู

๒.๖.๑ ความสำคัญ

บุคคลที่จะเป็นครูไม่ใช่ใคร ๆ ก็เป็นได้ คนที่เป็นครูต้องมีจิตวิญญาณครู กล่าว คือ มีความคิด ความรู้สึก การปฏิบัติหน้าที่เป็นครูตลอดเวลา ลักษณะเหล่านี้ เหมือนกับอยู่ในจิตใจ ของบุคคลนั้น ๆ ตลอดเวลา ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ครูจึงควรมี คุณลักษณะเฉพาะที่ไม่เหมือนกับ อาชีพอื่น ปัจจุบันนี้จะพบว่า มีข้าราชการที่สร้างความเสียหายให้กับวงการครูบ่อย ๆ ครูที่มีหน้าที่ อบรมสั่งสอนศิษย์ให้มีคุณธรรมจริยธรรม กลับมาเป็นผู้กระทำผิดตกเป็นข้าราชการ เช่น ครูมีหนี้สิน ล้นพันตัว ครูลงโทษนักเรียนเกิน กว่าเหตุ ครูหลอกหลวงข่มขืนศิษย์ ครูขายยาเสพติด เป็นต้น สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็น เพราะสภาพสังคมที่วุ่นวาย สับสน ขาดจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม สภาพเศรษฐกิจที่ รัตตัว ด้านเทคโนโลยีก็มีความทันสมัย ก้าวไกลล้ำยุคมากขึ้น ครูจึงมีภาระและ ความ ต้องการมากขึ้น ทั้งภาระต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่องานในหน้าที่ ภาระความรับผิดชอบ เหล่านี้ ทำให้ครูต้องหาอาชีพเสริม หางานพิเศษทำเพื่อให้มีรายได้พอกับการใช้จ่าย จึงให้ ความ สนใจด้านการเรียนการสอน การพัฒนาผู้เรียนน้อยลง ทั้ง ๆ ที่เป็นงานในหน้าที่ กลายเป็นคนที่ อ่อนด้อยในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ ซึ่งเป็น คุณลักษณะที่ต้องเกิดขึ้น และฝังอยู่ในจิตใจ ในจิตวิญญาณของครูทุกคน คุณลักษณะ พื้นฐานที่สำคัญสำหรับผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูคือ คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณทำให้เป็นผู้ที่มีคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์ เป็นผู้มีจิตใจ สูงกว่าสัตว์ ทั้งหลาย อาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง ได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไปสมกับคำว่า “บูชา นีย บุคคล” ^{๓๔}

๒.๖.๒ หลักคุณธรรม

บริหารการศึกษา ครูอาจารย์ อยู่ในฐานะที่เป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดีของ นักเรียน นักศึกษา การที่ศิษย์จะเคารพนับถือและมีความศรัทธาต่อครูอาจารย์ของตนนั้น ครูอาจารย์ต้องมีคุณธรรมเป็นปัจจัยสำคัญ

คุณธรรม (Virtue หรือ Morality) เป็นสภาพคุณงามความดีที่อยู่ประจำใจของ แต่ละคน เป็นความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ การวิเคราะห์ พิจารณา ไตร่ตรองแล้วพบว่า สิ่งใดดี สิ่งใดไม่ดี สิ่งใดควรปฏิบัติ สิ่งใดไม่ควรปฏิบัติ สิ่งใดถูกต้อง สิ่ง ใดไม่ถูกต้อง เป็นต้น เมื่อพิจารณาไตร่ตรองแล้วจึงนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เพื่อให้

^{๓๔} พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. หน้า ๒๓๑.

ชีวิตดำเนินไปอย่างถูกต้อง มีความสุข และยุติธรรม เรามักพบเสมอว่า คนที่มีคุณธรรมจะรักษาความยุติธรรม และมีเมตตาต่อคนอื่นเสมอ อาชีพครูได้รับการยกย่องว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง เช่นเดียวกับผู้ที่ประกอบอาชีพแพทย์ ทนายความ ดังนั้น คนเป็นครูคงไม่ใช่เป็นเพียงเรือจ้าง มีหน้าที่นำพาศิษย์ ข้ามไปสู่ฝั่งฝันอย่างปลอดภัยเท่านั้น (ทำให้ศิษย์ซึ่งเป็นผู้ที่ไม่รู้ให้เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน) ครูในยุคนี้ต้องเป็นคนที่ ทันโลก ทันสมัย ทันเทคโนโลยี และทันการเปลี่ยนแปลง เป็นครูอาชีพไม่ใช่อาชีพครู คุณธรรม ๔ ประการ ^{๓๕}

ประการแรก คือ การรักษาความสัตย์ ความจริงใจต่อตัวเอง ที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม

ประการที่สอง คือ การรู้จักข่มใจตนเอง ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัตย์ ความดี

ประการที่สาม คือ การอดทน อดกลั้น และอดออม ที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัตย์สุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด

ประการที่สี่ คือ การรู้จักละวางความเชื่อ และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), ได้กล่าวถึง ศิล ๕ ที่เป็นส่วนเบื้องต้นของธรรมจริยาได้ชื่อว่าเป็นคนมีศีลธรรม ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องนำเอาหลักธรรมทุก ๆ ข้อไปประพฤติ เพียงแต่ต้องการให้ศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และเพื่อเป็นธรรมขั้นพื้นฐานสำหรับการอบรมสั่งสอนศิษย์ของตน และปลูกฝังคุณธรรมให้มีไว้ในจิตใจ เพื่อให้เป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ หลักธรรมในพุทธศาสนาที่สำคัญ ได้แก่ ^{๓๖}

๑. เว้นจากปาณาติบาต ละเว้นการฆ่าการสังหาร ไม่ทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย

๒. เว้นจากอกุศลนาทาน ละเว้นการลักขโมยเบียดบังแย่งชิงไม่ทุษร้ายต่อทรัพย์สิน

๓. เว้นจากกาเมสุมิฉฉาจาร ละเว้นการประพฤติดีในกาม ไม่ทุษร้ายต่อของรักของหวงแหน อันเป็นการทำลายเกียรติภูมิและจิตใจ ตลอดจนทำวงศ์ตระกูลของเขาให้สับสน

๔. เว้นจากมุสาวาท ละเว้นการพูดเท็จโกหกหลอกลวงไม่ทุษร้ายเขา หรือประโยชน์สุขของเขาด้วยวาจา

^{๓๕} พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖, หน้า ๑๕.

^{๓๖} พระพรหมคุณาภรณ์, (ป.อ.ปยุตฺโต), ธรรมนุญชีวิต, หน้า ๓๐-๓๑.

๕. เว้นจากสุราเมรัย ไม่เสพเครื่องทองของมีนเมาสิ่งเสพติด อันเป็นเหตุให้เกิดความประมาทมีเมา ก่อความเสียหายผิดพลาดเพราะขาดสติ เช่น ทำให้เกิดอุบัติเหตุ แม้อย่างน้อยก็เป็นผู้คุกคามต่อความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยของผู้ร่วมสังคม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวถึง คุณธรรมตามจรรยาบรรณ ที่คุรุสภากำหนดไว้ ๙ ข้อ ดังต่อไปนี้^{๓๗}

๑. มีเมตตากรุณา พฤติกรรมหลัก คือมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานและสังคมมีความสนใจและห่วงใยในการเรียนและความประพฤติของนักเรียน ส่วนพฤติกรรมบ่งชี้ คือไม่นิ่งดูดายและเต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นตามกำลังความสามารถให้ความรักความเอาใจใส่ช่วยเหลือดูแลเด็กให้ได้รับความสุขและพึงทุกข์ เป็นกันเองกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้สึกเปิดเผยไว้วางใจและเป็นที่พักพิงของนักเรียน

๒. มีความยุติธรรม พฤติกรรมหลัก คือมีความเป็นธรรมต่อนักเรียนและมีความเป็นกลางส่วนพฤติกรรมบ่งชี้ คือเอาใจใส่และปฏิบัติต่อนักเรียนทุกคนอย่างเสมอภาคและไม่ลำเอียง ตัดสินปัญหาของนักเรียนด้วยความเป็นกลางยินดีช่วยเหลือนักเรียนผู้ร่วมงานและผู้บริหารโดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง

๓. มีความรับผิดชอบ พฤติกรรมหลัก คือ มุ่งมั่นในผลงานใช้เวลาอย่างคุ้มค่า และปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วน ส่วนพฤติกรรมบ่งชี้คือ มีวิธีการที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์วางแผนการใช้เวลาอย่างเหมาะสมและปฏิบัติงานให้ทันเวลา ใช้เวลาคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพวางแผนการปฏิบัติงานอย่างมีระบบปฏิบัติงานตามแผนได้เสร็จและมีประสิทธิภาพมีความรอบคอบ ระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ทุกด้านปฏิบัติภารกิจทุกด้านได้ครบตามความสามารถและประเมินผลการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

๔. มีวินัย พฤติกรรมหลัก คือ มีวินัยในตนเองและปฏิบัติตามกฎระเบียบ ส่วนพฤติกรรมบ่งชี้ คือควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามอย่างถูกต้องตามทำนองคลองธรรมมีวิธีทำงานที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงานและสถานศึกษาปฏิบัติตามหน้าที่การงานเป็นไปตามขั้นตอน

๕. มีความขยัน พฤติกรรมหลัก คือมีความตั้งใจและความพยายาม ส่วนพฤติกรรมบ่งชี้ คือกระตือรือร้นและปฏิบัติงานเต็มความสามารถอย่างสม่ำเสมอไม่ทอดทิ้งต่ออุปสรรคในการทำงานและความพยายามที่จะสอนเด็กให้บรรลุจุดหมาย

^{๓๗} สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒. และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕. (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๕๔), หน้า ๖-๗.

๖. มีความอดทน พฤติกรรมหลัก คือทนเมื่อเกิดอุปสรรค และมีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ส่วนพฤติกรรมบ่งชี้ คือ ปฏิบัติงานเต็มไม่ทิ้งขว้างกลางคันไม่โกรธง่าย และสามารถควบคุมอารมณ์ได้อย่างเหมาะสมและอดทนอดกลั้นคำวิพากษ์วิจารณ์

๗. มีความประหยัด พฤติกรรมหลัก คือรู้จักประหยัดและออม และใช้ของให้คุ้มค่าส่วนพฤติกรรมบ่งชี้คือ ช่วยรักษาและใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัดไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเกินฐานะของตนรู้จักเก็บออมทรัพย์ เพื่อความมั่นคงของฐานะและรู้จักใช้และเก็บรักษาของอย่างถูกวิธี

๘. มีความรักและศรัทธาในอาชีพครู พฤติกรรมหลักคือ เห็นความสำคัญของอาชีพครูและรักษาชื่อเสียงวิชาชีพครูส่วนพฤติกรรมบ่งชี้ คือสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรวิชาชีพครูเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพครูร่วมมือและส่งเสริมให้มีการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นสำคัญรักษาความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหน้าที่การงานปกป้องและสร้างความเข้าใจอันดีต่อสังคมเกี่ยวกับวิชาชีพครู

๙. ความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานและการดำรงชีวิตพฤติกรรมหลัก คือ รังฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีเหตุผลส่วนพฤติกรรมบ่งชี้ คือ เปิดโอกาสให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็นรับฟังความคิดเห็นและข้อโต้แย้งของผู้อื่นยอมรับและปฏิบัติตามความคิดเห็นที่มีเหตุผลโดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลักและใช้หลักการและเหตุผลในการตัดสินใจและแก้ปัญหา

สรุปได้ว่า คุณธรรมเป็นเสมือนหลักการสำคัญที่ให้ไว้สำหรับบุคคลหรือสังคม ให้นำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตจะช่วยให้บุคคลปฏิบัติงานได้อย่างราบรื่น มีความสำเร็จในงานที่ทำ เป็นคนดีของครอบครัว สังคมและประเทศชาติ สำหรับครูกับคุณธรรมนั้นจะต้องเป็นของคู่กันหากครูขาดคุณธรรมเมื่อใดก็เหมือนกับนักบวชที่ไร้ศีล

๒.๖.๓ หลักจริยธรรม

วิชาชีพครูได้รับการยกย่องและจัดเป็นวิชาชีพชั้นสูงที่มีความจำเป็นต่อสังคม เป็นอาชีพที่ช่วยสร้างสรรค์จรรโลงให้สังคมเป็นไปในทางที่ปรารถนา ฉะนั้น กลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพจึงต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับที่สูงเช่นกัน ยิ่งสังคมยกย่องเคารพและไว้วางใจผู้ประกอบการวิชาชีพครูมากเท่าใดผู้ประกอบการวิชาชีพครูก็ต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับความเคารพเชื่อถือไว้วางใจเพียงนั้น การกำหนดจรรยาบรรณครูหรือจรรยาบรรณวิชาชีพครู จึงเป็นมาตรการหนึ่งที่ใช้ควบคุมความประพฤติปฏิบัติตนของผู้ประกอบการวิชาชีพครู อาจกล่าวได้ว่าเป็นการประกันคุณภาพของครูให้กับสังคมประการ

หนึ่งด้วยเป็นการยืนยันกับสังคมว่าในวงการครุฑนั้น ครูจะควบคุมสอดส่องดูแลความประพฤติของกลุ่มครูด้วยกันตลอดเวลา มีการลงโทษทั้งทางกฎหมายและทางสังคมการควบคุมความประพฤติหรือการปฏิบัติตนของครุฑนั้น วิธีการที่ดีที่สุดคือการสร้างจิตสำนึกหรือการควบคุมทางจิตใจ ครูที่มีคุณธรรมจริยธรรมสูงด้วยยอมเป็นครูที่มีจรรยาบรรณเป็นมาตรฐานมาตรฐานความเป็นครูของผู้ประกอบวิชาชีพครูที่สำคัญยิ่ง ครูที่มีคุณธรรมยอมเป็นครูที่มีจรรยาบรรณที่ดีนั่นเอง

พระพรหมคุณาภรณ์, (ป.อ.ปยุตฺโต), ได้กล่าวถึง คนมีศีลธรรมหรือมีมนุษยธรรมทางจริยธรรม ที่เรียกได้ว่าเป็นอารยชน มีธรรม คือ คุณสมบัติดังนี้^{๓๘}

ก. มีสุจริตทั้งสาม คือ มีความประพฤติดีประพฤติชอบ ๓ ประการ

- ๑) กายสุจริต ความสุจริตทางกาย ทำสิ่งที่ตั้งามถูกต้องด้วยกาย
- ๒) วาจาสุจริต ความสุจริตทางวาจา พูดสิ่งที่ตั้งามถูกต้องด้วยวาจา
- ๓) มโนสุจริต ความสุจริตทางใจ คิดสิ่งที่ตั้งามถูกต้องประพฤติชอบด้วยใจ

ข. ประพฤติตามอารยธรรมถูกต้องตามทางแห่งกุศลกรรม ๑๐ ประการ คือ

๑) ทางกาย ๓

(๑) ละเว้นการฆ่า การสังหาร การบีบคั้นเบียดเบียน; มีเมตตากรุณาช่วยเหลือเกื้อกูลสงเคราะห์กัน

(๒) ละเว้นการแย่งชิงลักขโมย และการเอาไรต์เอาเปรียบ เคารพสิทธิในทรัพย์สินของกันและกัน

(๓) ละเว้นการประพฤติผิดล่วงละเมิดในของรักของหวงแหวงแหวงของผู้อื่น; ไม่ข่มเหงจิตใจหรือทำลายลบหลู่เกียรติและวงศ์ตระกูลของกัน

๒) ทางวาจา ๔

(๔) ละเว้นการพูดเท็จ โกหกหลอกลวง; กล่าวแต่คำสัตย์ ไม่จงใจพูดให้ผิดจากความจริงเพราะเห็นแก่ผลประโยชน์ใดๆ

(๕) ละเว้นการพูดส่อเสียด ยุยง สร้างความแตกแยก พูดแต่คำที่สมานและส่งเสริมสามัคคี

(๖) ละเว้นการพูดคำหยาบคาย สกปรกเสียหายพูดแต่คำสุภาพนุ่มนวลควรฟัง

(๗) ละเว้นการพูดเหลวไหลเพื่อเจ้อพูดแต่คำจริง มีเหตุมีผล มีสารประโยชน์ถูกกาลเทศะ

^{๓๘} พระพรหมคุณาภรณ์, (ป.อ.ปยุตฺโต), ธรรมบุญชีวิต, หน้า ๒๗-๒๘.

๓) ทางใจ ๓

(๘) ไม่ละโมภ ไม่เพ่งเล็งคิดหาทางเอาแต่จะได้คิดให้คิดเสียสละทำใจให้ผิ้อแผ่กว้างขวาง

(๙) ไม่คิดร้ายมุ่งเบียดเบียน หรือเพ่งมองในแง่ที่จะทำลายตั้งความปรารถนาดี แผ่ไมตรี มุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่กัน

(๑๐) มีความเห็นถูกต้อง เป็นสัมมาทิฐิ เข้าใจในหลักกรรมว่า ทำดีมีผลดี ทำชั่วมีผลชั่วรู้เท่าทันความจริงที่เป็นธรรมชาติของโลกและชีวิต มองเห็นความเป็นไปตามเหตุปัจจัย

ค. อย่างต่ำมีศีล ๕ หลักความประพฤติ ๑๐ ข้อต้นนั้น เป็นธรรมจรรยา และเป็นอารยธรรมที่ครบถ้วนสมบูรณ์ ทำคนให้เจริญขึ้นพร้อม ทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ แต่ผู้ใดยังไม่มั่นคงในอารยธรรม ผู้นั้นพึงควบคุมตนให้ได้ในทางกายและวาจาก่อนเป็นอย่างน้อยการประพฤติตามหลัก ศีล ๕ เป็นส่วนเบื้องต้นของธรรมจรรยา ๑๐ ประการนั้น ก็ยังจะได้ชื่อว่าเป็นคนมีศีลธรรม คือ

๑. เว้นจากปาณาติบาต ละเว้นการฆ่าการสังหารไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย

๒. เว้นจากอกุศลนาทาน ละเว้นการลักขโมยเบียดบังแย่งชิง ไม่ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน

๓. เว้นจากกาเมสุมิฉฉาจาร ละเว้นการประพฤติผิดในกาม ไม่ประทุษร้ายต่อของรักของหวงแหน อันเป็นการทำลายเกียรติภูมิและจิตใจ ตลอดจนทำวงศ์ตระกูลของเขาให้สับสน

๔. เว้นจากมุสาวาท ละเว้นการพูดเท็จโกหกหลอกลวงไม่ประทุษร้ายเขาหรือประโยชน์สุขของเขาด้วยวาจา

๕. เว้นจากสุราเมรัย ไม่เสพเครื่องดองของมีนเมาสิ่งเสพติด อันเป็นเหตุให้เกิดความประมาทมัวเมา ก่อความเสียหายผิดพลาดเพราะขาดสติ เช่น ทำให้เกิดอุบัติเหตุ แม้อย่างน้อยก็เป็นผู้คุกคามต่อความรู้สึที่มั่นคงปลอดภัยของผู้ร่วมสังคม^{๓๙}

ปราชญา กล้าผจญ ได้กล่าวถึง จริยธรรมสำหรับครูไว้ว่า ครูทุกคนจะต้องปฏิบัติและตระหนักอยู่ในใจเสมอ คือ^{๔๐}

^{๓๙} พระพรหมคุณาภรณ์, (ป.อ.ปยุตโต), ธรรมบุญชีวิต, หน้า ๓๐.

^{๔๐} ปราชญา กล้าผจญ. คุณธรรมจริยธรรมผู้นำรัฐ. กรุงเทพมหานคร: ก.พลการพิมพ์จำกัด.

๑. การมีความละเอียดในการทำความชั่ว ทาความทุจริตทั้งปวงและเกรงกลัว และสะดุ้งกลัวต่อความชั่วทั้งปวง ซึ่งคุณธรรมข้อนี้ช่วยให้โลกมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่เดือดร้อนวุ่นวาย

๒. การมีความอดทน รู้จักอดกลั้นต่อความยากต่าง ๆ ที่คนอื่นมีต่อตนและมีความสงบเสงี่ยม และความอ่อนน้อมถ่อมตน

๓. มีสติสัมปชัญญะเต็มเป็นอยู่ตลอดเวลา รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน สม่่าเสมอ ไม่มีการลืมหืมหรือละเลยต่อหน้าที่ต่าง ๆ

๔. รู้จักอุปการะ คือ ทาคุณประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น นึกถึงประโยชน์ของผู้อื่นเป็นที่ตั้ง พร้อมทั้งจะให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้อื่น ในงานในหน้าที่และความรับผิดชอบของตน ไม่มีอคติในการปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานต่อศิษย์ หรือ นักเรียนและบุคคลอื่น ๆ

๕. มีคุณธรรมประจำตนในการที่ทาการงานในหน้าที่ของตนให้สำเร็จ (อิทธิบาท) ๔ ประการมีความพอใจและเอาใจใส่ในหน้าที่การงานของตน มีความพากเพียรในการประกอบการงาน เอาใจใส่ในการงานไม่ทอดทิ้งและหมั่นตริตรองพิจารณาหาเหตุผล และวิธีที่จะทา ให้การงานเจริญก้าวหน้าอยู่เสมอ

๖. มีคุณสมบัติอันประเสริฐ (พรหมวิหาร) ๔ ประการ คือ มีความเมตตาปรารถนาจะให้ผู้อื่นเป็นสุข มีความกรุณา สงสาร คิดหาทางให้ผู้อื่นพ้นจากทุกข์ มีมุกิตา ปรานปลื้มยินดีในความสำเร็จ ความก้าวหน้าของผู้อื่นและมีอุปेกษา ความวางเฉย เห็นอกเห็นใจผู้ได้รับความทุกข์

๗. มีคุณธรรมที่เป็นเครื่องผูกหน้าใจผู้อื่นและบุคคลทั่วไป (สังคหวัตถุ) ๔ ประการอยู่เป็นการประจำ คือ ให้ปันสิ่งของแก่บุคคลที่ควรให้ปัน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ผู้อื่นตามสมควรแก่กรณี(ทาน) มีวาจาอ่อนหวาน สุภาพเรียบร้อย(ปิยวาจา) ประพฤติตนเป็นผู้ทาคุณประโยชน์ต่อผู้อื่นและเป็นคนไม่ถือตัวไม่ถือยศศักดิ์ เข้ากันได้กับผู้ร่วมงานทุกคน ตามความเหมาะสมตามฐานะของตน

๘. หมั่นศึกษาหาความรู้รอบตัว ให้มีความรอบรู้ เพื่อเป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์บุคคลและปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหน้าที่การงาน (พาหุสัจจะ)

๙. ประพฤติตนให้ห่างจากอบายมุขหรือทางแห่งความเสื่อมต่าง ๆ ไม่กระทาตนให้เป็นผู้เบียดเบียนตนเอง ผู้อื่น ผู้ร่วมงาน หรือนักเรียน นักศึกษาทุกคน และบุคคลทั่วไป

สรุปได้ว่าการปฏิบัติตามหลักจริยธรรมทำให้คนเราเป็นคนดี คนดีย่อมมีความสุขสบายใจ อิ่มเอิบใจ เพราะได้ทาความดี จึงเป็นที่รักใคร่ชอบและชอบพอของคนอื่น นอกจากนี้คนดีย่อมทาประโยชน์แก่ตนเอง และคนอื่นด้วย การไม่ทาชั่วเป็นการลดภาระ

ของสังคมที่ไม่ต้องแก้ปัญหา การทำดีจึงเป็นประโยชน์แก่สังคม และช่วยให้สังคมพัฒนาไปสู่ความเจริญ และเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่คนอื่น ๆ คนดี จึงเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า การรักษาจริยธรรม จริยธรรมเป็นสิ่งที่ดีมีคุณค่าทั้งแก่บุคคลและสังคมเพราะถ้าไม่ปฏิบัติก็จะเป็นเพียงคำพูด หรือตัวหนังสือที่เขียนไว้ จะช่วยใครไม่ได้ทั้งสิ้น ดังนั้นการศึกษาจริยธรรมและนำไปปฏิบัติดี จึงเป็นการรักษาจริยธรรมให้คงอยู่เช่นเดียวกับพระภิกษุสงฆ์ สืบต่อพระพุทธศาสนาได้ด้วยการปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า พระพุทธศาสนาจึงดำรงมาได้จนถึงปัจจุบัน คนทั่วไปก็สามารถรักษาจริยธรรมของศาสนาได้ด้วยการปฏิบัติเช่นเดียวกัน การปฏิบัติจึงให้คุณแก่ตน แก่สังคม และเป็นการรักษาจริยธรรมไว้ให้เป็นประโยชน์แก่อนุชนสืบ

๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีงานวิจัยเกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

๒.๗.๑ งานวิจัยในประเทศ

สีหนาท โชตยาสีหนาท ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมของครูผู้สอนตามความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียนและนักเรียนในโรงเรียนพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนคาดหวังให้ครูผู้สอนมีพฤติกรรมด้านการสอนมากที่สุด ๓ ลำดับแรก คือ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง โดยให้กำลังใจเมื่อนักเรียนตอบหรือกล้าแสดงออกในชั้นเรียน ศึกษาหลักสูตรและคำอธิบายรายวิชาที่จะสอนก่อนทำโครงการสอนและแผนการสอน และผลประเมินผลตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ทุกครั้ง พฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานนอกเหนือจากงานสอนมากที่สุด ๓ ลำดับแรก คือ เตือนนักเรียนทุกครั้งเมื่อพบว่ากระทำผิดระเบียบวินัยของโรงเรียน ดูแลเอาใจใส่เกี่ยวกับเรื่องอาหาร น้ำดื่ม และสุขภาพอนามัยของนักเรียนเป็นประจำ และรู้จักนักเรียนและข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนในชั้นทุกคน พฤติกรรมด้านคุณลักษณะของความเป็นครูมากที่สุด ๓ ลำดับแรก คือ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนทั้งในและนอกเวลาราชการ มีกิริยา มารยาท สุภาพอ่อนโยน และตั้งใจที่จะทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด ส่วนนักเรียนที่คาดหวังให้ครูผู้สอนมีพฤติกรรมด้านการสอนมากที่สุด ๓ ลำดับแรก คือ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองโดยให้กำลังใจเมื่อนักเรียนตอบหรือกล้าแสดงออกในชั้นเรียน , ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆมาเพิ่มเติมบทเรียนเพื่อให้ทันความเปลี่ยนแปลง และให้ความเอาใจใส่แก่นักเรียนทุกคนในชั้นเรียนอย่างทั่วถึง พฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานนอก

เนื่องจากงานสอนมากที่สุด ๓ ลำดับแรก คือ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียน เรื่องส่วนตัว และการเข้าสังคมแก่นักเรียน ใช้วิธีโน้มหน้าจิตใจแทนการข่มขู่เพื่อไม่ให้นักเรียนทำผิด กฎระเบียบของโรงเรียน และดูแลเอาใจใส่เกี่ยวกับเรื่องอาหาร น้ำดื่ม และสุขภาพอนามัยของนักเรียนเป็นประจำ พฤติกรรมด้านคุณลักษณะของความเป็นครูมากที่สุด ๓ ลำดับแรก คือ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนทั้งในและนอกเวลาราชการ ตั้งใจที่จะทำหน้าที่ของครูให้ดีที่สุด และไม่เอาขาดพยาบาทหรือกลั่นแกล้งนักเรียน ^{๔๑}

ล้อม ไชยศร ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของครูที่ดีในทัศนะของนักเรียนมัธยมพบว่า ลักษณะของครูที่นักเรียนชอบมากที่สุด ได้แก่ แต่งกายเรียบร้อย พูดจาสุภาพอ่อนโยน ความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีคุณวุฒิสูง พูดจริงทำจริงให้เสรีภาพในการออกความคิดเห็น รักและเมตตานักเรียน ใจดี สุขุมเยือกเย็นมีอารมณ์แจ่มใสร่าเริงอยู่เสมอ เข้มงวดต่อความประพฤติของนักเรียนและทำโทษแต่พอสมควร ขยันขันแข็งและอดทนช่วยเหลือนักเรียนได้ในคราวจำเป็น ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้ มีความยุติธรรม วางตัวได้เหมาะสม ส่วนลักษณะของครูที่นักเรียนชอบน้อยที่สุด ได้แก่ ชอบดุด่าและลงโทษ สอนคลุมเครือเข้าใจยาก ชอบใช้อารมณ์ กิริยาอาจไม่สุภาพ ชอบข่มขู่ บังคับ เลือกที่รักมักที่ชัง ไม่ความรู้ที่จะสอน แต่งกายไม่สุภาพ ใช้สีฉูดฉาด ถือตัวมากเกินไป ชอบพูดถากถางเยาะเย้ย ไม่ตรงต่อเวลา เปิดเผยความลับของนักเรียน ^{๔๒}

เจลิยว บุรีภักดี และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ลักษณะวิชาชีพที่ดีของครู ผลการวิจัย พบว่า ครูที่ดีต้องมีความรู้ มีการค้นคว้าหาความรู้ และนำความรู้ไปใช้ให้ก่อประโยชน์อยู่เสมอ สอนดี สามารถใช้ภาษาไทยได้ดี มีเทคนิคในการโน้มหน้าจิตใจคนและสามารถประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างได้ไม่เพียงแต่พูดอย่างเดียว สุขภาพดี รู้จักป้องกันโรคติดต่อ งดเว้นสิ่งเสพติดทั้งปวง ไม่เสเพล และรู้จักรักษาอารมณ์ให้มั่นคง ประพฤติดี มีความซื่อสัตย์เที่ยงธรรม มีเมตตา ขยัน อดทน และมีน้ำใจเป็นประชาธิปไตย มีเหตุผล กล้า

^{๔๑} สีหนาท โชตยาสีหนาท, “พฤติกรรมของครูผู้สอนตามความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียนและนักเรียนในโรงเรียนพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย”, การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๙),

^{๔๒} ล้อม ไชยศร, อ้างในประโยชน์ จันทร์โชติ, “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา, ปริญญาทิพนธ์, บัณฑิตวิทยาลัย : (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๒๐), หน้า ๑๖-๑๗.

พูดกล้าทำ กล้าเผชิญกับความจริง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์^{๔๓}

จิรภา สงวนสุข ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ตามความคิดเห็นของพนักงานครูสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สำคัญหรือจำเป็นอย่างยิ่งของผู้บริหาร โรงเรียนซึ่งเป็นคุณลักษณะส่วนตัว ด้านบุคลิกภาพ คือ เชื่อมมั่นในตนเอง สามารถวินิจฉัย ตัดสินใจโดยใช้เหตุผลด้านมนุษยสัมพันธ์คือใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ด้าน คุณธรรม จริยธรรม คือยึดหลักคุณธรรมในการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน ด้านภาวะ ผู้นำ คือ คิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล^{๔๔}

สุมาลี จุลโพธิ์ ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้นิเทศที่พึงประสงค์ตามทัศนะของ ครูผู้สอนในจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามในด้านความรู้ ด้านทักษะความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการเป็นผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม และจริยธรรม ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ ด้านความรู้พบว่า ผู้นิเทศควรมีความรู้ ความเข้าใจหลักการของ หลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร หลักวิธีการสอน และกระบวนการจัดกิจกรรมเรียนการสอน ด้านทักษะ ความสามารถ พบว่า ผู้นิเทศควรมีทักษะความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้ เป็นอย่างดี สามารถให้คำแนะนำ ปรึกษา หรือ และสามารถสาธิตการสอนได้ ด้านมนุษยสัมพันธ์พบว่า ผู้นิเทศควรมีกริยาวาจาน่าเชื่อถือ ด้านการเป็นผู้นำ พบว่า ผู้นิเทศควรมี ความรับผิดชอบในหน้าที่การงานสูง ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ผู้นิเทศควรมีความขยัน ขันแข็งและกระตือรือร้นในการทำงาน ด้านคุณธรรม จริยธรรมพบว่า ผู้นิเทศ ควรรักษา ความลับของทางราชการและของผู้อื่น^{๔๕}

^{๔๓}เจลีเยว บุรีภักดี และคณะ, “ลักษณะวิชาชีพที่ดีของครู.(กรุงเทพมหานคร :หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๒๐), หน้า ๓๖๖.

^{๔๔} จิรภา สงวนสุข, คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่, การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๐),

^{๔๕} สุมาลี จุลโพธิ์, “คุณลักษณะของผู้นิเทศที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครูผู้สอนในจังหวัด เชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๓),

สุวรรณณี หาญกล้า ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของครูกับการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู สำนักงานอาชีวศึกษามหานคร” มีวัตถุประสงค์ ๑). เพื่อศึกษาคุณลักษณะของครูสำนักงานอาชีวศึกษามหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาใน ๒ ด้าน คือ ด้านความรู้ความสามารถ และด้านคุณธรรมจริยธรรม ๒). เพื่อศึกษาการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูสำนักงานอาชีวศึกษามหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ใน ๓ ด้าน คือ ด้านการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ และด้านการเป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู ๓). เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของครูกับการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู สำนักงานอาชีวศึกษามหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนใน ๑๐ สถานศึกษา สำนักงานอาชีวศึกษามหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในปีการศึกษา ๒๕๔๙ จำนวน ๒๓๗ คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ และแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งแบบสอบถามคุณลักษณะของครูมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .๘๖ และการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .๘๓ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า ๑. คุณลักษณะของครูสำนักงานอาชีวศึกษามหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาตามระดับที่มีหรือที่เป็นจริงโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ๒ ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านคุณธรรมจริยธรรมและด้านความรู้ ความสามารถ ๒. การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู ของข้าราชการครูสำนักงานอาชีวศึกษามหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ๒ ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ ส่วนด้านการเป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่ในระดับปานกลาง ๓. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของครูกับการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู สำนักงานอาชีวศึกษามหานคร สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทาง ^{๕๖}

วรรณวิทย์ รัตนสุทธิกุล ได้วิจัยเรื่อง “มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูโรงเรียนประถม ศึกษาจังหวัดราชบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครู โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี ตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ราชบุรี จำนวน ๓๕๔ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่สร้างจากแนว คิดตามมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. ๒๕๓๗ และพฤติกรรมการสอนของโคลและชาน (Cole and Chan) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย((-,X)) ^{๕๗} ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า ๑) การ ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. ๒๕๓๗ ของครูโรงเรียนประถมศึกษา ทั้งโดยภาพรวมและแต่ละรายด้านมีการปฏิบัติในระดับมาก ยกเว้นสองด้าน คือ ด้าน รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ และด้านปฏิบัติกิจกรรมทางวิชา การเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ที่มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ๒) พฤติกรรม การสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมและแต่ละรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากทุกด้าน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู ของคุรุสภา พ.ศ. ๒๕๓๗ กับพฤติกรรมการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า มีความ สัมพันธ์กันในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ((+,g)=.๗๕๘) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ ๐.๐๑ นั่นคือ การปฏิบัติตามมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนดังกล่าวของครู ต่าง อธิบายซึ่งกันและกันได้ ((+,g)(๒)) คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๓๗

จิระวัฒน์ ดันสกุล ได้วิจัยเรื่อง “การวิจัยและพัฒนาโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี” มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างมาตรฐานของโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู จัดทำแผนกลยุทธ์และดำเนินการพัฒนาครู

^{๕๖} สุวรรณี หาญกล้า ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของครูกับการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู สำนักงานอาชีวศึกษามหานคร” **ปริญญาณิพนธ์**. บริหารการศึกษ.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๐).

^{๕๗} วรรณวิทย์ รัตนสุทธิกุล,มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูโรงเรียนประถม ศึกษาจังหวัดราชบุรี”**ปริญญาณิพนธ์** : มหาบัณฑิตหลักสูตร มหาวิทยาลัยศิลปากร: ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,๒๕๔๔),

และโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานของโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โรงเรียนนวมิตรีชนรมโศภิต และโรงเรียนบ้านหนองคาง ผลการวิจัยได้มาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู จำนวน ๒๔ มาตรฐาน ประกอบด้วยมาตรฐานด้านปัจจัย ๑๔ มาตรฐาน เกี่ยวกับความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะของครู ความรู้ความสามารถของผู้บริหาร องค์กรสังคมและ ศักยภาพของสถานศึกษาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มาตรฐานด้านกระบวนการ ๘ มาตรฐานเกี่ยวกับโครงสร้างและการบริหารงาน ระบบบริหารงานบุคคล ระบบบริหารจัดการ สื่อและนวัตกรรมทางการศึกษา ระบบการเรียนการสอน ชุมชนสัมพันธ์ การประสานสัมพันธ์กับสถาบันผลิตครู และระบบประกันคุณภาพการศึกษา และมาตรฐานด้าน ผลผลิต ๒ มาตรฐาน เกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิตครูครุศาสตร์บัณฑิต ๕ปี และองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพครู^{๔๔}

ทัศนีย์ ศุภเมธี ได้วิจัย เรื่อง “การเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครู และ คุณลักษณะความเป็นครู ของนักศึกษาในวิทยาลัยครู ก่อนและหลังฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู แบบเต็มรูป” มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ๑. เพื่อศึกษา เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครู และคุณลักษณะความเป็นครู ของนักศึกษาในวิทยาลัยครู ก่อนและหลัง การฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูแบบเต็มรูป ๒. เพื่อเปรียบเทียบ เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครู และ คุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาในวิทยาลัยครู ก่อนและหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครูแบบเต็มรูป ๓. เพื่อวิเคราะห์ตัวประกอบ ที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ในการพัฒนาเจต คติที่มีต่อวิชาชีพครู และคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาครู วิธีดำเนินการวิจัย กลุ่ม ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยครูที่ทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครูแบบเต็มรูป ในปีการศึกษา ๒๕๓๕ โดยสุ่มจากประชากรที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แบบเต็มรูป วิทยาลัยครูทั่วประเทศ ซึ่งแบ่งเป็น ๘ สหวิทยาลัย สุ่มมาสหวิทยาลัยละ ๒ วิทยาลัยครูวิทยาลัยครูละ ๒๒ คนจะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด๓๕๒ คน เครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ๕ ช่อง บรรจุข้อความ ที่คาดว่าจะครอบคลุม ตัวประกอบที่เกี่ยวข้องกับเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครู และคุณลักษณะ ความเป็นครูได้ส่งแบบสอบถามไป ๒ รอบ คือ ก่อน และหลังจากฝึกประสบการณ์แบบเต็ม รูป รอบละ ๓๕๒ ชุด ได้รับคืน ๓๒๒ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๔๗ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ บริการคอมพิวเตอร์ หากค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบข้อมูลโดย

^{๔๔} จิระวัฒน์ ต้นสกุล “การวิจัยและพัฒนาโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี” ปรินญาพนธ์. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ๒๕๔๔).

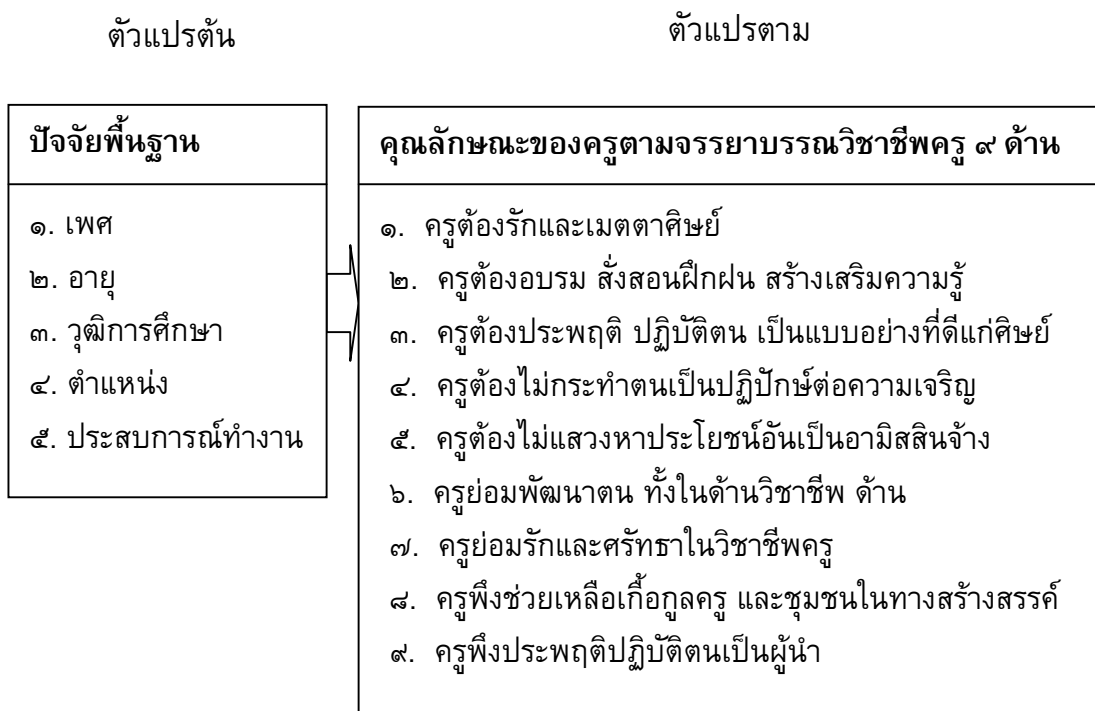
ใช้ค่า t – test และวิเคราะห์ตัวประกอบ (Factor Anaysis) โดยวิธีสกัดตัวประกอบสำคัญ (Principle Factor Method) และหมุนแกนออร์โธกอนอล (Orthogonal) ด้วยวิธีแวนิแมกซ์ (Varimax Rotation) สรุปผลการศึกษาค้นคว้าวิจัย ความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยครูเกี่ยวกับ “เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครู และคุณลักษณะความเป็นครู” เปรียบเทียบความคิดเห็นก่อนและหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแบบเต็มรูปแบบแล้ว พบว่าในจำนวนตัวแปรทั้ง ๗๕ ตัวแปร นักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ ทุกตัวแปร นั้นหมายความว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับ เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครู และคุณลักษณะความเป็นครูดีขึ้น เมื่อได้ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแบบเต็มรูปแบบแล้ว การวิเคราะห์ตัวประกอบได้ตัวประกอบที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการพัฒนาเจตคติ ที่มีต่อวิชาชีพครู และคุณลักษณะความเป็นครู ๗ ตัวประกอบ คือ ด้านบรรทัดฐานของวิชาชีพครู ด้านคุณลักษณะของผู้ที่มีอาชีพครู ด้านคุณธรรมและจริยธรรมความเป็นครู ด้านความศรัทธาในวิชาชีพครู ด้านบุคลิกลักษณะของความเป็นครู ด้านจิตวิทยาการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรมของผู้เป็นครูควรประพฤติปฏิบัติ^{๔๔}

สรุปความได้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพครูจะเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะจำแนกอาชีพว่าเป็นวิชาชีพหรือไม่ อาชีพที่เป็น “วิชาชีพ” นั้นกำหนดให้มืองค์กรรองรับ และมีการกำหนดมาตรฐานของความประพฤติของผู้อยู่ในวงการวิชาชีพซึ่งเรียกว่า “จรรยาบรรณ” ส่วนลักษณะ “วิชาชีพ” ที่สำคัญคือ เป็นอาชีพที่มีศาสตร์ชั้นสูงรองรับ มีการศึกษาค้นคว้าวิจัยและพัฒนาวิชาชีพมีการจัดการสอนศาสตร์ดังกล่าวในระดับอุดมศึกษาทั้งการสอนด้วยทฤษฎีและการปฏิบัติจนผู้เรียนเกิดความชำนาญ และมีประสบการณ์ในศาสตร์นั้น นอกจากนี้จะต้องมีองค์กรหรือสมาคมวิชาชีพ ตลอดจนมี “จรรยาบรรณในวิชาชีพ” เพื่อให้สมาชิกในวิชาชีพดำเนินชีวิตตามหลักมาตรฐานดังกล่าวหลักที่กำหนดในจรรยาบรรณวิชาชีพทั่วไป คือ แนวความประพฤติปฏิบัติที่มีต่อวิชาชีพต่อผู้เรียน ต่อตนเองและต่อสังคมสังคม ผู้ที่เป็นครูด้วยใจรักเป็นครูด้วยจิตและวิญญาณมีความเป็นครูทุกลมหายใจ ตั้งแต่เกิดจนตาย ครูที่รักและห่วงแหน ห่วงใยต่อนักเรียน ต่อศิษย์ดุจลูกในไส้ของตน จะให้ศิษย์เป็น คนดี ไม่ยินยอมให้ศิษย์เป็นคนไม่ดี และมีความสุขมากในการที่ได้เกิดมาเป็นครู รักเกียรติ เติบโตบนสถาบันครูอย่างภาคภูมิใจ ในขณะที่ อาชีพครู คือคนที่มายึดการเป็นครูอาชีพเพื่อให้ได้ค่าตอบแทน ขาดจิตวิญญาณของความเป็นครู

^{๔๔} ทศนีย์ สุภเมธี, “การเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครู และคุณลักษณะความเป็นครู ของนักศึกษาในวิทยาลัยครูก่อนและหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแบบเต็มรูปแบบ” ปรินญาณีพนธ์. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. ๒๕๔๔).

๒.๘ กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาใน เขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วยตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังแผนภูมิที่ ๒.๑

แผนภูมิที่ ๒.๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

- ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๒ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑) ประชากรที่ใช้วิจัย เป็นผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ๓ โรงเรียน จำนวน ๓๒๐ คน

๒) กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียนไม่เท่ากัน ดังนั้นจึงได้ใช้วิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ R.V.Krejcie & D.W.Morgan ที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕% ค่าความคาดเคลื่อนที่สถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ ๐.๐๕ และได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยทั้งหมด ๑๗๐ คน ดังตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	โรงเรียนมัธยมศึกษา	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู
๑.	โรงเรียนมัธยมวัดตำหนักมิตภาพที่ ๖๕	๙	๑๐๐	๙	๕๐
๒.	โรงเรียนมัธยมวัดด่านสำโรง	๖	๑๐๐	๖	๕๐
๓.	โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์	๕	๑๐๐	๕	๕๐
	รวม	๒๐	๓๐๐	๒๐	๑๕๐

๓.๒ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) มีขั้นตอนดังนี้

๑. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วารสาร เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูให้ครอบคลุมทุกด้าน เพื่อนำมากำหนดกรอบในการสร้างแบบสอบถามในการวิจัย

๒. ร่างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้เกี่ยวกับ คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษา

๓. เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบสำนวนภาควิชาความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถาม และปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ปรึกษาเสนอแนะ

๔. นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความครอบคลุมเชิงเนื้อหาโดยใช้วิธีการตรวจในเชิงประจักษ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ๕ ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence:IOC)ที่ ๐.๘-๑.๐ เพื่อเป็นการทดสอบความเที่ยงตรง ความครอบคลุมเนื้อหา และถูกต้องในสำนวนภาษาเมื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแบบสอบถามทั้งทางด้านความเหมาะสมของเนื้อหาและความถูกต้องของสำนวนภาษานำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

๕. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน ๓๐ คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-total Correlation) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Co-efficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น ๐.๘๖

๖. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ไปปรับปรุงแก้ไขแล้วต่อไป

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

๑. การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) จากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ออกแบบสอบถามดังนี้

ส่วนที่ ๑ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ, อายุ, วุฒิการศึกษาประสบการณ์การทำงาน และลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตัวเลือกตอบ

หาคะแนนการประมาณค่า (Rating Scale) คำนำน้าหนักวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมีเกณฑ์พิจารณาความคิดเห็น ๕ ระดับ ดังนี้

๕	หมายถึงมากที่สุด	ระดับ	มากที่สุด
๓	หมายถึงปานกลาง	ระดับ	ปานกลาง
๑	หมายถึงน้อยที่สุด	ระดับ	น้อยที่สุด

รวมคะแนน เมื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษา แต่ละด้านด้วยกัน และทำการแจกแจงความถี่ของคะแนน คำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลข้อมูลโดยใช้แบบอิงเกณฑ์ ดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ย ๔.๕๐ – ๕.๐๐	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	มากที่สุด
คะแนนค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ – ๔.๔๙	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	มาก
คะแนนค่าเฉลี่ย ๒.๕๐ – ๓.๔๙	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	ปานกลาง
คะแนนค่าเฉลี่ย ๑.๕๐ – ๒.๔๙	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	น้อย
คะแนนค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๔๙	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	น้อยที่สุด

ส่วนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

ส่วนที่ ๓ แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questions) ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการด้วยขั้นตอน ดังนี้

๑. ผู้วิจัยติดต่อประสานไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๒. ประสานงานไปยังโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิตเพื่อขอความร่วมมือหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อแจกแบบสอบถาม

๓. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรเป้าหมาย

๔. เก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับมาแล้วนำไปวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์อย่างแพร่หลาย

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ดังนี้

๑. วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าความถี่ แล้วสรุปออกมาเป็นคำร้อยละ

๒. วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

๓. วิเคราะห์เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไปของความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปด้าน เพศ อายุ หาค่าความถี่ พึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษา

๔. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาจำแนกสถานภาพทั่วไปด้าน เพศ อายุ ใช้วิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว One-Way ANOVA กรณีพบว่า ความแตกต่างเป็นรายกลุ่มเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้ Scheffe Analysis

๕. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถาม

๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ดังนี้

๑. สถิติเชิงพรรณนา เป็นค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

๒. สถิติเชิงสำรวจ เป็นสถิติที่ใช้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลโดยทั่วไปเพื่อให้ทราบสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน

บทที่ ๔

ผลการศึกษา

ผลการศึกษา เรื่อง คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู : กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งผู้วิจัยใช้แบบสอบถามรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร และครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ จากปัจจัยทางด้านตัวแปรทั้ง ๙ ด้าน ประกอบด้วย

(๑) ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ (๒) ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ (๓) ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ (๔) ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ (๕) ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง ๖) ครูยอมพัฒนาตนทั้งในด้านวิชาชีพ (๗) ครูยอมรับและศรัทธาในวิชาชีพครู (๘) ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์ (๙) ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ

กลุ่มตัวอย่างที่วิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ทั้งหมด ๑๗๐ คน และเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ใช้ทั้งหมด และเก็บข้อมูลแบบสอบถามกลับมา จำนวน ๑๗๐ ชุด และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ ๑ ผลการศึกษาการข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้บริหารและครู

ตอนที่ ๒ ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ตอนที่ ๓ ผลการศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู แต่ละด้านและรายข้อโดยภาพรวม จำแนกตามเพศ หาค่าความแปรปรวนทางเดียว One – Way ANOVA

ตอนที่ ๔ ผลการศึกษาข้อมูลเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ตอนที่ ๑ ผลการศึกษาการข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้บริหารและครู

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตาม จรรยาบรรณวิชาชีพครู: กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตาม เพศ, อายุ, วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พิจารณาค่าร้อยละ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑ จำนวนค่าร้อยละของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตาม เพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ชาย	๕๓	๓๑.๒
๒. หญิง	๑๑๗	๖๘.๘
รวม	๑๗๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนมากเป็นหญิง จำนวน ๑๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๘ และรองลงมา เป็นชาย จำนวน ๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๒

ตารางที่ ๔.๒ จำนวนค่าร้อยละของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตาม อายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
๒๕ – ๓๕ ปี	๗๒	๔๒.๔
๓๖ – ๔๐ ปี	๔๑	๒๔.๑
๔๑ – ๔๕ ปี	๒๒	๑๒.๙
๔๖ ปีขึ้นไป	๓๕	๒๐.๖
ภาพรวมของอายุ	๑๗๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนมากมีอายุอยู่ระหว่าง ๒๕-๓๕ ปี จำนวน ๗๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๔ รองลงมา มีอายุระหว่าง ๓๖-๔๐ ปี จำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๑, อายุระหว่าง ๑๖ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๕.๐, อายุระหว่าง ๔๖ ปีขึ้นไป จำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๖, และอายุอยู่ระหว่าง ๔๕- ๔๕ ปี จำนวน ๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๙

ตารางที่ ๔.๓ จำนวนค่าร้อยละของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตาม วุฒิการศึกษา

วุฒิกการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
๑. อนุปริญญา	๒	๑.๒
๒. ปริญญาตรี	๑๒๔	๗๒.๙
๓. ปริญญาโท	๔๔	๒๕.๙
ภาพรวมของวุฒิกการศึกษา	๑๗๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ผู้บริหาร ครูมีวุฒิกการศึกษาปริญญาตรี จำนวน ๑๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๙ รองลงมา คือ วุฒิกการศึกษาปริญญาโท จำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๙ และวุฒิกศึกษาระดับสูดอนุปริญญา จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๒

ตารางที่ ๔.๔ จำนวนค่าร้อยละของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่

ตำแหน่งหน้าที่	จำนวน	ร้อยละ
๑. ผู้บริหาร	๓	๑.๘
๒. ครูสอน	๑๖๗	๙๘.๒
ภาพรวมของตำแหน่งหน้าที่	๑๗๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ผู้บริหาร ครูส่วนมากมีตำแหน่งหน้าที่ทางการบริหาร และการสอน จำนวน ๑๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๒ รองลงมา คือ มีตำแหน่งหน้าที่ทางการบริหาร จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๘

ตารางที่ ๔.๕ จำนวนค่าร้อยละของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
๑. น้อยกว่า ๑๐ ปี	๗๑	๔๑.๘
๒. น้อย	๕๕	๓๒.๔
๓. มากกว่า ๒๑ ปี	๔๔	๒๕.๘
ภาพรวมของประสบการณ์การทำงาน	๑๗๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า ๑๐ ปี จำนวน ๗๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๘ รองลงมา คือ มากกว่า ๒๑ ปีจำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๘ และน้อยที่สุด จำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๘

ตอนที่ ๒ ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ผลการศึกษาข้อมูลความคิดเห็นผู้บริหารและครูต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู:กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวม มีดังนี้

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยภาพรวมทั้ง ๙ ด้าน

คุณลักษณะครูตามจรรยาบรรณ ๙ ด้าน	\bar{x}	S.D.	ระดับ
๑. ครูต้องรักและเมตตาศิษย์	๔.๓๖	๐.๕๓๒	มาก
๒. ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้	๔.๗๖	๐.๕๑๗	มากที่สุด
๓. ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์	๔.๒๘	๐.๕๑๔	มาก
๔. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ	๔.๓๖	๐.๕๕๐	มาก
๕. ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง	๔.๓๐	๐.๕๕๑	มาก
๖. ครูย่อมพัฒนาตนทั้งในด้านวิชาชีพ	๔.๓๓	๐.๕๒๗	มาก
๗. ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู	๔.๓๒	๐.๕๐๗	มาก
๘. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์	๔.๓๒	๐.๕๐๗	มาก
๙. ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ	๔.๓๑	๐.๕๐๘	มาก
ภาพรวมคุณลักษณะครูตามจรรยาบรรณ ๙ ด้าน	๔.๒๖	๐.๔๓๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนมากให้ความสำคัญด้านคุณลักษณะครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=๔.๒๖$)

พิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครู ต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=๔.๗๖$), รองลงมา ทุกข้อ อยู่ในระดับมาก ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ ($\bar{x}=๔.๓๖$), ครูย่อมพัฒนาตนทั้งในด้านวิชาชีพ ($\bar{x}=๔.๓๓$), ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์ ($\bar{x}=๔.๓๒$), และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=๔.๒๘$), ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นผู้บริหาร และครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูต้องรักและเมตตาศิษย์

๑. ครูต้องรักและเมตตาศิษย์		\bar{X}	S.D.	ระดับ
๑.	ครูควรสร้างความรู้สึที่ดีเป็นที่ไว้วางใจแก่ศิษย์ทุกคนได้	๔.๔๗	๐.๖๓๖	มาก
๒.	ครูควรตอบสนองข้อเสนอและการกระทำของศิษย์ในทางสร้างสรรค์ตามสภาพปัญหาความต้องการและศักยภาพของศิษย์ทุกคน	๔.๔๕	๐.๖๕๓	มาก
๓.	ครูควรเสนอแนะแนวทางการพัฒนาของศิษย์แต่ละคนและทุกคนตามความถนัดความสนใจและศักยภาพของศิษย์	๔.๒๐	๐.๗๔๓	มาก
๔.	ครูควรแสดงผลงานของศิษย์ทุกคนทั้งในและนอกได้	๔.๓๒	๐.๖๗๖	
ภาพรวมด้านเมตตาศิษย์		๔.๓๖	๐.๕๓๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนมากรักและเมตตาศิษย์โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๔.๓๖$)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อ อยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย ครูควรสร้างความรู้สึที่ดีเป็นที่ไว้วางใจแก่ศิษย์ทุกคนได้ ($\bar{X}=๔.๔๗$), รองลงมา คือ ครูควรตอบสนองข้อเสนอและการกระทำของศิษย์ในทางสร้างสรรค์ตามสภาพปัญหาความต้องการและศักยภาพของศิษย์ทุกคน ($\bar{X}=๔.๔๕$), ครูควรแสดงผลงานของศิษย์ทุกคนทั้งในและนอกได้ ($\bar{X}=๔.๓๒$), และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูเสนอแนะแนวทางการพัฒนาของศิษย์แต่ละคนและทุกคนตามความถนัด ความสนใจและศักยภาพของศิษย์ ($\bar{X}= ๔.๒๐$), ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๘ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นผู้บริหาร และครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูต้องอบรม สั้งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้

๒. ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้	\bar{x}	S.D.	ระดับ
๑. ครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาศิษย์อย่างมุ่งมั่นและตั้งใจ	๔.๔๐	๐.๖๙๑	มาก
๒. ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์	๒.๒๘	๑.๔๓๙	น้อย
๓. ครูควรอบรม สั้งสอน ฝึกฝนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาศิษย์อย่างเต็มศักยภาพ	๔.๒๘	๐.๖๙๐	มาก
๔. ครูต้องอบรม สั้งสอน ฝึกฝนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศิษย์ด้วยความบริสุทธิ์ใจ	๔.๑๐	๐.๗๑๙	มาก
ภาพรวมด้านอบรมสั่งสอน	๓.๓๗	๐.๕๑๗	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่าผู้บริหารและครูส่วนมากมีการอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปาน ($\bar{x}=๓.๓๗$)

พิจารณารายข้อ พบว่า มี ๓ ข้อ อยู่ในระดับมาก ครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาศิษย์อย่างมุ่งมั่นและตั้งใจ ($\bar{x}=๔.๔๐$), รองลงมา คือครูควรอบรมสั่งสอนฝึกฝนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศิษย์อย่างเต็มศักยภาพ ($\bar{x}=๔.๒๘$), ครูอบรมสั่งสอนและจัดกิจกรรมการสอนเพื่อพัฒนาศิษย์ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ($\bar{x}=๔.๑๐$), และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ครูประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ($\bar{x}=๒.๒๘$), ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๙ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นผู้บริหาร และครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์

๓. ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์	\bar{X}	S.D.	ระดับ
๑. ครูต้องตระหนักว่าพฤติกรรมกรรมการแสดงออกของครูมีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมของศิษย์อยู่เสมอ	๔.๑๗	๐.๗๐๕	มาก
๒. ครูต้องพูดจาสุภาพและสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับศิษย์และสังคม	๔.๓๑	๐.๖๙๙	มาก
๓. ครูต้องกระทำที่ทำให้ศิษย์เกิดความกระตือรือร้นต่อจิตใจ และอารมณ์แก่ของศิษย์	๔.๓๓	๐.๖๒๓	มาก
๔. ครูต้องปฏิบัติตนให้มีสุขภาพ และบุคลิกภาพที่ดีอยู่เสมอ	๔.๓๒	๐.๖๑๒	มาก
ภาพรวมด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	๔.๒๘	๐.๕๑๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนมากให้ความสำคัญด้านการประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๔.๒๘$)

พิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อ อยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย ครูต้องกระทำที่ทำให้ศิษย์เกิดความกระตือรือร้นต่อจิตใจ และอารมณ์แก่ของศิษย์ ($\bar{X}=๔.๓๓$), รองลงมา คือ ครูต้องปฏิบัติตนให้มีสุขภาพ และบุคลิกภาพที่ดีอยู่เสมอ ($\bar{X}=๔.๓๒$), ครูต้องพูดจาสุภาพและสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับศิษย์และสังคม ($\bar{X}=๔.๓๑$), และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูต้องตระหนักว่าพฤติกรรมกรรมการแสดงออกของครูมีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมของศิษย์อยู่เสมอ ($\bar{X}=๔.๑๗$), ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๐ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูไม่ทำตนเป็นปฏิบัติภักษ์ต่อความเจริญ

๔. ครูไม่ทำตนเป็นปฏิบัติภักษ์ต่อความเจริญ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
๑. ครูต้องละเว้นการกระทำที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของศิษย์	๔.๔๘	๐.๖๐๘	มาก
๒. ครูต้องสกัดกันพัฒนาการทาง สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และสังคมของศิษย์	๔.๓๙	๐.๖๕๕	มาก
๓. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิบัติภักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์	๔.๒๒	๐.๗๑๗	มาก
ภาพรวมด้านต่อความเจริญ	๔.๓๖	๐.๕๕๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนมากให้ความสำคัญการไม่ทำตนเป็นปฏิบัติภักษ์ต่อความเจริญ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=๔.๓๖$)

พิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้อ อยู่ในระดับมากเรียงจากมากไปหาน้อย ครูต้องละเว้นการกระทำที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของศิษย์ ($\bar{x}= ๔.๔๘$), รองลงมา คือ ครูต้องสกัดกันพัฒนาการทาง สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และสังคมของศิษย์ ($\bar{x}=๔.๓๙$), และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิบัติภักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์ ($\bar{x}=๔.๒๒$), ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๑ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นผู้บริหาร และครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง

๕. ครูไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง	\bar{X}	S.D.	ระดับ
๑. ครูต้องไม่รับหรือแสวงหาอามิสสินจ้างหรือผลประโยชน์อันมิควรจากศิษย์	๔.๒๘	๐.๖๖๔	มาก
๒. ครูต้องไม่ใช้ศิษย์เป็นเครื่องมือหาประโยชน์ให้กับตนโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ขนบธรรมเนียม ประเพณีหรือความรู้สึกของสังคม	๔.๒๗	๐.๖๓๒	มาก
๓. ครูต้องไม่ตัดสินผลงานหรือผลการเรียน โดยมีสิ่งแลกเปลี่ยน	๔.๓๔	๐.๖๕๒	มาก
๔. ครูต้องไม่บังคับหรือสร้างเงื่อนไขให้ศิษย์มาเรียนพิเศษเพื่อหารายได้	๔.๓๒	๐.๖๕๗	มาก
ภาพรวมด้านการไม่แสวงหาประโยชน์	๔.๓๐	๐.๕๕๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนมากให้ความสำคัญในการไม่ควรถือแสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (\bar{X} ๔.๓๐)

พิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อ อยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย ครูต้องไม่ตัดสินผลงานหรือผลการเรียน โดยมีสิ่งแลกเปลี่ยน(\bar{X} =๔.๓๔), รองลงมา คือ ครูต้องไม่บังคับหรือสร้างเงื่อนไขให้ศิษย์มาเรียนพิเศษเพื่อหารายได้ (\bar{X} =๔.๓๒), ครูต้องไม่รับหรือแสวงหาอามิสสินจ้างหรือผลประโยชน์อันมิควรจากศิษย์ (\bar{X} =๔.๒๘), และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูต้องไม่ใช้ศิษย์เป็นเครื่องมือหาประโยชน์ให้กับตนโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณีหรือความรู้สึกของสังคม (\bar{X} =๔.๒๗), ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๒ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นผู้บริหาร และครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูย่อมพัฒนาตน ทั้งในด้านวิชาชีพ

๖. ครูย่อมพัฒนาตนทั้งในด้านวิชาชีพ		\bar{x}	S.D.	ระดับ
๑.	ครูย่อมใส่ใจศึกษาค้นคว้า ริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับวิชาชีพอยู่เสมอ	๔.๑๙	๐.๗๕๖	มาก
๒.	ครูย่อมมีความรอบรู้ ทันสมัย ทันเหตุการณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ กำหนดเป้าหมาย แนวทางพัฒนาตนเอง และวิชาชีพ	๔.๔๙	๐.๖๒๗	มาก
๓.	ครูย่อมแสดงออกทางกาย วาจา อย่างสง่างาม เหมาะสมกับกาลเทศะ	๔.๒๔	๐.๘๑๖	มาก
๔.	ครูย่อมติดตามข่าวสารเหตุการณ์ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษาอยู่เสมอ	๔.๓๙	๐.๖๕๕	มาก
ภาพรวมด้านการพัฒนาตนในวิชาชีพ		๔.๓๓	๐.๕๒๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนมากให้ความสำคัญต่อการพัฒนาตนด้านวิชาชีพ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=๔.๓๓$)

พิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อ อยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย ครูย่อมมีความรอบรู้ ทันสมัย ทันเหตุการณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ กำหนดเป้าหมาย แนวทางพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ($\bar{x}=๔.๔๙$), รองลงมา คือ ครูย่อมติดตามข่าวสารเหตุการณ์ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษาอยู่เสมอ ($\bar{x}=๔.๒๔$), ครูย่อมแสดงออกทางกาย วาจา อย่างสง่างาม เหมาะสมกับกาลเทศะ ($\bar{x}=๔.๓๙$), และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูย่อมใส่ใจศึกษาค้นคว้าคิดริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับวิชาชีพอยู่เสมอ ($\bar{x}=๔.๑๙$), ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๓ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นผู้บริหาร และครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูย่อมรัก และศรัทธาในวิชาชีพครู

๗. ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู		\bar{X}	S.D.	ระดับ
๑.	ครูย่อมเชื่อมั่น ชื่นชม ภูมิใจในความเป็นครูและองค์กรวิชาชีพครู ว่ามีความสำคัญและจำเป็นต่อสังคม	๔.๒๒	๐.๗๑๗	มาก
๒.	ครูย่อมเป็นสมาชิกองค์กรวิชาชีพครูและสนับสนุนหรือเข้าร่วมหรือเป็นผู้นำในกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครู	๔.๒๘	๐.๖๖๔	มาก
๓.	ครูย่อมเข้าใจเกี่ยวกับวงการวิชาชีพครูและชี้แจงทำความเข้าใจให้ถูกต้อง	๔.๒๗	๐.๖๓๒	มาก
๔.	ครูย่อมยกย่องชมเชยเพื่อนครูที่ประสบผลสำเร็จเกี่ยวกับการสอน	๔.๓๔	๐.๖๕๒	มาก
ภาพรวม ด้านความศรัทธาในวิชาชีพครู		๔.๓๒	๐.๕๐๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนมากรักและศรัทธาในวิชาชีพครู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๔.๓๒$)

พิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้อ อยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย ครูย่อมยกย่องชมเชยเพื่อนครูที่ประสบผลสำเร็จเกี่ยวกับการสอน ($\bar{X}=๔.๓๔$), รองลงมาคือ ครูย่อมเป็นสมาชิกองค์กรวิชาชีพครูและสนับสนุนหรือเข้าร่วมหรือเป็นผู้นำในกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครู ($\bar{X}=๔.๒๘$), ครูย่อมเข้าใจเกี่ยวกับวงการวิชาชีพครูและชี้แจงทำความเข้าใจให้ถูกต้อง ($\bar{X}=๔.๒๗$), และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูย่อมเชื่อมั่น ชื่นชม ภูมิใจในความเป็นครูและองค์กรวิชาชีพครูว่ามีความสำคัญและจำเป็นต่อสังคม ($\bar{X}=๔.๒๒$), ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๔ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นผู้บริหาร และครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์

๘. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์	\bar{X}	S.D.	ระดับ
๑. ครูพึงช่วยเหลือให้ความร่วมมือแนะนำ ปรีกษาแก่เพื่อนครูตามโอกาสและความเหมาะสม	๔.๓๒	๐.๖๕๗	มาก
๒. ครูพึงช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำการผลิตสื่อการเรียนการสอน	๔.๑๙	๐.๗๕๖	มาก
๓. ครูพึงช่วยเหลือให้ความช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ สิ่งของแก่เพื่อนครูตามโอกาสและความเหมาะสม	๔.๔๙	๐.๖๒๗	มาก
๔. ครูพึงช่วยเหลือเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนรวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำ แนวทางวิธีการปฏิบัติตน ปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนชุมชน	๔.๓๙	๐.๖๕๕	มาก
ภาพรวมด้านการช่วยเหลือเกื้อกูลครู	๔.๓๒	๐.๕๐๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญด้านช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๔.๓๒$)

พิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อ อยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย ครูพึงช่วยเหลือให้ความช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ สิ่งของแก่เพื่อนครูตามโอกาสและความเหมาะสม ($\bar{X}=๔.๔๙$), รองลงมา คือ ครูพึงช่วยเหลือเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนรวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำ แนวทางวิธีการปฏิบัติตน ปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนชุมชน ($\bar{X}=๔.๓๙$), ครูพึงช่วยเหลือให้ความร่วมมือแนะนำ ปรีกษาแก่เพื่อนครูตามโอกาสและความเหมาะสม ($\bar{X}=๔.๓๒$), และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูพึงช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำการผลิตสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=๔.๑๙$), ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๕ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นผู้บริหาร และครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ

๙. ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ		\bar{x}	S.D.	ระดับ
๑.	ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการเลือกสรรภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมที่เหมาะสมใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน	๔.๒๘	๐.๖๖๔	มาก
๒.	ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการวางแผนดำเนินการเพื่ออนุรักษ์	๔.๒๗	๐.๖๓๒	มาก
๓.	ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการส่งเสริมเผยแพร่และร่วมกิจกรรมทางประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	๔.๓๔	๐.๖๕๒	มาก
ภาพรวม ด้านประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ		๔.๓๑	๐.๕๐๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=๔.๓๑$)

พิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อ อยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อยครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการส่งเสริมเผยแพร่ข้อมูลและร่วมกิจกรรมทางประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x}=๔.๓๔$) , รองลงมา คือ ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการเลือกสรรภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมที่เหมาะสมใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{x}=๔.๒๘$) , และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการวางแผนดำเนินการเพื่ออนุรักษ์ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=๔.๒๗$) , ตามลำดับ

ตอนที่ ๓ ผลการศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารและ
ครูผู้สอนที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู แต่ละด้านรายชื่อ
โดยภาพรวม จำแนกตามเพศ หาค่าความแปรปรวนทางเดียว One-Way ANOVA

ตารางที่ ๔.๑๖ ผลการศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน
ที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยภาพรวม
ตามเพศ

เปรียบเทียบตามเพศ	ชาย		หญิง		F	Sig	t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
๑. ครูต้องรักและเมตตาศิษย์	๔.๔๗	๐.๕๐๗	๔.๓๑	๐.๕๓๘	๐.๐๐๐	๐.๙๙๑	๑.๗๗๐
๒. ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝน สร้างเสริมความรู้	๓.๘๗	๐.๕๕๔	๓.๗๒	๐.๔๙๓	๒.๗๒๐	๐.๑๐๑	๑.๘๔๗
๓. ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์	๔.๒๙	๐.๔๘๐	๔.๒๘	๐.๕๓๐	๑.๑๒๖	๐.๒๙๐	๐.๑๔๗
๔. ครูต้องไม่กระทำความ เป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ	๔.๓๘	๐.๕๔๓	๔.๓๖	๐.๕๕๕	๐.๐๒๓	๐.๘๘๑	๐.๒๓๓
๕. ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์ อันเป็นอามิสสินจ้าง	๔.๓๔	๐.๕๕๓	๔.๒๘	๐.๕๕๒	๐.๐๐๑	๐.๙๗๘	๐.๖๐๖
๖. ครูยอมพัฒนาตนทั้งในด้าน วิชาชีพ	๔.๓๙	๐.๕๐๔	๔.๓๐	๐.๕๓๗	.๖๐๐	๐.๔๔๐	๐.๙๘๐
๗. ครูยอมรับและศรัทธาในวิชาชีพครู	๔.๓๖	๐.๕๓๖	๔.๓๐	๐.๔๕๙	๐.๑๗๖	๐.๖๗๕	๐.๖๙๐
๘. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์	๔.๓๖	๐.๕๓๖	๔.๓๐	๐.๔๙๕	๐.๑๗๖	๐.๖๗๕	๐.๖๙๐
๙. ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ	๔.๓๕	๐.๕๐๑	๔.๓๐	๐.๕๑๔			
รวม	๔.๓๒	๐.๔๑๗	๔.๒๔	๐.๔๔๐	๐.๔๑๓	๐.๕๒๑	๑.๐๕๗

นัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารครูตาม
คุณลักษณะตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยภาพรวม ตามเพศ พบว่า ผู้บริหารและครู
มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๗ ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อ
คุณลักษณะตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยภาพรวม ตามตำแหน่ง
หน้าที่

เปรียบเทียบตามตำแหน่ง หน้าที่	ผู้บริหาร		ครู		F	Sig	t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
๑. ครูต้องรักและเมตตาศิษย์	๔.๔๒	๑.๐๑๐	๔.๔๓	๐.๕๒๕	๐.๐๐๐	๐.๙๙๑	๑.๙๑๐
๒. ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝน สร้างเสริมความรู้	๓.๕๙	๐.๑๔๔	๓.๗๗	๐.๕๒๐	๒.๗๒๐	๐.๑๐๑	๑.๙๔๗
๓. ครูต้องประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์	๔.๓๓	๐.๗๖๔	๔.๒๙	๐.๕๑๒	๑.๑๒๖	๐.๒๙๐	๐.๑๕๓
๔. ครูต้องไม่กระทำตนเป็น ปฏิปักษ์ต่อความเจริญ	๔.๔๔	๐.๙๖๒	๔.๓๖	๐.๕๔๔	.๐๒๓	๐.๘๘๑	๐.๒๓๕
๕. ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์ อันเป็นอามิสสินจ้าง	๔.๓๓	๑.๑๕๕	๔.๓๐	๐.๕๔๒	.๐๐๑	๐.๙๗๙	๐.๖๐๖
๖. ครูย่อมพัฒนาตนทั้งในด้าน วิชาชีพ	๔.๓๓	๑.๑๕๕	๔.๓๓	๐.๕๑๖	.๖๐๐	๐.๔๔๐	๑.๐๐๔
๗. ครูย่อมรักและศรัทธาใน วิชาชีพครู	๔.๓๓	๑.๑๕๕	๔.๓๒	๐.๔๙๖	.๑๗๖	๐.๖๗๕	๐.๖๙๐
๘. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์	๔.๓๓	๑.๑๕๕	๔.๓๒	๐.๔๙๖	.๑๗๖	๐.๖๗๕	๐.๖๙๐
๙. ครูพึงประพฤติปฏิบัติตน เป็นผู้นำ	๔.๓๓	๑.๑๕๕	๔.๓๑	๐.๔๙๗	๐.๓๑๔	๐.๕๗๖	๐.๖๕๒
รวม	๔.๒๗	๐.๙๕๐	๔.๒๖	๐.๕๒๕	๐.๔๑๓	๐.๕๒๑	๑.๐๕๗

นัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า ผลการเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหาร
และครูต่อคุณลักษณะตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยภาพรวม ตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า
ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูที่ไม่แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๘ ผลการศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยภาพรวม เปรียบเทียบตามอายุ

ความแปรปรวนระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	ss	df	ms	f	Sig
๑) ครูต้องรักและเมตตาศิษย์	๑.๕๔๕	๓	๐.๕๑๕	๑.๘๔๖	.๑๔๑
๒) ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้	๑.๒๗๑	๓	๐.๔๒๔	๑.๖๐๕	๐.๑๙๐
๓) ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์	๑.๔๘๕	๓	๐.๔๙๕	๑.๙๐๖	๐.๑๓๑
๔) ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ	๑.๓๓๒	๓	๐.๔๔๔	๑.๔๘๑	๐.๒๒๒
๕) ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง	.๔๓๗	๓	๐.๑๔๖	๐.๔๗๕	๐.๗๐๐
๖) ครูยอมพัฒนาตนทั้งในด้านวิชาชีพ	๑.๑๐๑	๓	๐.๓๖๗	๑.๓๓๑	๐.๒๖๖
๗) ครูยอมรับและศรัทธาในวิชาชีพครู	๑.๐๗๒	๓	๐.๓๕๗	๑.๔๐๐	๐.๒๔๕
๘) ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์	๑.๐๗๒	๓	๐.๓๕๗	๑.๔๐๐	๐.๒๔๕
๙) ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ	๐.๕๘๐	๓	๐.๑๙๓	๐.๗๔๓	๐.๕๒๘
รวม	๔๓.๗๔๗	๑๖๙	-	-	-

นัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู เปรียบเทียบตามอายุ โดยภาพรวม พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะจรรยาบรรณวิชาชีพครูที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๙ ผลการศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อ
คุณลักษณะจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยภาพรวม ตามวุฒิการศึกษา

ความแปรปรวนระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	ss	df	ms	f	Sig
๑) ครูต้องรักและเมตตาศิษย์	๐.๖๔๓	๒	๐.๓๒๒	๑.๑๓๗	๐.๓๒๓
๒) ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้	๐.๓๐๘	๒	๐.๑๕๔	๐.๕๗๔	๐.๕๖๕
๓) ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบ อย่างที่ดีแก่ศิษย์	๐.๓๙๕	๒	๐.๑๙๘	๐.๗๔๖	๐.๔๗๖
๔) ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ ต่อความเจริญ	๐.๖๙๕	๒	๐.๓๓๐	๑.๐๙๒	๐.๓๓๘
๕) ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็น อามิสสินจ้าง	๐.๒๐๐	๒	๐.๑๐๐	๐.๓๒๖	๐.๗๒๒
๖) ครูย่อมพัฒนาตนทั้งในด้านวิชาชีพ	๐.๐๘๕	๒	๐.๐๔๓	๐.๑๕๒	๐.๘๕๙
๗) ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู	.๐๘๕	๒	๐.๐๔๓	๐.๑๕๒	๐.๘๕๙
๘) ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชน ในทางสร้างสรรค์	๐.๑๕๘	๒	๐.๐๗๙	๐.๓๐๔	๐.๗๓๘
๙) ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ	๐.๑๓๙	๒	๐.๐๗๐	๐.๒๖๗	๐.๗๖๖
รวม	๔๓.๔๕๕	๑๖๙	-	-	-

นัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารและครูที่มีต่อ
คุณลักษณะตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยภาพรวม ตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้บริหาร
และครูมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูไม่แตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๐ ผลการศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยภาพรวม เปรียบเทียบประสบการณ์ทำงาน

ความแปรปรวนระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	ss	df	ms	f	Sig
๑) ครูต้องรักและเมตตาศิษย์	๓.๘๙๔	๒	๑.๙๔๗	๗.๓๙๔	๐.๐๐๑
๒) ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้	๐.๐๙๘	๒	๐.๐๔๙	๐.๑๙๑	๐.๘๓๕
๓) ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์	๒.๗๐๑	๒	๑.๓๕๑	๕.๓๙๑	๐.๐๐๕
๔) ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ	๑.๘๙๘	๒	.๙๔๙	๓.๒๒๒	๐.๐๔๒
๕) ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง	๐.๘๕๐	๒	๐.๔๒๕	๑.๔๐๖	๐.๒๔๘
๖) ครูย่อมพัฒนาตนทั้งในด้านวิชาชีพ	๒.๑๙๗	๒	๑.๐๙๘	๔.๑๐๓	๐.๐๑๘
๗) ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู	๑.๑๔๖	๒	๐.๕๗๓	๒.๒๖๗	๐.๑๐๗
๘) ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์	๑.๑๔๙	๒	๐.๕๗๔	๒.๒๖๗	๐.๑๐๗
๙) ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ	๑.๑๐๕	๒	๐.๕๕๒	๒.๑๖๔	๐.๑๑๘
รวม	๔๓.๗๔๗	๑๖๙			

นัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า ผลการเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นผู้บริหารและครูต่อคุณลักษณะตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูเปรียบเทียบตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมพบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๑ ผลการศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารและครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู รายคู่ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

แหล่งข้อมูลความแปรปรวน	ประสบการณ์ทำงาน		
	น้อยกว่า ๑๐ ปี	น้อย	มากกว่า ๒๑ ปี
ครูรักและเมตตาศิษย์	๐.๑๗๐	๐.๑๗๐	๐.๓๗๗*
ครูอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้	๐.๑๗๐	๐.๑๗๐	๐.๒๐๘*
ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์	๐.๑๗๐	๐.๑๗๐	๐.๒๐๘*
ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ	๐.๑๔๕	๐.๑๔๕	๐.๒๕๙*
ครูไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง	๐.๑๒๔	๐.๑๒๔	๐.๓๑๕*
ครูยอมพัฒนาตนทั้งในด้านวิชาชีพ	๐.๒๘๐	๐.๒๘๐	๐.๒๘๒*
ครูรักและศรัทธาในด้านวิชาชีพ	๐.๑๔๕	๐.๑๔๕	๐.๑๑๔
ครูช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์	๐.๓๗๗	๐.๓๗๗	๐.๒๐๘*
ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ	๐.๒๘๐	๐.๒๘๐	๐.๒๘๒*

*นัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า ผลการเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนมากมีประสบการณ์ทำงานระหว่างน้อยกว่า ๑๐ ปี มีความคิดเห็นต่อ ครูรักและเมตตาศิษย์, ครูอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้, ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์, ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ, ครูไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง, ครูยอมพัฒนาตนทั้งในด้านวิชาชีพ, ครูช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์, ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ ที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ และผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า ๒๑ ปี มีความคิดเห็นต่อครูรักและศรัทธาในด้านวิชาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

ตอนที่ ๔ ผลการศึกษาข้อมูลเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตาม จรรยาบรรณวิชาชีพครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณ
วิชาชีพครู มีดังนี้

๑. ครูต้องรักและเมตตาศิษย์

ควรมีกิจกรรมส่งเสริมความรักและความเมตตาระหว่างศิษย์กับครูระหว่าง
เรียนชั้นเรียนและนอกชั้นการเรียน

ควรมีแนวทางการพัฒนาของศิษย์แต่ละคนและทุกคนตามความถนัด ความ
สนใจของศิษย์ทางสร้างสรรค์ตามสภาพปัญหาความต้องการและศักยภาพของศิษย์

๒. ครูต้องอบรม สั่งสอนฝึกฝน สร้างเสริมความรู้

ควรมีการจัดฝึกอบรม คุณธรรม จริยธรรมแก่ครูในระดับสถานศึกษาเพิ่ม
ประสบการณ์และควรมีแนวทางส่งเสริมความรู้ทางวิชาการด้านการอบรม ฝึกฝน

๓. ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์

ควรมีโครงการจัดอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่ครูเพื่อครูนำไปปฏิบัติตน
ทั้งทางกาย วาจาและใจ ให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์เพื่อนำเป็นแบบอย่างต่อไป

๔. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ

การละเว้นการกระทำที่ทำให้ศิษย์เกิดความกระทบกระเทือนต่อจิตใจ
สติปัญญา อารมณ์ของศิษย์ เช่น ไม่นำปมด้อยของศิษย์มาล้อเลียนไม่ประจานศิษย์ ไม่
พุดจาหรือกระทำการใด ๆ ที่เป็นการซ้ำเติมปัญหาหรือข้อบกพร่องของศิษย์ เช่น ไม่ทำ
ร้ายร่างกายศิษย์ ไม่ลงโทษศิษย์เกินกว่าระเบียบกำหนด ไม่ใช้ศิษย์ทำงานเกินกำลัง
ความสามารถ และไม่ตัดสินคำตอบถูกผิดโดยยึดคำตอบของครู

๕. ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง

ไม่ควรแสวงหาประโยชน์จากศิษย์ไม่ใช่ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการ
หาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ ที่จะได้มาซึ่งผลตอบแทนเกินสิทธิที่พึงได้จากการปฏิบัติ
หน้าที่ในความรับผิดชอบ เช่น ไม่หารายได้จากการนำสินค้านำมาขายให้ศิษย์ ไม่ตัดสินผลงาน
หรือผลการเรียน โดยมีสิ่งแลกเปลี่ยนไม่บังคับหรือสร้างเงื่อนไขให้ศิษย์มาเรียนพิเศษเพื่อ
หารายได้ เป็นต้น

๖. ครูย่อมพัฒนาตน ทั้งในด้านวิชาชีพ

ควรจัดโครงการฝึกพัฒนาการวิชาชีพให้ครูมีคิดริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวกับวิชาชีพอยู่เสมอ เช่น ฟังการบรรยายหรืออภิปรายทางวิชาการ มีความทันสมัยทันเหตุการณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ กำหนดเป้าหมาย แนวทางพัฒนาตนเองและวิชาชีพทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การอาชีพ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ประกอบการเรียนการสอน

๗. ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู

มีความภูมิใจในความเป็นครูและรักและศรัทธาในวิชาชีพ และเข้าเป็นสมาชิกองค์กรวิชาชีพครู เช่น ปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อกำหนดขององค์กรร่วมกิจกรรมที่องค์กรจัดขึ้น เป็นต้น

๘. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์

การให้ความร่วมมือและช่วยเหลือแก่เพื่อนครูตามโอกาสอย่างเหมาะสมรวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน โดยการให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางวิธีการปฏิบัติตนปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพงานทางวิชาการ เช่น การผลิตสื่อการเรียนการสอน

๙. ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ

มีการรวบรวมข้อมูลด้านวัฒนธรรมที่เหมาะสมใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น เชิญบุคคลในท้องถิ่นเป็นวิทยากร นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้จัดการเรียนการสอนนำศิษย์ไปศึกษาในแหล่งวิทยาการชุมชน การวางแผน และดำเนินการเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรม เป็นต้น

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู : กรณีศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ๙ ด้าน ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ จากปัจจัยด้านตัวแปรทั้งหมด ๙ ด้าน คือ ๑) ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ ๒) ครูต้องอบรม สั่งสอนฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ๓) ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ๔) ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ ๕) ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง ๖) ครูย่อมพัฒนาตน ทั้งในด้านวิชาชีพ ๗) ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู ๘) ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์ ๙) ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยเป็นผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาและผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ ๑ ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้บริหารและครูผู้สอน

ตอนที่ ๒ ผลการศึกษาคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ตอนที่ ๓ ผลการศึกษาข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู แต่ละด้านและรายชื่อโดยภาพรวม จำแนกตามเพศ หาค่าความแปรปรวนทางเดียว One-Way ANOVA

ตอนที่ ๔ การศึกษาข้อเสนอแนะคุณลักษณะจรรยาบรรณวิชาชีพครู

๕.๑ สรุปผลการศึกษา

ตอนที่ ๑ ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้บริหารและครูผู้สอน

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู : กรณีศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง ๓ โรงเรียน มีผลการวิเคราะห์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนมากเป็นหญิง จำนวน ๑๑๗ คน คิดเป็น ร้อยละ ๖๘.๘ และรองลงมา เป็นชาย จำนวน ๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๒, ผู้บริหารและครูส่วนมากมีอายุระหว่าง ๒๕-๓๕ ปี จำนวน ๗๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๔, รองลงมา มีอายุระหว่าง ๓๖-๔๐ ปี จำนวน ๒๔ คน คิดเป็น ร้อยละ ๒๔.๑, อายุระหว่าง ๑๖ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๕.๐, อายุระหว่าง ๔๖ ปีขึ้นไป จำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๖, น้อยสุดมีอายุระหว่าง ๔๕- ๔๕ ปี จำนวน ๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๙, ผู้บริหารและครูส่วนมากมีวุฒิการศึกษา

ระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๙, และรองลงมาปริญญาโทจำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๙ และอนุปริญญา จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๒, ผู้บริหาร และครูส่วนมากมีตำแหน่งหน้าที่ทางการบริหาร จำนวน ๑๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๒, และ ผู้บริหารและครูส่วนมากมีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่าอยู่ระหว่าง ๑๐ ปี จำนวน ๗๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๘, รองลงมามากกว่า ๒๑ ปี จำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๙,

ตอนที่ ๒ ผลการศึกษาคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นคุณลักษณะจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยภาพรวม ทั้ง ๙ ด้าน อยู่ในระดับมาก พบว่า มี ๑ ข้อผู้บริหารและครูมีการอบรมสั่งสอน ฝึกฝนสร้างเสริมความรู้, อยู่ในระดับมากที่สุด และรองลงมา ทุกข้อ อยู่ในระดับมาก ครูรัก และเมตตาศิษย์ ครูไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญและครูไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างและข้อที่มีค่าระดับความเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ตามลำดับ

ผลการศึกษาข้อมูลความคิดเห็นผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ทั้ง ๙ ด้าน มีดังนี้

๑) ด้านครูต้องรักและเมตตาศิษย์ พบว่า ผู้บริหารครูควรสร้างความรู้สึที่ดีเป็นที่ไว้วางใจแก่ศิษย์ทุกคนได้ในทางสร้างสรรค์ตามสภาพปัญหาความต้องการและศักยภาพของศิษย์ทุกคนมาการแสดงผลงานของศิษย์ทุกคนทั้งในและนอกได้นำเสนอแนะแนวทางการพัฒนาของศิษย์แต่ละคนและทุกคนตามความถนัด ความสนใจและศักยภาพของศิษย์ ตามลำดับ

๒) ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ พบว่า ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศิษย์อย่างมุ่งมั่นและตั้งใจฝึกฝนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศิษย์อย่างเต็มศักยภาพเพื่อพัฒนาศิษย์ด้วยความบริสุทธิ์ใจและประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ตามลำดับ

๓) ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ พบว่า ครูไม่กระทำให้ศิษย์เกิดความท้อท้อกระเทือนต่อจิตใจ อารมณ์แก่ของศิษย์ ปฏิบัติตนให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดีอยู่เสมอ พุดจาสุภาพสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับศิษย์และสังคมและตระหนักว่าพฤติกรรมกรรมการแสดงออกของครูมีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมของศิษย์อยู่เสมอ ตามลำดับ

๔) ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิบัติยกย่องต่อความเจริญ พบว่า ครูละเว้นการกระทำที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของศิษย์ ครูต้องพัฒนาการทางสติปัญญา อารมณ์ จิตใจ สังคมของศิษย์ ครูไม่กระทำตนเป็นปฏิบัติยกย่องต่อความเจริญทางกายสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ ตามลำดับ

๕) ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง พบว่า ครูไม่ตัดสินผลงานหรือผลการเรียนโดยมีสิ่งแลกเปลี่ยน ไม่บังคับหรือสร้างเงื่อนไขให้ศิษย์เพื่อหารายได้ด้วยอามิสสินจ้างหรือผลประโยชน์อันมิควรจากศิษย์ ต้องไม่ใช่ศิษย์เป็นเครื่องมือหาประโยชน์ให้กับตนโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ขนบธรรมเนียม ประเพณีหรือความรู้สึกของสังคมตามลำดับ

๖) ครูย่อมพัฒนาตนทั้งในด้านวิชาชีพ พบว่า ครูมีความรอบรู้ ทันสมัย ทันเหตุการณ์สามารถนำมาวิเคราะห์กำหนดเป้าหมายพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ติดตามข่าวสารเหตุการณ์ด้านการเมืองเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษาอยู่เสมอแสดงออกทางกาย วาจา และใจ อย่างสง่างามเหมาะสมกับกาลเทศะใส่ใจการศึกษาค้นคว้าคิดริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับวิชาชีพเสมอ ตามลำดับ

๗) ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู พบว่า ครูยกย่องชมเชยเพื่อนครูที่ประสบผลสำเร็จเกี่ยวกับการสอน เป็นสมาชิกองค์กรวิชาชีพครูและสนับสนุนหรือเข้าร่วมหรือเป็นผู้นำในกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครู เข้าใจเกี่ยวกับวงการวิชาชีพครูและชี้แจงทำความเข้าใจให้ถูกต้อง ครูเชื่อมั่น ชื่นชม ภูมิใจในความเป็นครูและองค์กรวิชาชีพครูว่ามีความสำคัญและจำเป็นต่อสังคม ตามลำดับ

๘) ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์ พบว่า ครูพึงช่วยเหลือให้ความช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ สิ่งของแก่เพื่อนครูตามโอกาสและความเหมาะสมเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนรวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำ แนวทางวิธีการปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนชุมชน ช่วยเหลือให้ความร่วมมือแนะนำปรึกษาแก่เพื่อนครูตามโอกาสและความเหมาะสม ตามลำดับ

๙) ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ พบว่า ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการส่งเสริมเผยแพร่และร่วมกิจกรรมทางประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนอย่างสม่ำเสมอประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการเลือกสรรภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมที่เหมาะสมใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นผู้นำในการวางแผนดำเนินการเพื่ออนุรักษ์ ตามลำดับ

ตอนที่ ๓ ผลการศึกษาข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารและครูต่อคุณลักษณะจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยภาพรวม จำแนกตามเพศ มีดังนี้

๑. วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพโดยภาพรวมทั้ง ๙ ด้าน เปรียบเทียบตามเพศ ที่ครูรักและเมตตาศิษย์ / ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ / ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ / ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ / ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง / ครูย่อมพัฒนาตน ทั้งในด้านวิชาชีพ / ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู / ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์ / ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ พบว่า ผู้บริหารและครูมีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

๒. วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพโดยภาพรวมทั้ง ๙ ด้าน เปรียบเทียบตามตำแหน่งหน้าที่ ที่ครูรักและเมตตาศิษย์ / ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ / ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ / ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ / ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง / ครูย่อมพัฒนาตน ทั้งในด้านวิชาชีพ / ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู / ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์ / ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ พบว่า ผู้บริหารและครูมีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

๓. วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพโดยภาพรวมทั้ง ๙ ด้าน เปรียบเทียบตามอายุ ที่ครูรักและเมตตาศิษย์ / ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ / ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ / ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ / ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง / ครูย่อมพัฒนาตน ทั้งในด้านวิชาชีพ / ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู / ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์ / ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ พบว่า ผู้บริหารและครูมีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

๔. วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพโดยภาพรวมทั้ง ๙ ด้าน เปรียบเทียบตามวุฒิการศึกษา ที่ครูรักและเมตตาศิษย์ / ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ / ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ / ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ / ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง / ครูย่อมพัฒนาตน ทั้งในด้านวิชาชีพ / ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู / ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์ / ครูพึงประพฤติ

ปฏิบัติตนเป็นผู้นำ พบว่า ผู้บริหารและครูมีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

๕. วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตาม จรรยาบรรณวิชาชีพโดยภาพรวมทั้ง ๙ ด้าน เปรียบเทียบประสบการณ์ทำงานที่ครูรักและ เมตตาศิษย์ / ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ / ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็น แบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ / ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ / ครูต้องไม่แสวงหา ประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง / ครูย่อมพัฒนาตน ทั้งในด้านวิชาชีพ / ครูย่อมรักและศรัทธา ในวิชาชีพครู / ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์ / ครูพึงประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำ พบว่า ผู้บริหารและครูมีความเห็นที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ ๐.๐๕

๖. วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตาม จรรยาบรรณวิชาชีพ รายข้อ ด้านประสบการณ์ทำงาน ที่ครูรักและเมตตาศิษย์ ครูต้อง ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความ เจริญ ครูย่อมพัฒนาตนทั้งในด้านวิชาชีพและครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทาง สร้างสรรค์ พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ สอดคล้องกับ เจลีย์ว บุรีภักดี และคณะ ศึกษาเรื่องลักษณะวิชาชีพของที่ดีของครู ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ดีต้องมีความรู้ มีการค้นคว้าหาความรู้ และนำความรู้ไปใช้ให้ก่อ ประโยชน์อยู่เสมอ สอนดี สามารถใช้ภาษาไทยได้ดี มีเทคนิคในการโน้มน้าวจิตใจคนและ สามารถประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างได้ไม่เพียงแต่พูดอย่างเดียว สุขภาพดี รู้จักป้องกัน โรคติดต่อ งดเว้นสิ่งเสพติดทั้งปวง ไม่เสเพล และรู้จักรักษาอารมณ์ให้มั่นคง ประพฤติดี มีความซื่อสัตย์เที่ยงธรรม มีเมตตา ขยัน อดทน และมีน้ำใจเป็นประชาธิปไตย มีเหตุผล กล้า พุดกล้าทำ กล้าเผชิญกับความจริง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

ตอนที่ ๔ ผลการศึกษาข้อเสนอแนะคุณลักษณะจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของครู ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีดังนี้

๑. ครูทุกคนรักและเมตตาศิษย์และทางสถานศึกษาควรการจัดกิจกรรมรักและความ เมตตาระหว่างศิษย์กับครูระหว่างเรียนชั้นเรียนและนอกชั้นการเรียน

๒. ครูมีการอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ ครูอยากให้นักเรียนที่เกี่ยวกับ
กับการศึกษามีการจัดฝึกอบรมทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม แก่ผู้บริหารและครู

๓. ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรถือว่าการ
แสดงกิริยามารยาทออกมาทั้งทางกาย วาจาและใจ ให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์เพื่อนำเป็น
แบบอย่างต่อไป

๔. ครูกระทำตนเองที่มีความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพตนเอง

๕. ครูไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างกับวิชาชีพครู จะทำสิ่งใดของ
คำหนึ่งถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

๖. ครูมีการพัฒนาตนทั้งในด้านวิชาชีพ ผู้บริหารและครูอยากให้นักเรียนที่เกี่ยวกับ
การการศึกษาจัดพัฒนาคุณภาพด้านวิชาชีพของครู

๗. ครูมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพเสมอ

๘. ครูมีการช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์เวลาเพื่อนครูมีความ
เดือดร้อนอยากให้มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันทั้งชุมชนทางสร้างสรรค์

๙. ครูควรมีการประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำด้านพัฒนาอย่างมีความสร้างสรรค์

๕.๒ การอภิปรายผล

ผลการศึกษา เรื่อง คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู : กรณีศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง ๙ ด้าน ผู้วิจัยใช้
แบบสอบถามรวบรวมข้อมูลและข้อเสนอแนะจากผู้บริหารและครู ตลอดถึงปัจจัยทาง
การศึกษาด้านตัวแปรทั้งหมด ๙ ด้าน ผลการอภิปรายมีดังนี้

๕.๒.๑ ด้านข้อมูลพื้นฐาน

ผลการอภิปรายข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพ
ครูตามคุณลักษณะของผู้บริหารและครู พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนมากเป็นเพศหญิง อายุ
ผู้บริหารและครูมีอายุ ๒๕- ๓๕ ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโทและ
อนุปริญญา ด้านตำแหน่งหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนด้านประสบการณ์ทำงาน
ผู้บริหารและครูผู้มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า ๑๐ ปี ในแต่ละสถานที่หรือโรงเรียน
ตามลำดับ

๕.๒.๒ คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

ผลการอภิปรายคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูมีประเด็นที่น่าสนใจ อภิปราย ทั้ง ๙ ด้าน ดังนี้

ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ คือ ครูต้องมีรักเมตตาต่อศิษย์ทุกคนเพื่อสร้างความรู้สึกที่ดีเป็นที่ไว้วางใจแก่ศิษย์ทุกคนได้ในทางสร้างสรรค์และศิษย์ทุกคนทั้งต่อหน้าและลับหลังศิษย์ควรแนวทางการพัฒนาของศิษย์แต่ละคนตามความถนัด ความสนใจตามศักยภาพ

ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ คือ ครูต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศิษย์อย่างมุ่งมั่นและตั้งใจอบรมสั่งสอนพัฒนาศิษย์อย่างเต็มศักยภาพเพื่อให้ศิษย์ได้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นเด็กดีต่อการดำรงชีวิตประจำวัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับ **สุพล วังสินธ์** ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาประมาณ ๔,๐๐๐ คน ถึงลักษณะของครูที่ชอบมากที่สุดและครูที่ชอบน้อยที่สุด พบว่า ครูที่ชอบมากกว่าที่สุด คือ ครูที่เต็มใจช่วยเหลือในเรื่องการเรียน ร่าเริง มีความสุข มีความเป็นมิตร เป็นกันเองกับนักเรียน สนใจและเข้าใจในตัวนักเรียน ส่วนครูที่นักเรียนชอบน้อยที่สุด คือ ครูที่ดุ ไม่ค่อยยิ้ม อารมณ์เสื่อง่าย ขี้บ่น จุกจิก ไม่สนใจช่วยเหลือในเรื่องการเรียนเลือกที่รักมักที่ชัง ลำเอียง ไม่ยุติธรรม ชอบบังคับ วางอำนาจ ไม่สนใจและไม่รู้จักนักเรียนของตนเอง

ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ คือ ครูต้องไม่กระทำให้ศิษย์เกิดความกระเทาะกระเทือนต่อจิตใจ อารมณ์แก่ของศิษย์ ต้องปฏิบัติตนให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพ ที่ดีอยู่เสมอ พุดจาสุภาพและสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับศิษย์และต้องตระหนักว่าพฤติกรรมกรรมการแสดงออกของครูมีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมตนเอง

ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ คือ ครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีและต้องละเว้นการกระทำที่ก่ออันตรายต่อสุขภาพของศิษย์ และครูต้องมีการพัฒนาการทางสติปัญญา อารมณ์ จิตใจต่อศิษย์หรือเพื่อนครูและตนเองให้เกิดความเสื่อมเสียได้

ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง คือ ในการจัดการเรียนการสอนหรือกิจกรรมใด ๆ ครูต้องเต็มใจกระทำโดยมิได้หวังสิ่งอื่นใดแลกเปลี่ยนต้องไม่บังคับหรือสร้างเงื่อนไขให้ศิษย์เพื่อหารายได้ในทางที่เป็นอามิสสินจ้างหรือผลประโยชน์อันมิควร

จากศิษย์ ให้กับตนโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือความรู้สึกของสังคม

ครูย่อมพัฒนาตน ทั้งในด้านวิชาชีพ คือ ครูต้องมีการพัฒนาความรู้ความสามารถตนเองอยู่เสมอทั้งด้านประสบผลสำเร็จเกี่ยวกับการสอนการเข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์กรวิชาชีพครูและสนับสนุนหรือเข้าร่วมหรือเป็นผู้นำในกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครูเกี่ยวกับวงการวิชาชีพมีความเชื่อมั่นและภูมิใจในความเป็นครู ซึ่งสอดคล้องกับ จิระวัฒน์ ตันสกุล ได้วิจัยเรื่อง “การวิจัยและพัฒนาโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู คณะครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี” มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างมาตรฐานของโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู จัดทำแผนกลยุทธ์และดำเนินการพัฒนาครูและโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานของโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดย คณะครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โรงเรียนวชิรธรรมโศภิต และโรงเรียนบ้านหนองคาง ผลการวิจัยได้มาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู จำนวน ๒๔ มาตรฐาน ประกอบด้วยมาตรฐานด้านปัจจัย ๑๔ มาตรฐาน เกี่ยวกับความรู้ความสามารถและคุณลักษณะของครู ความรู้ความสามารถของผู้บริหาร องค์กรสังคมและศักยภาพของสถานศึกษาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มาตรฐานด้านกระบวนการ ๘ มาตรฐาน เกี่ยวกับโครงสร้างและการบริหารงาน ระบบบริหารงานบุคคล ระบบบริหารจัดการสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษา ระบบการเรียนการสอน ชุมชนสัมพันธ์ การประสานสัมพันธ์กับสถาบันผลิตครู และระบบประกันคุณภาพการศึกษา และมาตรฐานด้านผลผลิต ๒ มาตรฐาน เกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิตครูครุศาสตรบัณฑิต ๕ ปี และองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพครู

ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู คือ ครูควรรักและมีความศรัทธาในอาชีพของตนเอง ยกย่องชมเชยเพื่อนครูที่ประสบผลสำเร็จเกี่ยวกับการสอนและสนับสนุนหรือเข้าร่วมหรือเป็นผู้นำในกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครู มีความเชื่อมั่น ภูมิใจในความเป็นครูและองค์กรวิชาชีพครูที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อสังคม

ครูพึงช่วยเหลือเพื่อนครูและชุมชนในทางสร้าง คือ ครูพึงช่วยเหลือเพื่อนครูตามโอกาสและความเหมาะสมเมื่อเพื่อนครูประสบด้านปัญหาต่าง ๆ ด้าน การสอนและคอยให้คำแนะนำเพื่อนครูในทางที่สร้างสรรค์ตามโอกาสและเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนรวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำ แนวทางวิธีการปฏิบัติตน ปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนชุมชนในโอกาสที่ชุมชนมีกิจกรรมในชุมชนเพื่อแสดงออกถึงการมีน้ำใจ

ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ คือ เป็นนำในการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้นำในการส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ด้านคุณลักษณะที่ดีของครูด้านการผู้นำด้านจิตวิญญาณที่ให้ออกมาเป็นทางบวก และเข้าร่วมกิจกรรมทางประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เลือกสรรภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมที่เหมาะสมใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนและประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการวางแผนดำเนินการเพื่ออนุรักษ์ต่อไป ซึ่งมีความสอดคล้องกับ **สุมาลี จุลโพธิ์** ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้นิเทศที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครูผู้สอนในจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามในด้านความรู้ ด้านทักษะความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการเป็นผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม และจริยธรรม ปรากฏดังนี้ ด้านความรู้ผู้นิเทศควรมีความรู้ความเข้าใจหลักการของหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร หลักวิธีการสอน และกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านทักษะความสามารถ สามารถให้คำแนะนำปรึกษา มีมนุษยสัมพันธ์ พบว่าผู้นิเทศควรมีกิริยาจาณาเชื่อถือ ด้านการเป็นผู้นำมีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานสูง ด้านบุคลิกภาพมีความขยันขันแข็งกระตือรือร้นในการทำงาน ด้านคุณธรรมจริยธรรม ผู้นิเทศควรรักษาความลับของทางราชการและของผู้อื่น

๕.๒.๓ เปรียบเทียบคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

ผลการอภิปรายความคิดเห็นผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพโดยภาพรวมทั้ง ๙ ด้าน พบว่า ผู้บริหารและครูปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ครูรักและเมตตาศิษย์ มีการจัดอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ไม่กระทำตนเป็นปฏิบัติยกต่อความเจริญไม่ควรแสวงหาประโยชน์อันมิชอบ มีการพัฒนาตนทั้งในด้านวิชาชีพ/ครูรักและศรัทธาในวิชาชีพครูคอยช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์และนำความรู้ไปใช้ให้ก่อประโยชน์อยู่เสมอ มีเทคนิคในการโน้มน้าวจิตใจคนและสามารถประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างได้ไม่เพียงแต่พูดอย่างเดียว สุขภาพดี มีความซื่อสัตย์เที่ยงธรรมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

๕.๒.๔ แนวทางพัฒนาคุณลักษณะจรรยาบรรณวิชาชีพ มีดังนี้

๑) ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ คือ มีกิจกรรมส่งเสริมความรักและความเมตตาระหว่างศิษย์กับครูระหว่างเรียนชั้นเรียนและนอกชั้นการเรียนมีแนวทางการพัฒนา

ศิษย์แต่ละคนและทุกคนตามความถนัด ความสนใจของศิษย์ทางสร้างสรรค์ตามสภาพ ปัญหาความต้องการและศักยภาพของศิษย์

๒. ครูต้องอบรม สั่งสอนฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ คือ จัดฝึกอบรม คุณธรรม จริยธรรมแก่ครูในระดับสถานศึกษาเพิ่มประสบการณ์และควรมีแนวทางส่งเสริม ความรู้ทางวิชาการด้านการอบรม ฝึกฝน

๓. ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ คือ จัดโครงการ อบรมด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่ครูเพื่อครูนำไปปฏิบัติตนทั้งทางกาย วาจาและใจ ให้เป็น แบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์เพื่อนำเป็นแบบอย่างต่อไป

๔. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ คือ ละเว้นการ กระทำที่ทำให้ศิษย์เกิดความกระทบกระเทือนต่อจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ของศิษย์ เช่น ไม่นำปมด้อยของศิษย์มาล้อเลียนไม่ประจานศิษย์ ไม่พูดจาหรือกระทำการใด ๆ ที่เป็นการ ซ้ำเติมปัญหาหรือข้อบกพร่องของศิษย์ เช่น ไม่ทำร้ายร่างกายศิษย์ ไม่ลงโทษศิษย์เกิน กวาระเบียบกำหนด ไม่ใช่ศิษย์ทำงานเกินกำลังความสามารถ และไม่ตัดสินคำตอบถูกผิด โดยยึดคำตอบของครู

๕. ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง คือไม่หาประโยชน์ จากศิษย์โดยมิชอบที่จะได้มาซึ่งผลตอบแทนเกินสิทธิที่พึงได้จากการปฏิบัติหน้าที่ในความ รับผิดชอบ เช่น ไม่หารายได้จากการนำสินค้ามาขายให้ศิษย์ ไม่ตัดสินผลงานหรือผลการ เรียน โดยมีสิ่งแลกเปลี่ยนไม่บังคับหรือสร้างเงื่อนไขให้ศิษย์มาเรียนพิเศษเพื่อหารายได้

๖. ครูย่อมพัฒนาตน ทั้งในด้านวิชาชีพ คือ จัดโครงการฝึกพัฒนาการ วิชาชีพให้ครูมีคิดริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับวิชาชีพอยู่เสมอ เช่น ฟังการ บรรยายหรืออภิปรายทางวิชาการ มีความทันสมัย ทันเหตุการณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ กำหนดเป้าหมาย แนวทางพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทาง เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ประกอบการเรียนการสอน

๗. ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู คือ ภูมิใจ รักและศรัทธาใน วิชาชีพครู เข้าเป็นสมาชิกองค์กรวิชาชีพครู เช่น ปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อกำหนดขององค์กร ร่วมกิจกรรมที่องค์กรจัดขึ้น

๘. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์ คือ ร่วมมือ และช่วยเหลือแก่เพื่อนครูตามโอกาสอย่างเหมาะสม รวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน โดยการให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางวิธีการปฏิบัติตน ปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพงาน ทางวิชาการ เช่น การผลิตสื่อการเรียนการสอน

๙. ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ คือ มีการรวบรวมข้อมูลด้านวัฒนธรรมที่เหมาะสมใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น เชิญบุคคลในท้องถิ่นเป็นวิทยากร นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้จัดการเรียนการสอนนำศิษย์ไปศึกษาในแหล่งวิทยาการชุมชน การวางแผน และดำเนินการเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรม

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะเป็นเชิงนโยบาย

๑) มีนโยบายและมีงบประมาณส่งเสริมครูการวิจัยด้านวิชาชีพครูเจาะด้านให้ครูมีจรรยาบรรณมากกว่านี้

๒) มีการพัฒนาระดับบุคลากรครูให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านต่าง ๆ ทุกองค์กรวิชาชีพให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

๓) มีการระบบการประกันคุณภาพวิชาครูและการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านต่าง ๆ

๔) มีแนวทางการส่งเสริมด้านวิชาชีพ มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนทำประชาพิจารณ์เพื่อให้ข้อมูลด้านการมีจรรยาบรรณในวิชาชีพครูหรือการสร้างแรงจูงใจ

๕) จัดกิจกรรมจัดอบรมส่งเสริมศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมให้ครูมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑) ศึกษาด้านการส่งเสริมคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูเพื่อให้ได้ทราบข้อมูลเชิงลึกและมีประสิทธิผลมากขึ้น

๒) ศึกษาการพัฒนาระบบการประกันคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูเพื่อเปรียบเทียบด้านคุณธรรม จริยธรรม เกี่ยวกับวิชาชีพครู

๓) ศึกษากระบวนการติดตามและประเมินผลด้านมีประสิทธิผลด้านจรรยาบรรณวิชาชีพครู

๔) ศึกษาพฤติกรรมกรรมด้านศีลธรรม คุณธรรมและจริยธรรมวิชาชีพครู

บรรณานุกรม

ภาษาไทย :

ข. ข้อมูลทฤษฎีภูมิ

(๑) หนังสือ :

กมลรัตน์ หล้าสูงรังษ์. **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการแนะแนว
และจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. ๒๕๒๓

เจลีเยว บุรีภักดี, **ลักษณะครูดี**. กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู
กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๒๐.

ชาญชัย อาจिनสมอาจารย์. **ครูและอาชีพของครู**. ประชาศึกษา, ๔๕.(๙), ๓๔-๔๐.

ถวิล มาตรเลี่ยม. **คุณภาพกับคุณภาพการสอน**. วารสารวิชาการ, ๒ (๔), ๒-๘ : ๔-๖.

ทิตนา แคมมณี. **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด. ๒๕.

ปราชญา กล้าผจญ. **คุณธรรมจริยธรรมผู้นำรัฐ**. กรุงเทพมหานคร: ก.พลการพิมพ์

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต), **ธรรมนุญชีวิต**, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬา
ลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖

พรรณณี ช. เจนจิต, **การจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางหัวใจของ
การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน**, ๒๕๔๓.

พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์, **จรรยาบรรณวิชาชีพครู, สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, แบบ
แผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครู พ.ศ. ๒๕๓๙**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๑.

ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ , **การกวตวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย.
รายงานการวิจัย. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ๒๕๔๕.**

เฟียน ไชยสร. **การวัดผลทางจิตพิสัย**, วารสารผลและวิจัยการศึกษา. ๖ (๑), ๑๗-๓๐.

ยนต์ ชุ่มจิต. **ความเป็นครู**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๔.

วารินทร์ รัตมีพรหม. **การออกแบบและพัฒนาระบบการสอน**. กรุงเทพมหานคร :
ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๒.

วิรัตน์ ไวยกุล, **หลักการเรียนรู้ของเด็กประถมศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์ :**

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๗.

โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง: ๙๗๓ หมู่ ๘ ซอย วัดด่านสำโรง ถนนสุขุมวิท ตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ๔หมู่ ๒ ถ.สุขุมวิท ต.บางปูใหม่ อ.เมืองสมุทรปราการ จ.สมุทรปราการ ๑๐๒๘๐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต ๖ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, สมหวัง พันธะลี. **การจัดการเรียนการสอนที่เห็นนักเรียนเป็นศูนย์กลางหัวใจของการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน.** วิทยากร, ๙๗(๖-๘), ๗๙-๘๐.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. **อ้างในเอกสารคัด ดง** ตระกูล. **เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา. ข้าราชการครู.** ๑๙(๑), ๒-๑๗, ๒๕๔๑.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.**

๒๕๔๒. และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๕๔.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. **แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครู พ.ศ. ๒๕๓๙.**

กรุงเทพมหานคร : คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๐.

สุนน อมรวิวัฒน์. **คุณธรรมและคุณลักษณะความเป็นครูในสังคมข่าวสาร,**

คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๓๔.

_____ **สมบัติทิพย์ของการศึกษาไทย.** กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

๒๕๓๕.

สุรางค์ ไคว้ตระกูล. **จิตวิทยาการศึกษา,** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์

แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

เสริมศรี ไชยศร, **พื้นฐานการสอน.** เชียงใหม่ : ลานนาการพิมพ์, ๒๕๓๙.

(๒) วิทยานิพนธ์ :

จิระวัฒน์ ตันสกุล “การวิจัยและพัฒนาโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี” วิทยานิพนธ์. คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. ๒๕๔๔.

เฉลียว บุรีภักดี และคณะ, “ลักษณะวิชาชีพที่ค้ำของครู, กรุงเทพมหานคร : หน่วย
ศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๒๐

ทัศนีย์ สุภเมธี, “การเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครู และคุณลักษณะความเป็นครู
ของนักศึกษาในวิทยาลัยครูก่อนและหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
แบบเต็มรูป” วิทยานิพนธ์. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
๒๕๔๔.

วรรณวิทย์ รัตนสุทธิกุล, มาตรฐานวิชาชีพครูของครูสภา ที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอน
ของครูโรงเรียนประถม ศึกษาจังหวัดราชบุรี” วิทยานิพนธ์ :

มหาวิทยาลัยศิลปากร: ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, ๒๕๔๔.

สีหนาท โชตยาสีหนาท. “พฤติกรรมของครูผู้สอนตามความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียน
และนักเรียนในโรงเรียนพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย”.

การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย :

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๙.

ล้อม ไชยศร, อ่างในประโยชน์ จันทรโชติ. “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์. การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๒๐.

สุวรรณณี หาญกล้า, “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของครูกับการปฏิบัติ
กิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู สำนักงานอาชีวศึกษา
มหานคร” วิทยานิพนธ์. บริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๐.

สุมาลี จุลโพธิ์, “คุณลักษณะของผู้นิเทศที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครูผู้สอนในจังหวัด
เชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๓.

อรุณ กิ่งจันทร์ และสุธรรม จันทน์หอม. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๗.

(๓) ภาษาต่างประเทศ

<http://www.pirun.ku.ac.th>.

<http://www.kroobannok.com>.

http://www.edu.chula.ac.th/knowledge/rule/rule_2539.

<http://www.dhammathai.org/webboard/view.php?No=836>.

<http://www.mdsr.ac.th> E-mail: mdsr@mdsr.ac.th.

<http://www.edu.chula.ac.th/knowledge/rule/rule>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก (ก)
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

.....

คำชี้แจง แบบสอบถาม

๑. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อการศึกษาคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ อันจะเป็นประโยชน์ต่อครูที่สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้งยังสามารถใช้เป็นแนวทางแก้ไขปัญหา อุปสรรค ต่อจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

๒. ข้อมูลที่ได้ จะแปลผลการวิจัยในภาพรวม ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลท่านเป็นความลับและใช้ประโยชน์เฉพาะการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อท่านหรือหน่วยงานของท่าน แต่อย่างใด

๓. แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น ๓ ตอน ได้แก่

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามข้อเสนอแนะการศึกษาคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการเป็นอย่างดี จึงขอเจริญพรขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

พระปลัดไทรทอง สุขุมโม (เนียมมันคง)

พระนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๑

แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความตามสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

๑. เพศ

 ชาย หญิง

๒. อายุ

 ๒๕ - ๓๕ ปี ๓๖ - ๔๐ ปี ๔๑ - ๔๕ ปี ๔๖ ขึ้นไป

๓. วุฒิการศึกษา

 อนุปริญญา ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

๔. ตำแหน่งหน้าที่

 ผู้บริหาร ครูสอน

๕. ประสบการณ์ทำงาน

 น้อยกว่า ๕ ปี ๖ - ๑๐ ปี มากกว่า ๑๑ - ๒๑ ปี ๒๑ ปีขึ้นไป

ตอนที่ ๒

การศึกษาคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษา

อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู
ท่านปฏิบัติในระดับใด ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง โดยกำหนดระดับคะแนน ดังนี้

๕ หมายถึง ระดับมากที่สุด

๔ หมายถึง ระดับมาก

๓ หมายถึง ระดับปานกลาง

๒ หมายถึง ระดับน้อย

๑ หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	ระดับความคิดเห็น				
		๕	๔	๓	๒	๑
๑) ครูต้องรักและเมตตาศิษย์						
๑	ครูควรสร้างความรู้สึที่ดี เป็นที่ไว้วางใจแก่ศิษย์ทุก คน ได้					
๒	ครูควรตอบสนองข้อเสนอลและการกระทำของศิษย์ในทาง สร้างสรรค์ตามสภาพปัญหาความต้องการและศักยภาพ ของศิษย์ทุกคน					
๓	ครูควรเสนอแนะแนวทางการพัฒนาของศิษย์แต่ละคน และทุกคนตามความถนัด ความสนใจ และศักยภาพของ ศิษย์					
๔	ครูควรแสดงผลงานของศิษย์ทุกคนทั้งในและนอกได้					
๒) ครูต้องอบรม สั่งสอนฝึกฝน สร้างเสริมความรู้						
๕	ครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาศิษย์ อย่างมุ่งมั่นและตั้งใจ					
๖	ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์					
๗	ครูควรอบรม สั่งสอน ฝึกฝนและจัดกิจกรรมการเรียนการ สอน เพื่อพัฒนาศิษย์อย่างเต็มศักยภาพ					
๘	ครูต้องอบรม สั่งสอน ฝึกฝนและจัดกิจกรรมการเรียนการ สอนเพื่อพัฒนาศิษย์ด้วยความบริสุทธิ์ใจ					

ข้อที่	คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	ระดับความคิดเห็น				
		๕	๔	๓	๒	๑
๓) ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์						
๙	ครูต้องตระหนักว่าพฤติกรรมกรรมการแสดงออกของครูมีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมของศิษย์อยู่เสมอ					
๑๐	ครูต้องพุดจาสุภาพและสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับศิษย์และสังคม					
๑๑	ครูต้องปฏิบัติตนให้มีสุขภาพ และบุคลิกภาพที่ดีอยู่เสมอ					
๑๒	ครูต้องกระทำที่ทำให้ศิษย์เกิดความกระตือรือร้นต่อจิตใจ และอารมณ์แก่ของศิษย์					
๔) ครูไม่ทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ						
๑๓	ครูต้องละเว้นการกระทำที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของศิษย์					
๑๔	ครูต้องสกัดกั้นพัฒนาการทาง สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และสังคมของศิษย์					
๑๕	ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์					
๕) ครูไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง						
๑๖	ครูต้องไม่รับหรือแสวงหาอามิสสินจ้างหรือผลประโยชน์อันมิควรจากศิษย์					
๑๗	ครูต้องไม่ใช้ศิษย์เป็นเครื่องมือหาประโยชน์ให้กับตนโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ขนบธรรมเนียม ประเพณีหรือความรู้สึกของสังคม					
๑๘	ครูต้องไม่ตัดสินผลงานหรือผลการเรียน โดยมีสิ่งแลกเปลี่ยน					
๑๙	ครูต้องไม่บังคับหรือสร้างเงื่อนไขให้ศิษย์มาเรียนพิเศษเพื่อหารายได้					

ข้อที่	คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	ระดับความคิดเห็น				
		๕	๔	๓	๒	๑
๖) ครูย่อมพัฒนาตน ทั้งในด้านวิชาชีพ						
๒๐	ครูย่อมใส่ใจศึกษาค้นคว้า ริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพอยู่เสมอ					
๒๑	ครูย่อมมีความรอบรู้ ทันสมัย ทันเหตุการณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ กำหนดเป้าหมาย แนวทางพัฒนาตนเอง และวิชาชีพ					
๒๒	ครูย่อมแสดงออกทางกาย วาจา อย่างสง่างาม เหมาะสมกับกาลเทศะ					
๒๓	ครูย่อมติดตามข่าวสารเหตุการณ์ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การเมืองการศึกษาอยู่เสมอ					
๗) ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู						
๒๔	ครูย่อมเชื่อมั่น ชื่นชม ภูมิใจในความเป็นครูและองค์กรวิชาชีพครู ว่ามีความสำคัญและจำเป็นต่อสังคม					
๒๕	ครูย่อมเป็นสมาชิกองค์กรวิชาชีพครูและสนับสนุนหรือเข้าร่วมหรือเป็นผู้นำในกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครู					
๒๖	ครูย่อมเข้าใจเกี่ยวกับวงการวิชาชีพครูและชี้แจงทำความเข้าใจให้ถูกต้อง					
๒๗	ครูย่อมยกย่องชมเชยเพื่อนครูที่ประสบผลสำเร็จเกี่ยวกับการสอน					
๘) ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์						
๒๘	ครูพึงช่วยเหลือให้ความร่วมมือแนะนำ ปกป้องแก่เพื่อนครูตามโอกาสและความเหมาะสม					
๒๙	ครูพึงช่วยเหลือในการจัดทำแผนการสอนเพื่อน ๆ ให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมาย					
๓๐	ครูพึงช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำการผลิตสื่อการเรียนการสอน					

ข้อที่	คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	ระดับความคิดเห็น				
		๕	๔	๓	๒	๑
๓๑	ครูพึงช่วยเหลือให้ความช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ สิ่งของ แก่เพื่อนครูตามโอกาสและความเหมาะสม					
๓๒	ครูพึงช่วยเหลือเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนรวมทั้งให้ คำปรึกษาแนะนำ แนวทางวิธีการปฏิบัติตน ปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยชุมชน					
๗) ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู						
๓๓	ครูพึงช่วยเหลือแนะแนวทางการป้องกัน และกำจัด มลพิษร่วมกิจกรรมตามเพณีของชุมชน					
๓๔	ครูย่อมเชื่อมั่น ชื่นชม ภูมิใจในความเป็นครูและองค์กร วิชาชีพครู ว่ามีความสำคัญและจำเป็นต่อสังคม					
๓๕	ครูย่อมเป็นสมาชิกองค์กรวิชาชีพครูและสนับสนุนหรือ เข้าร่วมหรือเป็นผู้นำในกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครู					
๓๖	ครูย่อมปกป้องเกียรติภูมิของครูและองค์กรวิชาชีพ					
๓๗	เมื่อมีผู้เข้าใจผิดเกี่ยวกับวงการวิชาชีพครูก็ชี้แจงทำ ความเข้าใจให้ถูกต้อง					
๓๘	ครูย่อมยกย่องชมเชยเพื่อนครูที่ประสบผลสำเร็จเกี่ยวกับการ สอน					
๘) ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์						
๓๙	ครูพึงช่วยเหลือให้ความร่วมมือแนะนำ ปรึกษาแก่เพื่อน ครูตามโอกาสและความเหมาะสม					
๔๐	ครูพึงช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำการผลิตสื่อการเรียน การสอน					
๔๑	ครูพึงช่วยเหลือให้ความช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ สิ่งของ แก่เพื่อนครูตามโอกาสและความเหมาะสม					
๔๑	ครูพึงช่วยเหลือเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนรวมทั้งให้ คำปรึกษาแนะนำ แนวทางวิธีการปฏิบัติตน ปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนชุมชน					

ภาคผนวก (ข)

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เรื่อง คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณ
วิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย

๑. ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวัดตำหนักภาพที่ ๖๕
๒. รองผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวัดตำหนักภาพที่ ๖๕
๓. พระมหาสม กลยาโณ, ดร.

อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. ผศ.ดร.สมศักดิ์ บุญปู

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธบริหารการศึกษา

หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์ คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. ผศ.ดร.ชวาล ศิริวัฒน์

อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ ๑๘๗

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 วัดศรีสุदारาม บางขุนนนท์ กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐
 โทร. / ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวัดตำหนักมิตภาพที่ ๖๕

ด้วย พระครูปลัดไทรทอง ฉายา สุขุมโม รหฺสประจําตัว ๕๔๐๑๔๐๒๔๓๔ นิสิต
 ปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
 มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณ
 วิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ” เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตร ดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และ
 ทางโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
 มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
 จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์

เรียนมาด้วยความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ ๑๗๘

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 วัดศรีสุทธาราม บางขุนนนท์ กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐
 โทร. / ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองผู้อำนวยการ โรงเรียนมัธยมวัดตำหนักมิตรภาพที่ ๖๕

ด้วย พระครูปลัดไทรทอง ฉายา สุขุมโม รัทสประจำตัว ๕๔๐๑๔๐๒๔๓๔ นิสิต
 ปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
 มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณ
 วิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ” เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตร ดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และ
 ทางโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
 มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
 จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์

เรียนมาด้วยความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

บันทึกข้อความ

ภาคิวิชาบริหารการศึกษากิจการคณะสงฆ์ คณะครุศาสตร์ มจร. โทร ๐๘๔-๑๐๔-๔๒๗๓

ส่วนงาน.....

ศธ ๖๑๐๓.๓ / ๓๑๖

๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๕

ที่..... วันที่.....

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....

เรียน พระมหาสม กลยาโณ, ดร.

ด้วย พระครูปลัดไทรทอง ฉายา สุขุมโม รหฺสประจําตัว ๕๔๐๑๔๐๒๔๓๔ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และทางโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์

เรียนมาด้วยความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน..... ภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์ คณะครุศาสตร์ มจร. โทร ๐๘๔-๑๐๔-๔๒๗๓
 ที่..... ศธ ๖๑๐๓.๓ / ๓๑๖ วันที่..... ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๕
 เรื่อง..... ขออนุมัติครุภัณฑ์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 เรียน..... ผศ.ดร.สมศักดิ์ บุญปู้

ด้วย พระครูปลัดไทรทอง ฉายา สุธมฺโม รหัสประจำตัว ๕๔๐๑๔๐๒๔๓๔ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และทางโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์

เรียนมาด้วยความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน.....ภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์ คณะครุศาสตร์ มจร. โทร ๐๘๔-๑๐๔-๔๒๗๓

ที่.....ศธ ๖๑๐๓.๓ / ๓๑๖.....วันที่.....๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง.....ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน.....ผศ.ดร.ชวาล ศิริวัฒน์

ด้วย พระครูปลัดไทรทอง ฉายา สุขุมโม รักษาสงฆ์ ๕๔๐๑๔๐๒๔๓๔ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และทางโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์

เรียนมาด้วยความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บันทึกศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

ภาคผนวก (ค)

หนังสือติดต่อหน่วยงานราชการเพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถาม

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ ๒๐๐

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 วัดศรีสุदारาม บางขุนนนท์ กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐
 โทร. / ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

๖ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเอี่ยมสุรีย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๓๐ ชุด

ด้วย พระครูปลัดไทรทอง ฉายา สุขุมโม รัหส์ประจำตัว ๕๔๐๑๔๐๒๔๓๔ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และทางโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์

เรียนมาด้วยความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ ๒๑๑

คณะกรรมการ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 วัดศรีสุทธาราม บางขุนนนท์ กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐
 โทร. / ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

๑๑ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๖๐ ชุด

ด้วย พระครูปลัดไทรทอง ฉายา สุขุมโม รักษประจำตัว ๕๔๐๑๔๐๒๔๓๔ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และทางโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์

เรียนมาด้วยความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย)
 ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ ๒๑๑

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 วัดศรีสุทธาราม บางขุนนนท์ กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐
 โทร. / ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

๑๑ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดตำหนักมิตภาพที่ ๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๖๐ ชุด

ด้วย พระครูปลัดไทรทอง ฉายา สุขุมโม รัหส์ประจำตัว ๕๔๐๑๔๐๒๔๓๔ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และทางโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์

เรียนมาด้วยความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ ๒๐๓

คณะกรรมการ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วัดศรีสุดาราม บางขุนนนท์ กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐
โทร. / ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

๘ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดด่านสำโรง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๖๐ ชุด

ด้วย พระครูปลัดไทรทอง ฉายา สุขุมโม รหฺสประจำตัว ๕๔๐๑๔๐๒๔๓๔ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และทางโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์

เรียนมาด้วยความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ** : พระครูปลัดไทรทอง สุขุมโม (เนียมมั่นคง)
- เกิด** : วันศุกร์ ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๑๗
- ภูมิลำเนา** : บ้านเลขที่ ๒๑๘ หมู่ที่ ๕ ตำบลบางปูใหม่ อำเภอเมือง
จังหวัดสมุทรปราการ
- อุปสมบท** : วัดตำหรุ ตำบลบางปู อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
- การศึกษา** : สอบนักธรรมชั้นเอก สำนักเรียนเจ้าคณะจังหวัดสมุทรปราการ
หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริการกิจการคณะสงฆ์ (ป.บส)
ปริญญาตรีพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
ห้องเรียนวัดพิชยญาติการาม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย
- หน้าที่การงาน** : พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นครูพระสอนธรรม
เป็นเจ้าอาวาสวัดตำหรุ ตำบลบางปู อำเภอเมือง จังหวัด
สมุทรปราการ
- เข้าศึกษา** : มิถุนายน ๒๕๕๕
- วันสำเร็จการศึกษา** ๓๐ มกราคม ๒๕๕๖
- ที่อยู่ในปัจจุบัน** : วัดตำหรุ ตำบลบางปู อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
โทรศัพท์ ๐๘๑-๕๕๑-๘๐๖๘